Dzisiaj 16 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem, — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne. — W dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, Powszechnej Wystawy Krajowej dr. Stanisław Bernatt, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 306

Poznań, piątek dnia 5 lipca 1929

Rok XXIV

Nowa sytuacja międzynarodowa

Rząd socjalistyczny w Anglji ogłosił już swój program. Zgodnie z parlamentarnemi tradycjami angielskiemi uczynił to w formie mowy tronowej przy otwarciu Izby gmin. Już ten wzgląd nakazywał umiar w formułowaniu postulatów politycznych. Ostrożność nakazywał również fakt, że obecny rząd angielski nie posiada większości i musi unikać skupiania się przeciw sobie obu stronnictw burżuazyjnych. Dlatego też nie jest może całkiem uzasadnione uczucie ulgi, jakiem odetchnęła opinja zachodnia, zwłaszcza francuska, po odczytaniu orędzia p. Mac Donalda, który niewątpliwie po okresie swojego pierwszego gabinetu nabrał również znacznie większego doświadczenia i zrozumienia, że życie nie da się zawsze pogodzić choćby z najbardziej pięknemi doktrynami.

Nie zamierzamy zajmować się tą częścią mowy tronowej, w której omawiano wewnętrzne sprawy angielskie. Część ta nie zawiera zresztą żadnych pozytywnych wniosków, a raczej tylko zapowiedzi, że rozmaite bolączki społecznego i gospodarczego życia angielskiego poddane będą dopiero badaniu z nowego punktu widzenia.

Natomiast w sprawie polityki zagranicznej p. Mac Donald, licząc w tej dziedzinie na poparcie liberałów, mógł już być nieco śmielszy. Przedewszystkiem po raz pierwszy w oficjalnej enuncjacji rządu kraju zwycięskiego znalazła się zapowiedź ewakuacji Nadrenji. Choć zapowiedź ta nie jest podana w formie absolutnej, oraz natychmiastowej i choć związana jest ze sprawą odszkodowań, której „całkowite" załatwienie „umożliwi mocarstwom — jak powiada orędzie — znajdującym się na terenie okupowanym, dokonanie ewakuacji Nadrenji" — mimo to fakt ten doznał podkreślenia i uznany został za nieunikniony. Rząd Mac Donalda uzależnia conajwyżej przeprowadzenie tej sprawy od wejścia w życie planu Younga. O komisji kontroli nad zbrojeniami w Nadrenji, jako o drugim warunku ewakuacji, ustalonym we wrześniu roku zeszłego w Genewie, wogóle nie wspomina.

Druga sprawa, która nas wszystkich obchodzi, to stosunek rządu angielskiego do sprawy rozbrojenia. Mac Donald wypowiedział się jako zwolennik ogólnego ograniczenia zbrojeń i zapowiedział bezpośrednie porozumienie się ze Stanami Zjednoczonemi. Zachodzi obawa, że w tej dziedzinie doktrynerstwo pacyfistyczne znajdzie największe zastosowanie i że istnieją próby załatwienia tej sprawy bezpośrednio przez oba mocarstwa anglo - saskie i narzucenia ich kompromisu innym państwom.

Istnieje wreszcie trzeci postulat rządu Mac Donalda, t. j. nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Rosją. Nie nastąpi to natychmiast w formie całkowitej. Do Moskwy ma być wysłany narazie jedynie chargé d'affaires, wysłanie ambasadora ma być uzależnione od wyniku pewnych rokowań i zobowiązań rosyjskich.

Te trzy punkty jasno wskazują, że następuje zwrot w polityce angielskiej. Dążyć ona zamierza do usunięcia wszelkiego skrępowania Niemiec, do porozumienia się w sprawie rozbrojenia już nie z Francją, jak to czynił rząd konserwatywny, ale ze Stanami Zjednoczonemi, a wreszcie do nawiązania pokojowych stosunków z Rosją i do ekspansji na tym terenie wpływów angielskich.

Zwrot ten bardzo poważnie odczuje polityka polska, która miała przez pięć lat do czynienia z Anglją frankofilską i antysowiecką, popierającą nieraz z tych dwóch powodów wysiłki Polski. Już dzisiaj Francja w sprawie t. zw. likwidacji wojny odczuwa bardzo dotkliwie nacisk angielski i obawia się poważnie swojego odosobnienia. Co do Polski, to pomijając nawet dążenia Mac Donalda w sprawie mniejszości oraz zapatrywania niektórych socjalistów angielskich na sprawę rewizji granic, znalazła się ona w położeniu dość trudnem, a w każdym razie zupełnie nowem. Opieranie się na socjalistycznym rządzie angielskim, nie będzie skuteczne.

Jest rzeczą szczególnie niepomyślną, że okres ten wypadł na czas ogólnego kryzysu w polityce międzynarodowej i kształtowania się nowych związków politycznych. W tym okresie polska polityka zagraniczna winna wykazać szczególną czujność i energję. Niestety tego nie widać.

Uroczystości ku czci św. Wacława w Pradze

Na akademji przemawiał ks. Prymas Hlond i śpiewał chór katedralny z Poznania

Praga 5. 7. (PAT) Wczoraj popołudniu odbyła się w Filharmonji praskiej uroczysta akademja polska ku czci św. Wacława. Program akademji wypełniło podniosłe przemówienie ks. Prymasa Hlonda oraz występy chóru katedralnego z Poznania. Na akademji obecni byli dostojnicy świeccy i kościelni, uczestnicy wycieczek zagranicznych i organizacyj miejscowych. Po akademji arcyb. Kordacz wydał obiad na cześć przybyłych kardynałów.

Praga 5. 7. (PAT) Ks. Prymas Hlond złożył wczoraj wizytę w poselstwie polskiem, poczem niezwłocznie pos. dr. Grzybowski rewizytował ks. Prymasa. W dniu wczorajszym odwiedził poseł ks. arcyb. Teodorowicza.

Gwałtowna burza nad Europą środkową

Znaczne szkody materjalne — Szereg osób rannych

Warszawa, 5. 7. (AW) Dziś o północy nawiedziła Warszawę szalona burza. Ulewa trwała do świtu. Wskutek burzy przerwane były niektóre linje telefoniczne, a nawet w kilku dzielnicach miasta przewody elektryczne.

Warszawa 5. 7. (tel. wł.) Z całej Polski nadchodzą wiadomości o gwałtownej burzy, która przeszła wczoraj popołudniu, wyrządzając wielkie szkody materjalne. Sporo osób odniosło rany na skutek spadania dachówek, walących się drzew i t. p.

Wiedeń, 5. 7. (PAT.) Wczoraj w nocy szalała tu gwałtowna burza, wyrządzając olbrzymie szkody. 10 osób odniosło rany. Spadające drzewo przygniotło kobietę, powodując pęknięcie czaszki.

Norymberga, 5. 7. (PAT.) — Gwałtowna burza szalała w okolicy. Od uderzenia pioruna zginęło kilkunastu wieśniaków. Szkody materjalne, spowodowane przez burzę, są znaczne.

Ku likwidacji zajścia granicznego węgiersko-czeskosłowackiego?

Nota czeskosłowacka do rządu węgierskiego — Odpowiedź min. Walki

Budapeszt, 5. 7. (Pat.) Ukazał się tu następujący komunikat oficjalny:

Poseł czeskosłowacki w Budapeszcie odwiedził ministra spraw zagranicznych Walko i podniósł sprawę aresztowania czeskosłowackiego funkcjonarjusza kolejowego Wincentego Pechy, który pełnił służbę na stacji granicznej w Hidas Nemeti. Poseł zaprotestował przeciwko sposobowi, w jaki dokonano aresztowania, i zażądał wyjaśnień, czy aresztowanie Pechy nie zostało nakazane jako środek represyjny w związku z pewnemi aresztowaniami obywateli węgierskich, dokonanemi na terytorjum czeskosłowackim.

Minister spraw zagranicznych Walko odpowiedział, że aresztowanie Wincentego Pechy nie było wcale zarządzeniem represyjnem. Pecha został przychwycony na gorącym uczynku szpiegostwa, wobec czego władza węgierskie były zmuszone dokonać jego aresztowania. Zresztą Pecha przyznał sam, iż był w kontakcie z osobami, które dostarczały mu danych natury wojskowej.

Praga, 5. 7. (PAT). Prasa czeska komentuje z oburzeniem odpowiedź węgierską na demarche posła czeskiego w Budapeszcie. Urzędowa agencja prasowa uważa tę odpowiedź za niewystarczającą.

Wiedeń, 5. 7. (PAT). Omawiając kwestję aresztowania przez władze węgierskie kolejarza czeskosłowackiego pod zarzutem szpiegostwa, „Neue Freie Presse" zauważa w artykule wstępnym, że ze strony władz czeskosłowackich może zbyt wcześnie zapadła decyzja co do zamknięcia komunikacji kolejowej. Zaostrzenie się stosunków między Małą Ententą a Węgrami w chwili, kiedy na zachodzie rozpoczyna się akcja porozumienia, powinno być przestrogą, którą dziś jeszcze jest czas wykorzystać.

Wiedeń, 5. 7. (PAT). Dzienniki donoszą z Pragi, że według opinji tamtejszych kół w Budapeszcie, odbędą się rokowania w sprawie likwidacji konfliktu granicznego pomiędzy Czechosłowacją a Węgrami. W Budapeszcie spodziewają się szybkiego załatwienia tego konfliktu.

René Pinon o Polsce i Poznaniu

Przed paru tygodniami objeżdżał Polskę p. René Pinon, profesor szkoły nauk politycznych i redaktor polityczny „Revue de deux Mondes". Wrażenia zamieszcza p. Pinon w piśmie „L'Ouest-Eclair". Pisze tam na wstępie:

„Kto znał Polskę rozszarpaną i poddaną przed wojną, pierwsze wrażenie gdy się patrzy na nią dziś po dziesięciu latach życia niepodległego, sprawia życie twórcze, czynne, radosne i uporządkowane. W Polsce więcej niż w Europie zachodniej wyczuwa się uczucie zwycięstwa. Tam istotnie nastąpiły wielkie zmiany terytorjalne, tam wielkie odszkodowania, tam wspaniały dowód, że nie można zamordować narodu".

P. Pinon przypomina, jak jeszcze niedawno wydawało się rzeczą niemożliwą wskrzeszenie Polski i jak po jej wskrzeszeniu słychać było głosy, że Polska się nie utrzyma.

„Polska jednak — powiada p. Pinon — rozporządzała dwiema wielkiemi siłami: po pierwsze uczuciem narodowem i patrjotyzmem wszystkich Polaków, nawet wówczas, gdy w odmienny sposób zrozumieli obowiązek patrjotyczny, a po drugie jednolitością religijną. W ciągu historji katolicyzm był kadrą narodową, która umożliwiła Polsce zachowanie właściwej fizjognomji i jedności moralnej. Polska reprezentuje Zachód, cywilizację zachodnią i rzymską. Język był również czynnikiem wspólnoty, służył do krążenia wspólnej idei narodowej. Już przed wojną, mimo granic i celników, trzy odłamy polskie uważały się za jeden i ten sam naród i utrzymywały pomiędzy sobą stosunki bardzi ścisłe. Dziś jedność ta, odbudowana po dziesięciu latach, należy do najlepiej scementowanych w Europie i do najsolidniejszych.

„Nic nie pozwala tak dobrze osądzić materjalnych postępów, dokonanych przez odbudowaną Polskę, Jak wizyta na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu. W ciągu dwóch lat, dzięki inicjatywie prywatnej i poparciu państwa, urzeczywistniono prawdziwe cuda. Powstało całe miasto z żelaza i betonu, wytrawny smak, subtelne poczucie proporcji i linji towarzyszyło budowie i układowi wystawy. W pobliżu głównego wejścia pozostawiono gmach dawnej wystawy niemieckiej z r. 1911. Kontrast jest uderzający pod względem kształtu linij i barwy; arcydzieło złego smaku!"

P. Pinon opisuje, jak wystawę poznańską zwiedzają tłumnie wszystkie dzieci polskie, następnie przechodzi do prac nad unifikacją państwa, przyczem omawia sprawę zmiany konstytucji. Stwierdza, że rządy pomajowe nie rozwiązały zagadnienia ustroju konstytucyjnego, które jest jednak naglące. P. Pinon robi przytem uwagę, by w tej dziedzinie „rozsądek towarzyszył ludziom". Przechodząc do spraw gospodarczych, zwraca szczególną i entuzjastyczną uwagę na rozbudowę Gdyni, stwierdzając, że „od czasu gdy Polska zdobyła sobie oparcie nad Bałtykiem, Anglja odkryła ją natychmiast". Jest to duży sukces, zauważa p. Pinon.

„Wobec tego że istnieje Polska — zauważa w zakończeniu wybitny publicysta — musi być silną i zdolną wystarczyć sobie pod względem gospodarczym, wojskowym i politycznym, gdyż dawne niebezpieczeństwa historyczne nie przestają jej zagrażać. Rozumie ona to dobrze i organizuje swój byt narodowy. Powróciła do swej dawnej roli historycznej: awangardy Zachodu, placówki Europy wobec grożącej Azji, fortecy słowiańskiej wobec uciskającego germanizmu."

Na stronie 9-tej

„POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA"

Teatr świetlny „SŁOŃCE“

Od piątku, dnia 5 lipca 1929 r. codziennie

Pw 3450-27,114

Tajemnica Skrzynki Pocztowej

piękny film polski, według scenarjusza **J. Relidzyńskiego, autora „Tajemnicy przystanku tramwajowego“**

W rolach głównych: **MARJA BOGDA, IZA BELLINA, EUGENJA ZASEMPIANKA, ALEKSANDER ŻELWEROWICZ, Stan. Karlińska, Jerzy Marr, Bolesław Mierzejewski, Janusz Nowacki, Józef Węgrzyn, Dyr. Szczurkiewiczowa, Władysław Bracki, Katarzyna Zbikowska, Lucjana Bracka, Zofja Grabowska, Zygmunt Noskowski, Jerzy Kordowski** i wielu innych. Reżyser **Aleksander Reich.**

Początek seansów o godz. 5, 7 i 9. Miejsca numerowane. Przedsprzedaż biletów od godz. 12-2 w poł przy kasach teatru.

UWAGA! Wskutek specjalnego urządzenia technicznego temperatura w teatrze stale chłodna, nawet w czasie największych upałów!

Francja na rozdrożu

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Paryż, w lipcu.

Odmowna odpowiedź Ameryki, nie zgadzającej się na przesunięcie terminu wypłaty 10 miljardów frs. z miesiąca sierpnia na miesiąc grudzień, nie zdziwiła we Francji nikogo. Im bardziej oddala się data pamiętnej nocy Pałacu Burbońskiego, kiedy na wniosek p. Franklin Bouillona, rząd francuski postanowił poczynić w Waszyngtonie ostateczne kroki w tej sprawie, gest Izby jest coraz surowiej oceniany. Należy zaznaczyć, iż krytyka nie pochodzi jedynie z kół lewicowych, ale i z prawicowych. Ta rozbieżność opinji świadczy o zawikłanej, trudnej sytuacji z punktu widzenia polityki międzynarodowej i wewnętrznej.

Z jednej strony „Temps“, a z drugiej „Intransigeant“ i „Echo de Paris“, występują przeciwko sentymentalizmowi posłów i narażaniu Francji na rolę żebraka wobec Stanów Zjednoczonych, nie rozumiejących języka uczuciowego. Wprost przeciwnie, organa również umiarkowane i narodowe, jak „Journal des Debats“ i „La Liberté“ uważają, iż ostatnie wypadki, świadczą dobitnie, iż naród i jego reprezentanci nie chcą rozpocząć „awantury“ traktatu wersalskiego, nie chcą, by zobowiązania ciążyły tylko na Francji, gdy inne państwa od nich się usuwają. Bo oto, co się dzieje, stwierdza „La Liberté“? — Niemcy zwyciężone, Niemcy niosące pustoszenie, Niemcy, urządzające bankructwo, uzyskały od swych wierzycieli, a do nich należą także Ameryka i Anglja, ogromne ustępstwa finansowe i ułatwienia w wypłacie długu, podczas, gdy jest to odmawiane Francji.

Dokoła tej sprawy toczą się wszelkie dyskusje, zarówno w kuluarach parlamentu, jako też w komisjach, a przedewszystkiem w komisji finansowej i spraw zagranicznych, której wybrani sprawozdawcy, pp. Piétri i Stern, są zwolennikami ratyfikacji, ale z zastrzeżeniami. Jest to opinja, podzielana również przez partję radykalną, której przywódca, p. Daladier, oświadczył, iż radykali będą głosowali za ratyfikacją układów w sprawie długów i za planem Younga, coprawda bez entuzjazmu, ale dla ułatwienia organizacji pokoju. Jednakowoż „nie zgodzą się nigdy, by Francja wypłaciła jednego centyma więcej od tego, co otrzyma od Niemiec“. — Socjaliści ociągają się jeszcze z wypowiedzeniem swego zdania, ale zdaje się, że większość ich jest przeciwną ratyfikacji. Natomiast narodowo - umiarkowana Unja Republikańsko - Narodowa postanowiła, iż przy głosowaniu każdemu z jej członków będzie pozostawiona wolna ręka.

Gdy więc przyjdzie do ostatecznego wypowiedzenia się, będzie podzielona nietylko opozycja, ale po części większość rządowa. Jednakowoż panuje przekonanie, iż ta ostatnia w znacznej liczbie pozostanie wierną rządowi. W przeciwnym razie, nastąpiłaby zmiana układu sił w Izbie. Do tego też zmierzają manewry radykałów. Za kulisami bowiem przygotowywany jest gabinet kartelowy lub przynajmniej lewicowo-centrowy, któryby nietylko dokonał ratyfikacji, ale również i likwidacji od strony Renu...

Socjaliści nie uchyliliby się od współpracy z nim. P. Blum śpiewa już „De profundis“ rządowi p. Poincaré'go, utrzymując, że nie przeżyje on ani swego ewentualnego zwycięstwa, ani swojej przegranej. Ta współpraca byłaby naturalnie czasową, w oczekiwaniu zupełnego opanowania władzy przez przedstawicieli II-giej Międzynarodówki, pracujących świadomie, czy nieświadomie na rzecz Niemiec.

W obecnej chwili wysiłek komisji Izby skoncentrowany jest nad wynalezieniem formuły, wyrażającej „zastrzeżenia“ francuskie w sprawie ratyfikacji długów. Większość komisji spraw zagranicznych wypowiedziała się za włączeniem ich do tekstu ustawy, upoważniającej prezydenta Republiki do ratyfikowania układów w sprawie długów. Odpowiedni artykuł tej ustawy ma zaznaczać, że Francja uiszczać będzie należności wobec swych wierzycieli tylko w miarę, jak Niemcy będą spłacali swoje zobowiązania.

Niewiadomo oczywiście, jak kongres amerykański przyjmie zastrzeżenia francuskie i związanie długów amerykańskich z długami europejskiemi, co dotąd uważał za zupełnie odrębne sprawy. W każdym razie rokowania, jakie odbędą się latem, będą pierwszorzędnej wagi, gdyż one to przygotują układ sił w przyszłej Europie. Sytuacja jest poważna, zważywszy chociażby na fakt, że jeżeli mowa tronowa i oświadczenia p. Macdonalda są naogół ostrożne, to niemniej zaangażował się on jasno w sprawie przedwczesnej ewakuacji Nadrenji. O projekcie komisji kontroli w Nadrenji nawet nie wspomniał. W tych warunkach, Niemcy mogą spodziewać się ewakuacji wojsk angielskich, dokonanej bez żadnych zastrzeżeń. Niemcy na przyszłej konferencji nie omieszkają zapewne wyzyskać wszystkich atutów i odpowiednio podnieść głosu.

Briares.

Z powodu koncesji elektrycznej dla grupy Harrimana

Społeczeństwo nasze nie zdaje sobie dostatecznie sprawy z tego, że w okresie ogórkowym, kiedy pozornie nic się nie dzieje, kiedy Sejm znajduje się na przymusowym, a członkowie rządu na dobrowolnych urlopach — w gabinecie ministra Moraczewskiego decyduje się sprawa, ważniejsza od procesu Czechowicza, a nawet od całej „sanacji“; sprawa, od której — bez żadnej przesady — zależeć będzie przez przeszło pół wieku rozwój polskiego przemysłu.

Sprawą tą jest koncesja elektryczna, którą p. Moraczewski zdecydował się udzielić grupie Harrimana. Stan prawny tej sprawy jest obecnie taki, że w urzędach wojewódzkich 6 województw są wyłożone do przeglądu warunki koncesji, przeciwko którym każdy zainteresowany może zgłaszać sprzeciw. Sprzeciwy te będą traktowane czysto formalnie, albowiem p. Moraczewski — jak to wynika z wywiadu, ogłoszonego 7 czerwca r. b. w „Kurjerze Porannym“ — jest już zupełnie zdecydowany.

Sprawa została zgóry bardzo starannie przygotowana. Sejm ma zamknięte usta; szerokie sfery społeczeństwa, zobojętniałe na wszystko i nie rozumiejące rzeczy, milczą, i sfery przemysłowe, orjentujące się w sytuacji, straciły nadzieję i próbują układami uzyskać dla siebie pewne ustępstwa: fachowcy, zaangażowani w rozmaity sposób, traktują zagadnienie czysto teoretycznie, jak świadczy o tem odbyty niedawno zjazd elektrotechników w Poznaniu, i wysuwają zastrzeżenia w sposób bardzo nieśmiały; wreszcie Związek Miast dopiero przed kilku dniami zainteresował się tą sprawą, a ponieważ w zarządzie Związku „sanacja“ i B. B. S. posiada duże wpływy, przeto powzięto bardzo bladą uchwałę, aby prezydjum zbadało sprawę Harrimana i wystąpiło z protestem, o ile interesy miast będą istotnie zagrożone.

Minister Moraczewski w swoim wywiadzie bardzo lekko potraktował całą sprawę. Jest on zadowolony z tego, że:

1. uprawnienie dla Harrimana będzie oparte na zwykłym formularzu, używanym przez min. robót publicznych przy udzieleniu uprawnień elektrycznych;

2. rozmiar i sposób elektryfikacji będzie ściśle odpowiadał programowi ministerstwa, przyczem minister ma na myśli głównie wielką elektrownię wodną na Dunajcu i Sanie;

3. taryfy Harrimana będą o 15—20 proc. niższe od obecnych;

4. ministerstwo robót publicznych zapewniło sobie dostateczny nadzór nad koncernem Harrimana.

Przeto minister jest zadowolony. Jednak zadowolenia tego nie podzieli ten, kto zaznajomi się bliżej z warunkami uprawnienia, opracowanemi niesłychanie tajemniczo, wydrukowanemi aż... w Nowym Jorku i bardzo trudnemi do zdobycia poza urzędowym wglądem w urzędach wojewódzkich.

Już senator prof. Głąbiński wskazał na przywilej wyłączności, czyli monopol, który p. Moraczewski chce nadać Harrimanowi wbrew ustawie elektrycznej i wbrew konstytucji. Z innych głosów krytycznych dowiadujemy się o innych jeszcze przywilejach Harrimana, a mianowicie: przedłużenie okresu amortyzacyjnego i obniżenie opłaty na rzecz skarbu państwa. Jednak zarzuty te nie wyczerpują całości zagadnienia.

Teren Harrimana obejmuje najbardziej uprzemysłowione obszary Polsik i cały t. zw. trójkąt strategiczny. Ponieważ Harriman będzie posiadał wyłączność i będzie zobowiązany do inwestowania małych stosunkowo kapitałów, bo w pierwszych 5 latach po 3 miljony, w dalszych 5 po 2, a w pozostałych 50 latach po 1 1/2 miljona dolarów, przeto nie pokryje on całego zapotrzebowania, które jak świeżo wykazał w Poznaniu prof. Sokolnicki, wzrasta z roku na rok o 15—40 proc. w stosunku geometrycznym. Będzie zatem prowadził Harriman własną politykę inwestycyjno-elektryczną, uprzywilejowując pewne obszary, linje i objekty przemysłowe na niekorzyść innych. Czem się ewentualnie w tej polityce może kierować, to objaśnimy szerzej innym razem. Tymczasem zanotujemy tylko głos „Frankfurter Zeitung“ z dnia 23 czerwca r. b., który to organ z niemieckiego punktu widzenia traktuje przychylnie całą imprezę Harrimana i wskazuje na ścisły związek między opanowaniem przez niego cynku i hut żelaznych na Górnym Śląsku, a planami elektryfikacyjnemi. „Frankfurter Zeitung“ pisze wyraźnie, że bez koncesji elektrycznej poprzednie tranzakcje Harrimana na Górnym Śląsku byłyby tylko „w połowie zrozumiałe“.

Postaramy się o „całkowite zrozumienie“ i wyjaśnienie tego związku. Pierwszem i zasadniczem pytaniem, poza stroną prawną decydującem dla całej sprawy, będzie: czy to, co daje Harriman, jest odpowiednim ekwiwalentem za uzależnienie od niego całej wytwórczości przemysłowej, łącznie z przemysłem państwowym i wojennym, na najbardziej uprzemysłowionym, przylegającym do Niemiec obszarze państwa.

Innemi słowy kto tu robi lepszy interes: Moraczewski, czy Harriman ze swymi obecnymi i przyszłymi wspólnikami? Odpowiedź na to pytanie o pierwszorzędnem dla przyszłości państwa naszego znaczeniu postaramy się dać w następnych rozważaniach.

Naprężenie węgiersko-czeskie

Stosunki czesko - węgierskie znowu uległy, jak donoszą depesze naprężeniu wskutek zajścia na stacji Hidas - Nemety. Na stacji tej, leżącej już na terytorjum węgierskiem, węgierskie organy wojskowe aresztowały czeskosłowackiego kasjera kolejowego, Gustawa Pechę, w chwili, gdy ten ostatni pełnił służbę w kasie kolejowej. Aresztowanego niezwłocznie przewieziono do więzienia śledczego w Miszkowcu, a na natychmiastową interwencję ze strony czeskosłowackiej dyrekcji kolejowej w Koszycach, nie udzielono żadnych wyjaśnień. Aresztowanie nastąpiło na skutek podejrzenia władz węgierskich, że Pecha uprawiał szpiegostwo na szkodę Węgier. Ze strony czeskiej tłumaczą, że zarzut ten jest niesłuszny, bo Pecha, który dopiero przed czternastu dniami przeniesiony został do Hidas - Nemety, nie mógł być z tamtejszemi stosunkami należycie obznajomiony. Pisma czeskie stwierdzają, iż zarzut uprawiania szpiegostwa przez Pechę jest tylko wymówką, która usprawiedliwić ma najnowszy wypadek porwania przez węgierskie organa wojskowe obywatela czeskosłowackiego. W danym wypadku krok władz węgierskich jest tem bardziej dziwny, że chodzi o porwanie urzędnika państwowego, którego aresztowano w chwili pełnienia przezeń obowiązków służbowych i bez podania motywów aresztowania. Aresztowanie Pechy nastąpiło z taką błyskawiczną szybkością, iż nie miał on czasu na przekazanie kasy innemu urzędnikowi i zmuszony był polecić ją narazie opiece restauratora dworcowego.

Rząd czeskosłowacki, reagując na krok węgierski, zarządził natychmiastowe wstrzymanie ruchu na odcinku Nidas - Nemety, odwołując równocześnie wszystkich swoich urzędników ze strefy granicznej.

Prasa czeskosłowacka pisze, że postępowanie władz węgierskich jest sprzeczne z elementarnemi zasadami współżycia między państwami. Rząd węgierski daje do zrozumienia, że nie bacząc na niedawne demarche Małej Ententy, zdecydowany jest dalej prowadzić politykę nieprzejednaną wobec państw sąsiednich, uniemożliwiając w ten sposób normalizację stosunków w Europie środkowej. Podczas gdy rząd czeskosłowacki zmuszony był niedawno aresztować w granicach swego kraju kilku obywateli węgierskich, którym udowodniono uprawianie agitacji irredentystycznej i szpiegostwa, rząd węgierski — widocznie z chęci „rewanżu“ — porywa zupełnie niewinnych zdaniem Czechów urzędników państwowych, pełniących służbę na stacji pogranicznej. Widocznie — podkreślają pisma praskie — Węgry nie chcą pozbawiać się opinji największego mąciciela pokoju w Europie środkowej. Prasa czeskosłowacka ostrzega miarodajne czynniki węgierskie przed kontynuowaniem takiej taktyki, podkreślając, że państwa Małej Ententy mają już dosyć tego stałego niepokojenia opinji europejskiej.

Prezydent Rzpltej w Warszawie

Warszawa, 5. 7. (AW) P. Prezydent Rzeczypospolitej przybył do Warszawy ze Spały dnia 3 b. m. Powrót p. Prezydenta do Spały nie jest przewidziany przed 15 b. m.

BAJKA przy ul. Marsz. Focha 23

Cały Łazarz raduje się. Mamy wreszcie w naszej dzielnicy reprezentacyjne kino, pół minuty od dworca. Już nie trzeba tracić pieniędzy na tramwaj do śródmieścia. zw 17386

Polsko-niemieckie rokowania likwidacyjne w Paryżu

Paryż, 5. 7. (Tel. wł. Rozpoczęły się w Paryżu bezpośrednie rokowania polsko - niemieckie w sprawie likwidacji niemieckiej własności ziemskiej w Polsce. Rokowania te są następstwem kompromisu zawartego między min. Stresemannem i min. Zaleskim na ostatniej sesji madryckiej.

Przedmiotem obrad będzie sprawa likwidacji około 2.000 majątków ziemskich, główne jednak jądro sprawy sprowadza się do zagadnienia, czy wywłaszczeni posiadali, czy też nie obywatelstwo polskie.

Obradom przewodniczy ambasador japoński Adatci, którego niebawem zluzuje belgijski znawca prawa międzynarodowego, Kaekenbeck.

Uchwały Rady Ministrów

Warszawa, 5. 7. (PAT). Wczoraj pod przewodnictwem p. premjera Świtalskiego odbyło się posiedzenie Rady Ministrów. W posiedzeniu brał udział min. Piłsudski.

Przyjęto projekt rozporządzenia Rady Ministrów o zaopatrzeniu emerytalnem etatowych pracowników przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe, o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdowach i sierotach oraz odszkodowaniu pracowników za nieszczęśliwe wypadki. Rozpatrzono dalej nowy statut Ministerstwa Komunikacyj oraz załatwiono szereg spraw personalnych. M. in. uchwaloną została nominacja na stanowisko wojewody pomorskiego w IV-tym stopniu służbowym dotychczasowego p. o. wojewody Lamota.

Spłata długów amerykańskich a odszkodowania niemieckie

Uchwały komisji parlamentu francuskiego

Paryż, 5. 7. (PAT). Sprawozdawca komisji finansowej Pietri zaproponował komisji uchwalenie oddzielnej ustawy, w myśl której dochody, wpisane na budżet specjalny, przeznaczone na spłatę długu, pochodziłyby wyłącznie z sum, wpłacanych przez Niemcy, zaś rozchody tego budżetu ograniczyłyby się do spłaty długów. Paragraf odnośny zostałby zaopatrzony zastrzeżeniem, stwierdzającem konieczność utrzymania równowagi pomiędzy spłatami niemieckiemi z tytułu odszkodowań a sumami, spłacanemi przez Francję wierzycielom.

Wbrew zdaniu sprawozdawcy, komisja przyjęła 17 głosami przeciwko 16 tekst, zgodny z rezolucją P. Pietri zrzekł się wobec tego roli sprawozdawcy, na skutek jednak prośb kolegów zgodził się to stanowisko zatrzymać.

W 153-cią rocznicę niepodległości Stanów Zjednoczonych

Uroczysty obchód w Warszawie

Warszawa, 5. 7. (Pat.) Dzień wczorajszy, jako 153-cią rocznicę niepodległości Stanów Zjednoczonych, a pierwszą uroczystość państwową za prezydenta Herberta Hoovera, stolica uczciła szeregiem obchodów, z których najważniejszym i niezwykle uroczystym była akademja, urządzona staraniem wyłonionego przez Towarzystwo Polsko-Amerykańskie Komitetu Obchodu Święta 4 lipca i uczczenia prezydenta Hoovera.

O godz. 5-ej popoł. w udekorowanej flagami narodowemi polskiemi i amerykańskiemi sali rady miejskiej zgromadzili się członkowie korpusu dyplomatycznego z nuncjuszem apostolskim Marmaggim na czele, chargé d'affaires St. Zjedn. J. Webb Benton, z ramienia rządu podsekretarz stanu min. spraw zagranicznych p. Wysocki, oraz w zastępstwie ministrów, biorących w tym samym czasie udział w posiedzeniu Rady Ministrów, podsekretarze stanu: komunikacyj — Czapski, poczt i telegrafów — Dobrowolski, reform rolnych — Radwan, członkowie izb ustawodawczych z marszałkiem Sejmu Daszyńskim i Senatu Szymańskim, ks. biskupi Gall i Szlagowski, biskup grecki Zotos, reprezentanci wojska z gen. Kwaśniewskim, Osińskim i Jacynikiem, komendant m. st. Warszawy — płk. Wieniawa-Długoszowski, grono wyższych urzędników państwowych, reprezentanci władz miejskich z wiceprezydentem miasta — prof. Błędowskim, członkowie Towarzystwa Polsko-Amerykańskiego z prezesem Kaz. Lubomirskim, członkowie Izby Handlowej Polsko-Amerykańskiej z prezesem Kotnowskim, kolonja amerykańska, oraz licznie zebrana publiczność. Na podjum ustawiły się poczty sztandarowe. Akademję zaszczycił swą obecnością Prezydent Rzplitej.

Akademję zagaił słowem wstępnem, wygłoszonem najpierw w języku polskim, później angielskim, prezes Kotnowski, witając P. Prezydenta i przybyłych gości, poczem imieniem rządu wygłosił przemówienie podsekretarz stanu Wysocki. Po przemówieniu wiceministra Wysockiego orkiestra wykonała amerykański hymn narodowy.

Zkolei przemawiał marszałek Senatu prof. Szymański. Dalej ks. biskup Szlagowski, prorektor uniwersytetu warszawskiego, wygłosił przemówienie, zakończone okrzykiem na cześć honorowego doktora uniwersytetu warszawskiego — prezydenta Hoovera.

Imieniem zarządu stolicy i jej ludności złożył wyrazy wdzięczności wobec Ameryki i prezydenta Hoovera wiceprezydent miasta prof. Błędowski. Na przemówienia te odpowiedział w języku angielskim chargé d'affaires Stanów Zjedn. p. Beton.

Po przemówieniu p. Bentona orkiestra wykonała hymn narodowy polski. Akademję zakończyło niezwykle interesujące, o głębokiej treści przemówienie prof. Błędowskiego, powtórzone następnie w języku angielskim.

Zamykając akademję, prezes Kotnowski podał do wiadomości, iż doradca finansowy rządu polskiego p. Dewey nadesłał telegram, w którym ubolewa, iż nie może osobiście wziąć udziału w uroczystym obchodzie amerykańskiego święta narodowego w stolicy Polski. Wreszcie prezes Kotnowski odczytał treść telegramu, jaki został wysłany do prezydenta Hoovera z okazji dzisiejszych uroczystości. Treść tego telegramu brzmi:

„Jego Ekscelencja Herbert Hoover, Biały Dom, Waszyngton.

„Pierwsza rocznica niepodległości amerykańskiej od wyboru Pana na Prezydenta Stanów Zjednoczonych została wyznaczona przez naród polski dla zamanifestowania jego przyjaźni dla narodu amerykańskiego oraz dla zapewnienia Pana o uczuciu wdzięczności za akcję pomocniczą, prowadzoną pod Pańskiem przewodnictwem. Prosimy przyjąć nasze najszczersze życzenia i powinszowania.

„Komitet Obchodu Święta 4 lipca i uczczenia Hoovera (—) Kotnowski, (—) Lubomirski".

Między godz. 6 a 8,30 popoł. w pięknie przystrojonym flagami narodowemi polskiemi i amerykańskiemi ogródku im. Prezydenta Hoovera na Krakowskiem Przedmieściu, w którym mieści się pomnik Wdzięczności Ameryce, odbył się przy udziale tysiącznych tłumów mieszkańców stolicy koncert orkiestry wojskowej. Wieczorem zaś ku uczczeniu święta amerykańskiego odbył się w Dolinie Szwajcarskiej wspaniały koncert orkiestry Filharmonji Warszawskiej z udziałem wybitnych sił artystycznych.

O godz. 7,30 wieczorem „Polskie Radjo" nadało uroczystą audycję, poświęconą amerykańskiemu świętu narodowemu ze specjalnym programem okolicznościowym.

Uroczystości we Lwowie

Lwów, 5. 7. (Pat.) Wczoraj w 153 rocznicę niepodległości Stanów Zjednoczonych odbyło się o godz. 10-ej rano uroczyste nabożeństwo w katedrze, w którem wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, cywilnych i wojskowych, oraz konsulowie państw obcych, reprezentanci stowarzyszeń społecznych itd. Podobne nabożeństwa odbyły się w świątyniach innych wyznań. Na gmachach rządowych i na budynkach prywatnych powiewają flagi o barwach państwowych.

Szkoły polskie w Bytowskiem

Berlin, 5. 7. (PAT.) „Telegraphen Union" donosi, że w powiecie bytowskim w Pomeranji otwarte zostaną dwie szkoły polskie.

Sprawa Wójcika

Warszawa, 5. 7. (Tel. wł.). Niektóre dzienniki donoszą, że prowadzący śledztwo w sprawie strzałów w Piaskowie prokurator Grabowski wniósł już do sądu okręgowego akt oskarżenia przeciwko Wójcikowi. Akt ten obejmuje trzy strony pisma maszynowego. Wójcik oskarżony jest z art. 49, 453 i 532 k. k. za usiłowane zabójstwo i znieważenie dowódcy 36 p. p.

Likwidacja zatargu w przemyśle metalowym

Bielsko 5. 7. (AW) Trwający od dłuższego czasu zatarg zarobkowy w przemyśle metalowym na Śląsku Cieszyńskim został zlikwidowany. Naodbytej pod przewodnictwem okręgowego inspektora pracy inż. Gallota wspólnej konferencji ustalono, że obowiązująca dotychczas umowa zarobkowa przedłużona zostaje narazie do listopada rb. Podpisanie odnośnego protokułu nastąpi po zlikwidowaniu lokalnych strajków w niektórych zakładach przemysłowych.

P. Dewey w Moskwie

Moskwa, 5. 7 (PAT.) Doradca finansowy Banku Polskiego p. Dewey został przyjęty przez prezesa Banku Państwa, Piatakowa, przewodniczącego komitetu koncesyj Kamieniewa oraz komisarzy Karachana i Stomoniakowa. P. Piatakow wydał na cześć p. Dewey'a obiad, w którym wzięli udział liczni przedstawiciele świata finansowego i handlowego.

Nowy rząd estoński

Tallin, 5. 7. (PAT.) Prezydent Izby powierzył przywódcy partji pracy (niesocjalistycznej) Strandmanowi misję utworzenia nowego gabinetu. — Strandman misję tę przyjął.

Robota niemiecka w Alzacji

Paryż, 5. 7. (PAT.) Na dzisiejszej rozprawie w procesie autonomisty Benoit, oskarżony przyznał się do popełnienia zamachu z premedytacją oraz zeznał, że jest zwolennikiem autonomji Alzacji.

Jeszcze jedna międzynarodówka

Berlin, 5. 7. (PAT.) Pod przewodnictwem znanego posła katolickiego Guidomiglioli, Włocha, obradował wczoraj w Berlinie komitet, organizujący europejski kongres chłopów. W obradach wzięli udział delegaci ze wszystkich krajów europejskich, m. in. biskup von Noli (Albanja), poseł na Sejm polski Wójtowicz, przewodniczący związku chłopów we Francji Boisseau, delegat czeskosłowacki burmistrz Swoboda.

Komitet uchwalił zorganizować wielki kongres chłopów europejskich w styczniu 1930 r. w ten sposób, aby uczestniczyły w nim jak najszersze masy ludowe i w tym celu ma powołać do życia narodowe komitety krajowe, które mają się zająć wszystkiemi kwestjami, interesującemi stan chłopski.

Zjazd Zjednoczenia Kolejowców Polskich

W niedzielę odbędzie się w Poznaniu zjazd delegatów potężnej organizacji kolejowców, Zjednoczenia Kolejowców Polskich, która powstała przed niezbyt dawnym czasem przez połączenie się dwóch osobno istniejących związków kolejowców, mających takie same cele.

Tymczasowy zarząd okręgowy Zjednoczenia, który organizuje zjazd niedzielny, mający przed sobą nader ważne zadania, w gorącej swej odezwie zjazdowej taki między innemi wystosowuje apel do uczestników zjazdu:

„Przybywając na zjazd, by okręgowi naszemu wytknąć kierunek na rok następny, by mu określić nowy budżet gospodarki a do życia powołać nowy Zarząd wykonawczy, przybywacie obdarzeni zaufaniem członków waszych oddziałów i sekcyj, że te dwa dni uważać będziecie nie za dni zabawy, lecz za dni pracy dla dobra okręgu. To też mamy to silne przekonanie, że obrady wasze cechować będzie powaga i troska o dobro wszystkich kolejowców, że nie będziecie się dawali powodować prywacie i względami osobistemi, lecz w s.owach i postanowieniach waszych zachowacie zawsze godziwy umiar. Pamiętać bowiem należy, że na zjeździe niedzielnym poraz pierwszy obradować będziecie jako delegaci członków dwóch dawniejszych związków, które aczkolwiek ideowo sobie bliskie, miały jednak inne formy rządzenia się. Zapomnieć więc będzie trzeba o dawniejszem Z. Z. P. czy też P. Z. K. a myśleć stale, żeśmy teraz tylko jedną silnie zcementowaną rodziną Zjednoczenia Kolejowców Polskich".

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,88 1/4 zł, w Gdańsku na Warszawę 8,89 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mkn. w dewizach — 212,01 zł, gotówką — 211, 58 zł; za 100 guld. gd. w dewizach — 172,65 zł, gotówką — 172,31 zł.

Poznańska giełda pieniężna

Poznań, 5 lipca 1929.

Na giełdzie dzisiejszej nie zaszła żadna zmiana w nastroju.

Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych dość dużych obrotów robiono 5 proc. poż. konwers., za którą płacono 50,5—51 proc., jak również poszukiwano 8 proc. listy dolarowe ziemskie po 93 proc. (przy dew. 8,90) i 4 proc. listy zast. konwert. ziemskie po 44 proc. Mniejszą ilość 6 proc. listów żytnich handlowano po 24,50 bez kwalifikacji do notowania.

Z akcyj bankowych wzgl. przemysłowych płacono za Bank Polski 158,50 zaś oddawano Bank Związku po 78,50, dalej płacono za Lubań 65,— i robiono transakcje akcjami Tri po 130,—

Ceduła urzędowa z dnia 5 lipca 1929 r.

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominału)

5% Pożyczka konwersyjna 50,5—51% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziem. Kredyt. 93.— P.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kredyt. 44% P.

Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 158,50 P.
Bank Zw. Spółek Zarobk. I. em. zł. 78,50 O.

Akcje przemysłowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)

Lubań, Fabryka przetw. ziemniaczanych I—IV em. 65,— P.
„Tri" I em. zł. 130,— +

Tendencja: Bez zmiany.

Giełda warszawska

dnia 5 lipca 1929 r.

Waluty	Gotówka		
Dol. Stan. Zjedn.	tr. 8,88	sp. 8,90	kup. 8,86

Dewizy

Belgja	tr. 000,00	sp. 000,00	kup. 000,00
Londyn	„ 043,24	„ 043,35	„ 043,13
Nowy Jork	„ 008,90	„ 008,92	„ 008,88
Paryż	„ 034,89	„ 034,98	„ 034,80
Praga	„ 026,39	„ 026,45	„ 026,33
Szwajcarja	„ 171,51	„ 171,94	„ 171,08
Wiedeń	„ 125,37	„ 125,68	„ 125,06
Włochy	„ 046,67	„ 046,79	„ 046,56

Papiery państwowe i obligacje

4% poż. inwest.	000,00	105,25	105,00
5% poż. premj. dol.	000,00	059,00	059,50
5% poż. konw.	000,00	000,00	050,50
6% poż. dol.	000,00	000,00	083,50
10% poż. kol.	000,00	000,00	102,50

Akcje w złotych:

Bank Polski	159,75—160,00
Bank Zachodni	000,00—070,00
Bank Zw. Sp. Zarobk.	000,00—078,50
Sole potasowe	000,00—0[illegible]1,75
Kijewski	000,00—060,00
Lilpop	028,00—028,50
Ostrowieckie Zakłady	000,00—079,50
Pocisk	000,00—003,00
Starachowice	025,50—026,25
Zieleniewski	000,00—118,00

Notowania złotego w Berlinie
z dnia 5 lipca 1929.

Wypłaty na Warszawę: 46,975—47,175
Noty wielkie: 46,875—47,275

Wspaniałe uroczystości sokole w Warszawie

Sokola akademja słowiańska — Sokoli czescy opuścili dzisiaj Polskę

Warszawa, 5. 7. (Tel. wł.). Jak już donosiliśmy, w Dolinie Szwajcarskiej odbyła się wielka akademja sokola, która stała się potężną, żywiołową manifestacją braterstwa słowiańskiego. Obszerny ogród Doliny wypełniły po brzegi tłumy publiczności. Raz po raz padają serdeczne okrzyki powitania. — Mowa polska zlewa się z czeską i jugosłowiańską. Na wszystkich twarzach ożywienie i radość — była to naprawdę pierwsza „akademja", pozbawiona charakteru oficjalnego.

Gości powitał w serdecznych słowach prezes dzielnicy mazowieckiej, p. Korewa.

Pierwsze słowa następnego mówcy przedstawiciela Sokołów czeskich dr. Stepanka, zostały powitane przez publiczność polską burzą oklasków.

Na wstępie swego przemówienia dr. Stepanek stwierdził, że sokoli czescy są głęboko wzruszeni serdecznem przyjęciem, jakie ich spotyka na każdym kroku w braterskiej ziemi polskiej. Polacy, Czesi i Jugosłowianie stają znów złączeni wspólną pracą i zacieśnionemi węzłami braterstwa sokolego do wielkiego zadania: solidarności narodów słowiańskich. Niech Sokół idzie na całym świecie ku rozwojowi, niech wzrasta na naszych ziemiach w siłę i moc po to, byśmy zrozumieli, że sokolska rodzina słowiańska jest jedna—zakończył wśród ogłuszających okrzyków: „Niech żyje zjednoczenie słowiańskie" dr. Stepanek.

Po odegraniu przez orkiestrę hymnów narodowych: Polski, Czech i Jugosławji, zabrał głos imieniem Sokoła jugosłowiańskiego kom. Szmertny, wyrażając swój podziw dla wielkiej pracy narodu polskiego, uwidocznionej w P. W. K. Następnie mówca stwierdził, że dzięki zlotowi zacieśnią się węzły przyjaźni między Słowianami północy i południa, w piersiach których bije jedno serce słowiańskie.

Dalszy program akademji wypełniła bogata część koncertowa w wykonaniu orkiestry Filharmonji pod dyrekcją Wiłkomirskiego. Na zakończenie odbyły się popisy drużyn sokolich: czeskiej, jugosłowiańskiej i polskiej. Jugosłowianie pokazali wspaniałe ćwiczenia rytmiczne, opracowane pod muzyką Griga i Rachmaninowa, a wykonane przez Sokoła zagrzebskiego, gniazdo drugie.

Czesi wystąpili z pokazem tańców narodowych i ćwiczeń na drążkach, Polskę reprezentowało gniazdo wileńskie i drużyna olimpijska.

W nocy po akademji część Sokołów jugosłowiańskich opuściła stolicę, śpiesząc na zlot sokołów czeskich w Pilznie. Dziś rano opuszcza Warszawę druga partja Sokołów jugosłowiańskich. Gości czeskich podejmować będzie stolica jeszcze przez dzień dzisiejszy.

KINO APOLLO

Od piątku dwie pyszne komedje

„Grzesznica" z **Lyą de Putti** | **„Kandydatki do rozwodu"** z **Laurą la Plante**

Przedstawienia o godzinie 5,30, 7,30 i 9,30.

nw 21889

Po kongresie Stronnictwa Narodowego

„Gazeta Warszawska" pisze z powodu kongresu Stronnictwa Narodowego, co następuje:

Z inicjatywy klubu parlamentarnego posłów i senatorów, wybranych z listy 24, w dniu 29 czerwca 1928 zawiązał się komitet organizacyjny Stronnictwa Narodowego. Równo w rok od tej daty, Stronnictwo odbyło w Poznaniu swój pierwszy kongres.

W naszym statucie organizacyjnym kongres nie jest władzą, dającą dyrektywy polityczne kierowniczym organom Stronnictwa. Kongres jest z jednej strony przeglądem pracy organizacyjnej, sił duchowych i materjalnych Stronnictwa, z drugiej jest on sprawdzianem harmonji między czynnikami, kierującemi polityką Stronnictwa, a szerokiemi kołami jego działaczów i zwolenników w kraju.

Ze słuszną dumą możemy powiedzieć, że kongres poznański w obu tych kierunkach dał jak najlepsze rezultaty. W okresie prostracji duchowej, oportunizmu i karjerowiczostwa, zaszczepionego społeczeństwu przez rzekomą „sanację moralną", stawiło się na nasz zew 3000 delegatów z całego kraju, aby zamanifestować wierność programowi politycznemu Stronnictwa i jego walce o najwyższe dobra narodu i państwa, a równocześnie zaprotestować przeciw temu, co się obecnie naokoło nas w Polsce dzieje.

Kongres był naprawdę zjazdem wszechpolskim. Wszystkie dzielnice Rzeczypospolitej wzięły w nim udział jednak nierównomierny. Tam, gdzie uświadomienie narodowe jest najwyższe, a zarazem, gdzie demoralizacja polityczna zaborców najmniejsze pozostawiła ślady, tam siły nasze są potężne: na zachodzie i północy. Lewy brzeg Wisły, Mazowsze, Łomżyńskie, Podlasie i Wileńszczyzna — to sfera naszych wpływów. Nie jest to przypadek, że są to równocześnie ziemie najbardziej polskie, najmniej zażydzone, a także w większości najbardziej zagrożone. Na Wołyniu i Polesiu jesteśmy słabi, w Lubelskiem, potykając się zwycięsko z radykalizmem i „sanacją", wzrastamy w siły, Małopolska otrząsa z siebie czwartą brygadę i spogląda na — Lwów.

Wszechpolskim był nasz kongres także w przekroju społecznym. Co najmniej trzecią część delegatów stanowili chłopi, pracujący na terenie politycznym w najlepszej harmonji z narodowem ziemiaństwem, które — ku zmartwieniu konserwatystów — wzięło także liczny udział w kongresie.

Bardzo wybitny był także udział mieszczaństwa, stanowiącego na terenie Wielkopolski i Pomorza trzon organizacyjny Stronnictwa. Zwracał uwagę liczny udział kobiet, których przedstawicielka w pięknych i mądrych słowach, wskazała na polityczne posłannictwo Polki w dobie obecnej. Nie brakło i młodego ruchu robotniczego, organizowanego na podstawach ideologji narodowej.

Nie wymieniamy oddzielnie inteligencji, która oddawna w pracy naszej politycznej, pełni ofiarnie służbę kierowniczą i łącznikową, a której młode zastępy są nasze w przytłaczającej większości. Udział młodych w kongresie był liczny i krzepiący. Jeśli przeciwnicy nasi próbowali wmawiać swoim zwolennikom, że obóz narodowy w Polsce jest na wymarciu, to możemy się z tego serdecznie uśmiać, patrząc z dumą i radością na postępy ideologji narodowej wśród młodzieży.

Także i drugi cel swój, sprawdzenie żywego kontaktu i harmonji między kierownictwem politycznem, a masami, między „górą" a „dołem", spełnił kongres summa cum laude. Wszystkie przemówienia przyjmowane były entuzjastycznie. Owacjom dla Dmowskiego, których ten twardy i skromny — a przez to naprawdę wielki — człowiek tak starannie unika, dała początek nie góra, nie organizatorowie, ale masa chłopska i mieszczańska uczestników kongresu, Również bardzo serdecznie powitał kongres nieugiętego bojownika praworządności, chlubę Wielkopolski, Wojciecha Trąmpczyńskiego.

Niezwykłem w Polsce zjawiskiem jest harmonja, panująca między szerokiemi warstwami członków Stronnictwa, a jego reprezentacją parlamentarną. Niema w całym Sejmie człowieka mniej skłonnego do demagogji, do schlebiania wyborcom, niż prof. Rybarski. A jednak wystąpienia jego i cały kierunek, nadawany polityce klubu, znajduje w szerokich masach najgodniejsze i najgorętsze uznanie. Masy nasze, narodowe, nie chcą od swego klubu niczego dla siebie: ani posad, ani kredytów, ani koncesyj, ani subwencyj. Chcą odwagi i prawdy i to znajdują w swoim klubie parlamentarnym.

Doskonała organizacja kongresu przynosi zaszczyt komitetowi poznańskiemu.

Kongres nie oznacza żadnej zmiany kierunku, jak to próbowała inspirować — licho widać poinformowana — prasa „sanacyjna". Był on przeglądem sił, potwierdzeniem i utrwaleniem całej dotychczasowej działalności Stronnictwa. I to jest jego znaczenie nie tylko dla nas samych, ale dla ogólnej sytuacji politycznej Polski.

Przygnębienie

skraca życie, wywołuje zobojętnienie na wszystkie słoneczne strony życia i prowadzi stopniowo do zupełnego osamotnienia. Dobry humor idzie w parze z pełnem zdrowiem. Dlaczego więc męczycie na każdym kroku Wasze ciało i nerwy twardemi obcasami skórzanemi? Noście obcasy gumowe BERSON. Zapewniają one cichy, elastyczny chód i utrzymują pełnię zdrowia. Pw 3425-18,676

Noszenie BERSONA — to zdrowia ochrona!

Powinni to zrozumieć

Tutejsza „sanacyjna" „Gazeta Zachodnia", niemile dotknięta zamanifestowanym w dziesięciolecie traktatu wersalskiego stosunkiem społeczeństwa do Romana Dmowskiego i b. Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu, usiłuje pomniejszyć ich zasługi, wyszukując przeciwko nim zarzuty.

A więc „ambitny" Komitet Narodowy Polski chciał być „rządem polskim de facto". W rzeczywistości szedł tak daleko raczej francuski minister spraw zagranicznych Pichon, a Komitet Narodowy Polski — jak tego świadectwem protokoły jego posiedzeń — uważał się za oficjalną organizację polityczną, reprezentującą Polskę nazewnątrz i tworzącą samodzielną armję narodową po stronie koalicji.

Drugi zarzut dotyczy rzekomego zwłóczenia Dmowskiego i Komitetu Narodowego Polskiego z wysyłką tej armji do kraju. Jakoś „Przeglądowi Zachodniemu" nic nie wiadomo o długiem zmaganiu się Komitetu Narodowego Polskiego o wysłanie armji ze względów zasadniczych przez Gdańsk, jako też wogóle o trudnościach, jakie należało pokonać, by armja mogła się dostać do Polski.

Przedmiotem szczególnego „zgorszenia" jest to, że, Piłsudski w listopadzie 1918 roku wysłał w sprawie armji polskiej we Francji radjotelegram do generała Focha, Dmowski doradził Fochowi, na telegram ten nie odpowiadać. Krok Dmowskiego tłumaczył się — rzecz oczywista — tem, że armja polska we Francji nie była — obcą agenturą, lecz była od lutego roku 1918 publicznie uznaną samodzielną polską armją narodową, podlegającą Komitetowi Narodowemu Polskiemu w Paryżu. Było rzeczą dla Polski upokarzającą, że naczelnik państwa polskiego zwrócił się o zadysponowanie tą armją nie do władzy jej polskiej, lecz do francuskiego naczelnego wodza.

Kto nie jest zwolennikiem polityki „obcych agentur", powinien to rozumieć.

Dziesięciolecie niepodległości a Niemcy

Prasa i ludność tutejsza niemiecka z okazji dziesięciolecia przynależenia do Polski nie omieszkała zająć mniej lub więcej wyraźnego stanowiska, które nie jest dla nas wcale przychylne. Miejscami, zapewne w myśl wskazówek z Niemiec, obchodzono nawet dzień podpisania traktatu wersalskiego i ostatecznej klęski niemieckiej obchodami żałobnemi.

O takim obchodzie donoszą nam np. z Śmigla. Niemcy tamtejsi, oraz z bliższej i dalszej okolicy, zebrali się w pokaźnej liczbie około półtora tysiąca z rana na nabożeństwo w zborze protestanckim, przybranym zielenią i kirem na znak żałoby. Po południu zaś było wielkie zebranie w ogrodzie Fenglera, do którego wstęp był ściśle kontrolowany.

W niektórych pismach niemieckich pojawiły się wspomnienia — o Szczypiornie. o którem sama myśl już wywołuje u wielu Niemców t. z. gęsią skórkę. Pewnie to przypomnienie nie było tak sobie tylko przypadkowe, lecz miało na celu, żeby nie dać zasnąć uczuciu gniewu i nienawiści niemieckiej. Ale niechżeż sobie!

Wobec przedstawienia ze strony niemieckiej sprawy tak, jakoby Szczypiorno było ciężkiem „bezprawiem" raz jeszcze przypominamy, że Polacy zastosowali odwet za bezprawia niemieckie na G. Śląsku. Stąd odpowiedź jasna, komu internowani w Szczypiornie mieli to specjalnie do zawdzięczenia.

A propos Szczypiorna, to fakt bardzo znamienny podaje nam jeden z czytelników, mieszkający na południu województwa. Jakiś Niemiec w okolicy tamtejszej rzekomo utrzymuje i stale tak głosi, że w Szczypiornie wskutek złego obchodzenia nabawił się ciężkiej choroby, która go potem przyprawiła o utratę władzy w nogach. Informator nasz, który go zna oddawna, stwierdza jednakże, że choroby tej nabawił się o wiele wcześniej mianowicie przez to, iż niezbyt hamował popędy swej młodości. Pobyt w Szczypiornie zaś stanowi obecnie dla niego moment wcale dogodny i pożądany przy ukrywaniu tego faktu.

To, co Niemcy piszą o Szczypiornie, wskazuje wyraźnie, jakie argumenty — trafiają im najlepiej do przekonania.

MATOWY KREM VELOURS MAJOLA

ZACHOWUJE ŚWIEŻĄ I ZDROWĄ CERĘ

Ślub Andrzeja Struga

Warszawa, 5. 7. (Tel. wł.) W kościele „na Koszykach" odbył się ślub sen. Andrzeja Struga z panną Nelly Grzędzińską.

LOTERJA P. W. K.

4 razy 75.000 wartości

LOS 3 ZŁ.

Fanty wartości od 100 zł wzwyż, których wygrywający dla siebie zużytkować nie może lub nie chce, odkupuje zorganizowane w tym celu konsorcjum w Poznaniu po nominalnej wartości, za potrąceniem tylko 15% na koszty handlowe. Wypłata gotówki w Polskim Banku Handlowym w Poznaniu. nw 2024

Czy słyszysz nóg błagalny głos? Kup sól „CO WIECZÓR" Medikos!

nw 2338

Pokaz órki

traktorem gąsienicowym światowej sławy

CATERPILLAR-Tractor-Co.

dawniej **„Best-Holt-Comp."**

odbywa się od piątku, 5 lipca do wtorku, 9 lipca, w majątku graniczącym z Poznaniem.

Dojazd samochodem „Packard" za uprzedniem zgłoszeniem w hotelu wystawowym **„Polonia", telefon 79-54.**

AMERICAN-AUTO, Warszawa, Boduena 4

Poznań, hotel „Polonia". dw 1072

Z Wszechpol. Kongresu Strzelniczego

Królem Zjednoczenia został Stanisław Tyrchan z Torunia

W czwartek, 4 b. m., o godz. 12-tej, opublikowane zostały wyniki strzelań do tarcz honorowych, jak następuje:

Tarcza Honorowa Rzeczypospolitej:

Pierwszy zwycięzca Jan Kapczyński — Poznań zdobył puhar, ofiarowany przez Prezydenta Rzeczypospolitej. Następni zwycięzcy: Edward Stefanowicz — Toruń i Wł. Śramkiewicz — Pniewy otrzymują piękne żetony.

Tarcza Królewska Zjednoczenia:

Pierwszy zwycięzca Stanisław Tyrchan — Poznań, zdobył godność króla Zjednoczenia R. P. Godność rycerzy zdobyli kolejno Stefan Gemza — Katowice i Jan Dytko — Katowice, którzy otrzymują królewskie i rycerskie złote odznaki.

Tarcza Honorowa Mistrzowska:

Pięciu zwycięzców: Maksymiljan Kolonko — Tarnowskie Góry, Tad. Jaruszewski — Poznań, R. Sperling — Tarnowskie Góry, Stefan Gemza — Katowice, E. Minke — Poznań. którzy wedle kolejności zdobyli tytuł mistrza Zjednoczenia — otrzymują piękne odznaki mistrzowskie i dyplomy.

Tarcza Honorowa Zjednoczenia:

Dziesięciu zwycięzców: Stefan Gemza i Stef. Czaplicki — Katowice, St. Zygmaniak — Poznań, Wł. Śramkiewicz — Pniewy, M. Ciesiołka — Koźmin, J. Słomiński, rad. Magistratu — Poznań, St. Wojciechowski — Rakoniewice, Fr. Janiszewski — Wronki, M. Kolonko — Tarnowskie Góry, J. Radomski — Pleszew — otrzymują efektowne nagrody przedmiotowe.

Tarcza Honorowa m. Poznania:

Puhar srebrny, dar m. Poznania, zdobył pierwszy zwycięzca Kazimierz Godron — Starogard. Następni zwycięzcy Ed. Grześkowiak — Poznań, Jan Parzysz — Bydgoszcz, Stef. Zygmaniak — Poznań, Teod. Siszyk — Tarnowskie Góry, Edw. Stefanowicz — Toruń, P. Klucznik, O. Kirschner, R. Fleischer — Tarnowskie Góry, W. Gapiński — Chodzież, Stef. Gniatczyński — Poznań, Adam Mielcarski — Chełmno, M. Kolonko — Tarnowskie Góry, A. Ratajczak — Poznań, Fr. Müller — Strzelno, St. Buliński — Leszno. Edm. Szymański — Bydgoszcz, A. Rozkwitalski — Pelplin. A. Krystek, Fr. Fojcik — Tarnowskie Góry, W. Sroka — Nakło, R. Kubicki — Ostrów, P. Ponsalla — Królewska Huta, St. Wojciechowski — Rakoniewice, L. Broda — Katowice i Fr. Talaśka — Chojnice. Wszyscy wymienieni otrzymują piękne i cenne przedmioty.

Tarcza Prezesa Honorowego Zjednoczenia dr. Z. Głowackiego:

Dziesięciu zwycięzców zdobyli następujące ofiarowane wspaniałe przedmioty: 1) Fr. Fojcik — Tarnowskie Góry. złoty krzyż dr. Z. Głowackiego i sztuciec firmy Gailing — Poznań, 2) St. Gemza — Katowice, dubeltówkę f-my T. Jaruszewski, fabr. broni — Poznań, 3) K. Hoffman — Zbąszyń, żardinierę f-my J. Tylczyński — Poznań, 4) Ign. Gadomski — Poznań, sztuciec f-my J. Łuczak — Poznań, 5) H. Sornik — Tarnowskie Góry, album malarzy polsk. p. Grzybkowskiego — Poznań, 6) F. Kaczmarek — Poznań, obraz olejny burmistrza Bukowskiego — Żnin, 7) J. Kapczyński — Toruń, serwis do palenia p. Kapelińskiego — Inowrocław, 8) Tad. Jaruszewski — Poznań, tuzin srebrnych łyżeczek p. Biechowiaka — Bydgoszcz, 9) J. Rakocy — Poznań, skórzane etui z nabojami p. Kroczyńskiego — Poznań, 10) E. Minke — Poznań, 2 fotele Spółki Stolarskiej — Poznań.

Dalsze wyniki z tarcz premjowych oraz królewskiej miejscowego Bractwa Kurkowego, opublikowane zostaną po zakończeniu ogólnego kongresowego strzelania. (z)

Echa niemieckie

„Posener Tageblatt" aż w dwóch numerach zajął się mową, jaką ks. infułat Kłos wygłosił na bankiecie na cześć b. członków Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu, najpierw ją streszczając, a następnie podając ją dosłownie tłustym drukiem na czele numeru. Zdaniem „Pos. Tageblattu", o ile chodzi o „nienawiść do Niemców", „nie można już mowy tej prześcignąć".

A nam się wydaje, że jej nie można prześcignąć pod względem umiłowania niepodległości narodu polskiego.

Tenże „Posener Tageblatt" podał w dosłownym przekładzie streszczenie przemówienia senatora M. Seydy na kongresie Stronnictwa Narodowego o polityce niemieckiej i sytuacji międzynarodowej. Główne zaś ustępy tego przemówienia opublikowała i prasa berlińska, przyczem antypolska „Deutsche Tageszeitung" zaopatrzyła je kwiecistym tytułem: „Seyda szaleje (tobt) przeciw Niemcom".

A naszem zdaniem p. Seyda twardym językiem powiedział tylko prawdę o polityce niemieckiej i jej celach i wskazał obowiązki wobec dążeń niemieckich narodu polskiego.

Między sobą...

Poseł Maćkiewicz, monarchista z BB., zastanawia się w „Słowie" wileńskiem nad pytaniem. kto dojdzie w Polsce do władzy, kiedy zabraknie Piłsudskiego. Czy sukcesją po nim obejmie BB.? Nie przewiduje tego p. Maćkiewicz. Nazywa on partję, do której należy, dzieckiem, b e b e — i o tem dziecku pisze w następujących słowach:

„Trzeba mieć dużo optymizmu i pogody, aby twierdzić, że to (B. B.) będzie robić tak znakomite postępy, że gotowe będzie do objęcia sukcesji po Marszałku. Rozmawiałem kiedyś z jednym z najzdolniejszych ludzi B. B., dziś niewątpliwie najzdolniejszym z ministrów Marszałka i jak go wtedy rozumiałem, on sądził, że istotnie B. B. da się wychować na takiego sukcesora. Ja w to wątpię".

„Bałbym się, że B. B., jak zostanie sama, zostanie rozsadzone wałkami wewnętrznemi, lecz nie ideowemi, tylko personalnemi. Właśnie nie boję się tego, aby jakaś walka konserwatystów z lewicą B. B. rozsadziła tę organizację. To niebezpieczeństwo dla wszystkich tak widoczne, dla mnie nie istnieje. Tarcia personalne będą stokroć niebezpieczniejsze. Wtedy, co dzisiaj mimo całej złośliwej krytyki jest jednak czynnikiem łączącym, jednoczącym, syntetycznym w państwie, stanie się ogniskiem walki o sukcesję. B. B. niewątpliwie ma daleko więcej danych do rządzenia niż endecja (? ! red.) — Posiada za sobą wojsko, administrację (pozornie względnie narazie — red.). Ale byłyby to rządy mniejszości. Jak każde rządy mniejszości musiałyby wychodzić z niepraworządności. Proszę sobie wyobrazić rządy niepraworządne powiększone przez tarcia personalne. Spowodowałoby to w życiu Polski katastrofalne skoki".

A czy już dzisiejsze rządy nie są rządami mniejszości?

O dokumenty na obszarze Gdańska

Z powodu zaszłych w ostatnich czasach wypadków wydalania z obszarów w. m. Gdańska obywateli polskich, nie posiadających dowodów swej przynależności państwowej, Min. S. Wewn. wyjaśnia, że stosownie do postanowień art. 14 i 15 umowy polsko - gdańskiej, podpisanej w Warszawie dn. 24 października 1924, przekraczanie granicy polsko - gdańskiej dozwolone jest tylko na podstawie dowodu osobistego, stwierdzającego przynależność państwową i że stosownie do tej umowy władze gdańskie są uprawnione do niewpuszczania na swe terytorjum, względnie do wydalania z niego osób nie zaopatrzonych w takie dowody. Przepisy powyższe obowiązują oczywiście również dla Polski.

Celem uniknięcia niepożądanych konsekwencyj obywatele polscy, pragnący wyjechać na obszar W. M., winni posiadać dowód osobisty, wystawiony przez gminę, zaopatrzony na str. 3 zaświadczeniem właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej, że osoba wymieniona w dowodzie, jest obywatelem polskim wzgl. obywatelką polską. Dowód osobisty tego typu bez takiego zaświadczenia nie upoważnia do pobytu na obszarze Wolnego Miasta.

Osoby posiadające polskie dowody osobiste dawnego typu, stwierdzające obywatelstwo polskie i wystawione przez władze administracji ogólnej, nadal korzystają z prawa pobytu na obszarach w. m. Gdańska. (Pat.)

Zakończenie zjazdu naukowo-rolniczego

W związku ze Zjazdem Naukowo-Rolniczym w Poznaniu wydała wczoraj wieczorem redakcja „Gazety Rolniczej", wychodzącej w Warszawie, obiad w restauracji Centralnej P. W. K., w którym wzięli udział wybitni przedstawiciele naszego rolnictwa z prezesem Związków Polskich Org. Rolniczych p. Fudakowskim, prezesem Wlkp. Izby Rolniczej Szulczewskim, prez. W. T. K. R. Plucińskim, prez. Zw. Ziemian Janem Żółtowskim na czele. Poza tem uczestniczyli w obiedzie prez. Zjazdu Naukowo-Roln. rektor Mikułowski-Pomorski, dziekan Wydz. Rolniczo-Leśnego Un. Pozn. prof. Pietruszczyński oraz liczne grono gości, w tem wiele pań.

W czasie deseru przewodniczący przyjęcia prez. Fudakowski wzniósł toast na cześć p. Prezydenta Rzplitej, poczem red. dr. Lutosławski im. „Gazety Rolniczej", wygłosił toast pod adresem Zjazdu Naukowo-Rolniczego i twórców Wystawy Krajowej. Poza tem przemawiali prez. Zjazdu rektor Mikułowski-Pomorski, dziek. Pietruszczyński i inni.

Walny zjazd ziemianek

Dzisiaj przed południem rozpoczęły się obrady Zjazdu Ziemianek z całej Polski przy udziale przeszło 250 uczestniczek. Obrady, które poprzedziła msza św. w kościele św. Marcina, zagaiła w imieniu chorej przewodniczącej Rady Naczelnej Związku p. Czarnowskiej, przewodnicząca Tow. Ziemianek Wielkopolskich p. Brezina, poczem do prezydjum Zjazdu powołano obecne na Zjeździe członkinie Rady Naczelnej z p. Breziną na czele. Następnie przemówił ks. bisk. Dymek, poczem Zjazd witali kolejno: prez. Wlkp. Zw. Ziemian p. Żółtowski, p. Rzepecka im. Katolickiego Zw. Polek, i t. d.

Nastąpiły sprawozdania i referaty, po których zakończeniu odbył się w Bazarze wspólny obiad, następnie zaś zwiedzanie Wystawy.

Z II Zjazdu Chemików Polskich

Dziś o godz. 18 zakończy swe obrady II Zjazd Chemików Polskich. Toczą się jeszcze obrady w sekcjach. Praca sekcyj zostanie ukończona przed godziną 17, poczem odbędzie się ostatnie plenarne posiedzenie z odczytem prof. J. Zawadzkiego i zamknięcie Zjazdu.

W sobotę Komitet Organizacyjny projektuje dwie wycieczki dla członków Zjazdu. Pierwsza pod kierownictwem dyr. Kamińskiego wyjeżdża specjalnym pociągiem do Lubonia, celem zwiedzenia fabryki dra Romana Maya i Lubońskiej Fabryki Drożdży. Zbiórka o godz. 9 min. 45 przed dworcem. Odjazd o godz. 10, powrót o godz. 14.

Druga wycieczka, wyruszy o godz. 10 z Uniwersytetu, celem zwiedzenia gazowni miejskiej. Z gazowni udadzą się zwiedzający do fabryki H. Cegielski, celem obejrzenia działu parowozów i wagonów oraz aparatury przemysłu chemicznego.

Obie wycieczki spotkają się o godz. 14 w restauracji „Belweder" na „studenckiem" śniadaniu.

Popołudniu uczestnicy Zjazdu zwiedzać będą wspólnie Powszechną Wystawę pod przewodnictwem p. dyr. Płużańskiego. Zbiórka o godz. 17 przed aulą Uniwersytecką. (tk)

Wczoraj w południe podejmował prez. m. Poznania Ratajski w sali Złotej ratusza grono uczestników zjazdu chemików polskich, obradującego w Poznaniu od 3 dni. W czasie deseru powitał gości prezydent miasta toastem na ich cześć i na pomyślny rozwój polskiej nauki chemji. W odpowiedzi przemawiali nestor chemików polskich i honorowy prezes zjazdu p. Boguski, dalej prof. Tołłoczko ze Lwowa, prof. Votoczek, przedstawiciel czeskich chemików, dyr. Montignan, im. francuskiego tow. chemików, wreszcie p. Truszkowski jako przedstawiciel angielskiego tow. chemicznego.

Rozwój historycz. Stow. Chrześc. - Nar. Nauczyciel. Szkół Powszechnych

W grudniu roku ubiegłego obchodziło Stowarzyszenie 10-lecie swego istnienia. Znane na gruncie Wielkopolski oraz całego zaboru pruskiego, wyłoniło się z Towarzystwa Dzielnicowego, utworzonego na terenie poznańskim przez nauczycieli Polaków, którzy za czasów pruskiej niewoli, siłą faktów zmuszeni — należeć mogli jedynie do niemieckich związków. To też jako jedni z pierwszych stanęli do wspólnej zorganizowanej pracy, świadomi swej odpowiedzialności i obowiązków swego zawodu. Pierwszym przewodniczącym Związku Dzielnicowego był kol. Błeński, inicjator pierwszego zjazdu nauczycielstwa w Poznaniu. Zarząd główny utrzymywał stały kontakt z nauczycielstwem zaboru rosyjskiego i austrjackiego, które posiadało już zrzeszenia z czasów zaborczych, mając możność zakładania szkół prywatnych. W roku 1919 wysłał Związek Dzielnicowy delegatów na Sejm nauczycielski w Warszawie, gdzie szczegółowo rozpatrywano zasadnicze kierunki poszczególnych stowarzyszeń nauczycielskich, starając się uzgodnić wspólne cele i idee i utworzyć jeden wielki związek na całą Polskę. Ponieważ nie można było osiągnąć porozumienia w zasadniczych podstawach ideologji u wszystkich zrzeszeń, Związek Dzielnicowy b. zab. pruskiego połączył się z licznemi zgromadzeniami nauczycielskiemi innych zaborów pod jednem hasłem, wykluczając wszelkie niechrześcijańskie żywioły i zasady i zmienił firmę na obecną.

Zaznaczyć tu należy, co spowodowało Stowarzyszenie do przyjęcia takiej nazwy. Nauczycielstwo poznańskie pragnęło trzymać się zasad i haseł, jakiemi przez 150 lat niewoli pruskiej owiany był duch społeczeństwa naszego, a które głównie przyczyniło się do podtrzymania ducha narodowego. Te bowiem hasła, oparte na zasadach wiary chrześcijańskiej przyczyniły się do przetrwania najcięższych okresów walki kulturnej i prześladowań w szkołach Bismarcka aż do wybuchu wielkiej wojny światowej.

Zrzeszenia połączone z Związkiem Dzielnicowym w dzisiejsze Stowarzyszenie są to dawniejsze: Stowarzyszenie Pedagogiczne ze Lwowa, Stow. Nauczycielek w Krakowie, Związek Nauczycielek we Lwowie, Tow. Polsk. Nauczycieli we Lwowie, Samopomoc Naucz. w Przemyślu i Związek Nauczycieli Szkół Ludowych w Warszawie. Nauczycielstwo b. zaboru pruskiego na Pomorzu i Śląsku połączyło się zgodnie z naszemi hasłami, tworząc osobne okręgi. Tak powstało wielkie stowarzyszenie we wszystkich centrach Polski.

Pierwszy zjazd delegatów w Warszawie obrał prezesem kol. St. Glapińskiego — Przylepki - Wielkopolska. Obecnie jest nim Michał Siciński z Warszawy, poseł na Sejm. Stowarzyszenie wykazuje z roku na rok coraz większą działalność, rozwija się pomyślnie, o czem świadczy wzrastająca liczba członków. Zarząd główny mieści się w Warszawie, w skład jego wchodzą wybitne jednostki stojące na straży korzyści ideowych i materjalnych. Okręgów posiada Stowarzyszenie w każdem większem środowisku Polski w liczbie 10. Jako dorobkiem materjalnym poszczycić się może domami zdrowia w Zakopanem i Szczawnicy. W.

Bezpłatnie

otrzymują czytelnicy pisma naszego tygodniowy dodatek

„Ilustrację Poznańską".

Ciężka jest służba urzędnika...

We wtorek wieczorem na peronie II. dworca, krótko przed odejściem pociągu pospiesznego do Warszawy, pewien osobnik wywołał zbiegowisko. Zaczął bowiem lżyć w sposób nie do powtórzenia urzędnika kolejowego (studenta, pracującego jako informator w językach obcych) i grozić mu pobiciem za to, że nie pozwolił mu on wejść do biura dyżurnego ruchu po informacje, lecz oświadczył, że sam może mu ich udzielić. Zakaz wchodzenia do biura ruchu wydały władze kolejowe, chcąc zapewnić spokój dyżurnemu, kierującemu obecnie bardzo wzmożonym ruchem, gdyż w przeciwnym razie o katastrofę nie trudno.

Po stronie lżonego urzędnika, który postępował stanowczo lecz spokojnie, stanęła publiczność. Gdy ów osobnik zaczął odgrażać się i publiczności, mówiąc, że ludzie nie wiedzą do kogo się zwracają, doszło nawet do tego, że publiczność zajęła nieprzyjazną wobec awanturnika postawę. Skłoniło go to ostatecznie do usłuchania policji kolejowej, której przedtem się opierał, gdy go zawezwała, by się udał do biura zawiadowcy stacji celem spisania protokółu.

Tutaj okazało się, że osobnikiem tym był poseł na Sejm „sanator" p. **Antoni Ciszak.**

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kwiat polskiej młodzieży

Goście zagraniczni na II. Narodowym Zlocie Harcerskim

Na II Narodowy Zlot Harcerski w Poznaniu, w dniach od 12 do 23 lipca przybędą liczni harcerze polscy z zagranicy, jak również i harcerze obcych narodowości. Najliczniej przybędą Polacy z Niemiec i z Czechosłowacji. Dalej przyjadą Polacy z Łotwy, Rumunji, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Gdańska, Danji, Brazylji, a nawet z odległych Chin, bo ośrodka polskiego w Harbinie.

Skauting zagraniczny reprezentowany będzie przez drużyny oficjalne Danji, Estonji, Francji, Grecji, Jugosławji, Łotwy, Szwecji. Emigracja rosyjska deleguje również swoją drużynę. Ze starszyzny harcerskiej przybędą na Zlot: przedstawiciel Międzynarodowego Komitetu Skautowskiego p. hr. Henryk Masty z Paryża, dalej naczelny skaut Łotwy p. gen. Goppers, naczelnicy skautów rosyjskich na emigracji pp. Paulinow i Agapow.

Przyjęciem gości zajmuje się osobna komisja z panią prez. Żychlińską i p. hr. Adolfem Bnińskim na czele. Reprezentacyjne drużyny zagraniczne zostaną po zamknięciu Zlotu zaproszone przez szereg obywateli ziemskich, u których spędzą miłe chwile na wywczasach.

* * *

We wczorajszym wywiadzie z p. prof. Gosieniecką środkowa część trzeciego ustępu (początkowe wyrazy: — przed dziesięciu...) uległa zniekształceniu (od słów: Nie będzie nieuzasadnionem...) Odnośny ustęp powinien brzmieć:

„Bez wątpienia idea harcerska znajduje coraz więcej zwolenników. Są ludzie którzy całą duszą oddani są tej dobrej sprawie — na ogół jednak społeczeństwo jeszcze za mało zna i ocenia ogromne wartości wychowawcze idei harcerskiej. II Zlot Harcerski ma więc zaznajomić jaknajszerszy ogół społeczeństwa z organizacją naszą, ma jej zjednać nowe zastępy przyjaciół i sympatyków. Trzeba społeczeństwo przekonać, że każdy harcerz to — to cegiełka pod silny i pewny fundament narodu polskiego..."

Szoferzy powinni jeździć ostrożniej!

Nowa serja wypadków samochodowych — Kilka osób poranionych

W czwartek przy ul. Bukowskiej szofer pewnej taksówki wiozący trzech pasażerów najechał na hydrant wodociągu w pobliżu hali reprezentacyjnej P. W. K. przy ul. Marszałka Focha i rozbił przytem zbiornik z benzyną. Z powodu niezdolności do dalszej jazdy, samochód odstawiła straż ogniowa. Przyczyną wypadku, który na szczęście obył się bez ofiar w ludziach, było, jak twierdzi szofer, zluzowanie się kierownicy.

Przy tej sposobności trudno nie zauważyć, że większość szoferów jest karygodnie lekkomyślna. W przeważnej części bywa, że zaniedbania te przy wypadku trudno stwierdzić. W niedzielę ubiegłą n. p. szofer dorożki samochodowej wpadł na chodnik przy ul. Wjazdowej i o mało byłby wtargnął przez okno wystawowe do sklepu, gdyby nie jakaś szczęśliwa okoliczność. Tłumaczył się on nagłym defektem kierownicy, przy bliższem wszakże badaniu okazało się, że kierownica była już uszkodzona poprzednio. W związku z podobnemi, stale powtarzającemi się faktami, dorywczy choćby przegląd techniczny ewentualnych błędów przez komisję wojewódzką, ograniczającą się głównie do badań administracyjno-policyjnych, mógłby być bardzo doniosły w swych skutkach dla bezpieczeństwa publicznego.

Drugi wypadek samochodowy, ale już o rozmiarach katastrofy, wydarzył się na moście prowadzącym przez Cybinę. Przejeżdżający kierowca dorożki P. Z. nr. 12 228 (taksówka 168) Józef Lesiewicz (ul. Gen. Prądzyńskiego 42), usiłował wyminąć wóz z lewej strony wbrew istniejącym przepisom i zderzył się z nadjeżdżającym ze strony przeciwnej samochodem Ł. D. nr. 340, kierowanym przez Stanisława Nowaka, szofera z Kaliskiego Dominjum w pow. słupeckim. Oba auta zostały uszkodzone. Jadąca jako pasażerka 14-letnia uczenica Kazimiera Kotkówna z Kielc ul. Seminaryjska 50, uległa przy zderzeniu ciężkiemu wypadkowi, łamiąc nogę i przewieziono ją do lecznicy miejskiej, gdzie poddano natychmiastowej operacji.

* * *

Przyczyny trzeciego wreszcie wypadku nie są jeszcze ściśle ustalone. Krótko po północy na czwartek troje pasażerów (dwu panów i pani) zamówili przy dworcu od strony łazarskiej dorożkę P. Z. nr. 44 460, własność Antoniego Jabłońskiego. Szofer Jan Niszke, spał przy kierownicy i zbudzono go. Przy ul. Marsz. Focha w pobliżu Wystawy samochód wpadł na słup latarni. Półkryty pojazd wywrócił się, a pasażerowie runęli na bruk. Wszyscy troje art. malarz Józef Henke, kupiec Wacław Badurski i p. Bronisława Mulczyńska, ulegli lekkiemu poranieniu. Okoliczności towarzyszące wypadkowi wskazują na winę szofera. Być może, że był przemęczony, a może śpiący, ale to bynajmniej nie może usprawiedliwiać ryzykanckiej jazdy, grożącej bezpieczeństwu i życiu pasażerów.

Powyższe wypadki dowodzą, że szoferzy nie zachowują niestety dostatecznej ostrożności. (k)

Afera trucicielska

Rozprawę odroczono i postanowiono zawezwać nowych świadków

W dniu dzisiejszym toczyła się rozprawa przeciw Irenie Leśniewiczowej i szwagrowi jej Andrzejowi Leśniewiczowi z Tarnowa w pow. poznańskim, obwinionych o zatrucie właściciela mleczarni śp. Władysława Leśniewicza. Na rozprawę, której przewodniczył p. dyr. Palędzki, powołano około 25 świadków i biegłych lekarzy. Przewód sądowy jednak odroczono, gdyż nie przybył główny świadek oskarżenia zatrudniony u śp. Leśniewicza uczeń mleczarski Piecuch obecnie zamieszkały w Grabowie. Również przychylił się sąd do wniosków postawionych przez obrońców pp.: mec. dr. Krzyżankiewicza i Nowosielskiego, by wezwać dalszych świadków.

Afera trucicielska wzbudziła olbrzymie zainteresowanie, to też audytorjum wielkiej sali sądu przysięgłych, było szczelnie wypełnione przez mieszkańców Tarnowa i okolicy. Postanowił też sąd zatrzymanie oskarżonych w areszcie śledczym, gdzie przebywają od dłuższego czasu.

Charakterystyczne, że stojąca pod tak ciężkimi zarzutami oskarżona była niezwykle swobodna, a na twarzy pojawiał się dziwnie beztroski uśmiech. (Z.)

Kraków — Poznań

Atrakcyjne zawody o puhar „Jlustracji Wielkopolskiej"

Zawody te odbędą się dn. 14 b. m. na boisku K. S. Warta przy ul. Rolnej. Budzą one zrozumiałe zainteresowanie, ponieważ jest to pierwsze spotkanie reprezentacyj Poznania z Krakowem. Naszych barw bronią gracze ligowi K. S. „Warta", która obecnie znajduje się w doskonałej formie, o czem świadczą ostatnie wyniki zawodów ligowych we Lwowie. Reprezentacja Krakowa jest oparta na szkielecie „Cracovii", uzupełniona 1 graczem „Garbarni" i „Makabi". „Cracovia" znajduje się obecnie również w dobrej formie, wobec tego należy się spodziewać zaciętej i emocjonującej walki.

Skład drużyn jest następujący: Poznań: Fontowicz — Śmiglak i Flieger — Scherfke I., Wojciechowski i Przykucki — Radojewski, Knioła, Staliński, Przybysz, Rochowicz; rezerwa: Kasprzak Scherfke II., Stęplewski, Kwintkiewicz, Graczyński, Pawlak. Kraków: Szumiec — Nowak i Zastawniak II. — Ptak, Sellinger, Chruściński — Ściborowski, Kossok, Kałuża, Rusinek i Sperling; rezerwa: Malczyk, Lasota i Jachimek. — Przedsprzedaż biletów rozpoczyna się 8 b. m. w firmach: „Camera", ulica Fr. Ratajczaka, „Dom Sportowy", św. Marcin, „Sport - Bloch", Stary Rynek. Początek zawodów o godz. 17-tej na boisku „Warty".

Zwracamy uwagę, że cenny puhar oraz piękne upominki dla graczy wystawione są w oknie red. „Samochodu", ul. św. Marcin 70.

KALENDARZYK

Piątek, 5 lipca 1929.

Słońce: wschód 3,36 — zachód 20,17; — dł. dnia 16 godz. 41 min.

Księżyc: wschód 1,33 — zachód 19,31; — przed nowiem.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Piątek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza wysoka + 18 st. C., pogodnie, wiatr zachodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 754 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 31 st. C., najniższa + 16 st. C. Ilość opadu 19 mm.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych: + 0,36 m.

Kal. rzk.: Cyryl i Metody — jutro Dominika p.

Kal. słow.: Prokop — jutro Izasław.

OSOBISTE

— * **Pan Edmund Piotrowski,** obywatel i działacz społeczny w naszem mieście, obchodził w tych dniach 40-lecie nieprzerwanej pracy jako kupiec w branży kolonjalnej. Pilność, wytrwałość i praca, to główne cechy Jubilata. Poza pracą zawodową, jak dawniej tak i dziś jeszcze, starczy mu czasu do pracy bądź to w Kole Śpiewackiem, bądź w Tow. Przemysłowych, w których na zebraniach dzieli się swem doświadczeniem i spostrzeżeniami, chętnie przez drugich słuchanych i naśladowanych. Oby danem było p. Piotrowskiemu doczekać się w zdrowiu jubileuszu 50-lecia — jubileuszu złotego!

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Kadra Żeglarska Ligi Morskiej i Rzecznej.** Zebranie odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 19,30 u kol. Czechoskiego, W. Garbary 8. W niedzielę odbędzie się trening. Odjazd autobusem z ul. Dąbrowskiego o godz. 9 Zbiórka pół godziny przedtem na przystanku.

PODZIĘKOWANIA

— * **Na budowę Domu Rzemieślniczego** ofiarowały w drugą bolesną rocznicę śmierci śp. dra. Antoniego Chłapowskiego w dniu 3 bm. p. Adamina Chłapowska z córką 100 zł, za co składamy szczere podziękowanie. — Zarząd Domu Rzemieślniczego: (—) K. W. Jusz[illegible] (—) St. Żuromski.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Tow. Urzędników Gospodarczych przy Wlkp. Tow. Kółek Rolniczych.** W biurze naszego towarzystwa można nabyć zdjęcia fotograficzne z I. Ogólno-Polskiego Zjazdu Urzędników Gospodarczych w cenie 3,50 zł oraz 4 zł za jedną fotografję. Na zamówienie wysyłamy fotografje również pocztą, lecz tylko za poprzedniem nadesłaniem odpowiedniej kwoty pieniężnej przekazem pocztowym pod adresem: B. Dembiński — Tow. Urzędników Gospodarczych przy W. T. K. R. — Poznań, ul. Mickiewicza 33. III ptr.

— * **Członków Apostolstwa Modlitwy przy kościele OO. Jezuitów** zawiadamia się, że msza św. ekspiacyjna odbędzie się dnia 7 bm. w kościele OO. Jezuitów o godzinie 6,30. Nieszpory odbędą się o godz. 19, a poprzednio o 18,30 kazanie, poczem przyjmowanie nowych członków.

— * **Sodalicja Pań zawodu kupieckiego.** Nabożeństwo miesięczne odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 10 w kaplicy św. Józefa. — Zebranie plenarne dnia 8 bm. o godzinie 19 z wykładem ks. prof. Janickiego w sali Bibljoteki Uniwersyteckiej, ul. Fr. Ratajczaka 4-6.

— * **Sodalicja Kupców w Poznaniu.** — Niniejszem wzywa się członków do licznego udziału w ciągu dnia dzisiejszego w adoracji ekspiacyjnej w kościele OO. Jezuitów za zniewagę w procesji we Lwowie.

— * **Tow. Przemysłowców Poznań — Jeżyce** prosi wszystkich członków o gremjalny udział we mszy św., która odbędzie się dnia 7 bm. na intencję rocznicy towarzystwa w kościele parafjalnym o godzinie 8,30. Po mszy św. posiedzenie w lokalu p. Kasperkowej przy ul. Kraszewskiego 16.

— * **Sodalicja św. Piotra Klawera.** W czwartek, dnia 11 bm. o godz. 19 odbędzie się nabożeństwo misyjne z wystawieniem Najświętszego Sakramentu i kazaniem w kościele OO. Franciszkanów. Skadka na misje afrykańskie.

— * **Wielka wycieczka parostatkiem.** Okręgowe Koło Zw. Inwalidów Wojennych Rzp. Polskiej w Poznaniu urządza w dn. 7 bm. wielką wycieczkę parostatkiem do lasów nadbrzeżnych w Radojewie. Wycieczka będzie urozmaicona różnemi niespodziankami i grami towarzyskiemi dla pań, panów i dzieci. Własny bufet na miejscu. Odjazd o godz. 9 z przystani za Bramą Szelągowską. Przyjazd o godz. 21 Koszta przejazdu w obie strony parostatkiem 2,50 zł, na szkucie 1,60 zł. Dzieci mają 50-proc. zniżki. O liczny udział sympatyków i członków jak najuprzejmiej uprasza Zarząd. — Bilety na wycieczkę można wcześniej nabywać w następujących miejscach: Związek Inwalidów Wojennych, ul. Fredry 7 pokój 50; Inwalidzka Hurtownia Tytoniowa. G. Wilda 13; Rejonowa Hurtownia Tytoniowa, Chwaliszewo 15, lub na miejscu przy odjeździe.

— * **Ochronka pod wezw. św. Stanisława Kostki** urządza dnia 8 bm. doroczną wycieczkę z rozmaitemi niespodziankami, tak dla dzieci jak i dorosłych do ogrodu „Columbia" przy Drodze Dębińskiej. O liczny udział rodziców i życzliwych dla ochronki uprzejmie prosi Zarząd.

Prawidłowe trawienie i zdrową krew osiąga się przez codzienne używanie po pół szklanki naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa.** Lekarze specjaliści chorób narządu pokarmowego chwalą wodę **Franciszka Józefa,** ponieważ pobudza ona funkcje żołądka i kiszek, usuwa obrzmienia wątroby, powiększa wydzielinę żółci, zwiększa ilość moczu, działa na przemianę materji, odświeża i odmładza krew. Żądać w aptekach i drogerjach. nw 2342

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Ze Zw. Towarzystw Dobroczynności „Caritas" w Poznaniu.** Dnia 1 bm. odbyło się w salce księgarni św. Wojciecha zebranie Rady Związkowej, na którem dotychczasowy dyrektor Związku, J. E. ks. biskup Dymek, złożył swój urząd. Rada Związkowa w porozumieniu z protektorem Związku wybrała nowym dyrektorem ks. Franciszka Marlewskiego, prof. przy gimnazjum żeńskiem w Inowrocławiu, który z dniem tym rozpoczął swoje urzędowanie.

— * **Z targu.** Dnia 5 b. m. na pl. Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 5,00—5,60 zł; masła mleczarskiego 6,40—6,80 zł; twarogu 0,90—1,20 zł; 1 mendel jaj 2,50—2,80 zł; 1 litr śmietany 2,00—2,40 zł; 1 litr mleka pełnego 38—40 gr. Mięsa: 1 kg słoniny świeżej 3,20—3,40 zł; słoniny wędzonej 4,00—4,40 zł; wieprzowiny 3,20—4,00 zł; wołowiny 2,70—4,40 zł; cielęciny 3,20—4,00 zł; skopowiny 3,20—3,60 złotych; koziny 2,00 do 2,20 złotych; smalcu 4,00—4,20 złotych; mózg cielęcy 1,50 zł. Drób: kaczka 5,00 do 8,00 zł; gęś 9,00—15,00 zł; królik 3,00 do 3,50 zł; kura 4—9 zł; para gołębi 2—3 zł; indyk 10,00—15,00 złotych; perlica 4,50 do 5,00 zł; para kurcząt 4,00—6,00 zł. Ryby: 1 kg. szczupaka 7,00 do 7,60 zł; karpia 6,00—7,00 zł; karasia 3,40—4 zł; lina 4,80—5 zł; leszcza 4—4,40 zł; białych ryb 1,60—2,00 zł; okonia 3,00—3.60 zł; węgorza 7,00 zł; suma 4,00—5,00 zł; Jarzyny: 1 kg. marchwi 50—70 groszy; pęczek młodej marchewki 15—30 groszy; 1 kg. ziemniaków 16 groszy; młodych ziemniaków 30—40 groszy; 1 kg. szpinaku 50—70 groszy; buraków 50—60 groszy; pęczek młodych buraków 30 gr; 1 kg seleru 3—4 zł; 1 kg brukwi 30 groszy; 1 kilogram groszku strączkowego 1,00 do 1,10 zł; 1 kg. gruszek suszonych 2 zł; 1 kg. maku 2,00 zł; litr oleju siemiennego 2,80 zł; litr oleju makowego 3,20 zł. — Główka sałatki świeżej 5 gr; pęczek rzodkiewek 30—40 gr; 1 kg rabarberu 30—40 gr; agrestu 1,40—1,60 zł; czereśnie 1,40 2,40 zł; pęczek kalarepy 30 gr; kalafjory 0,30—1,00 zł; ogórki 0,30—0,80 zł; 1 kg. szparagów 1,60—2,60 złotych, cebula 1 zł; za kg; pęczek młodej cebulki 15 gr. — Grzyby: maślaki 2,00 złote; borowiki 3,00 do 5,00 zł; kurki 1,40—2,20 zł; olszówki 1,50 zł; mieszane 1,40—2,00 zł; 1 mendel raków 2—6 zł; 1 kg. truskawek 1,60—3,00 zł; 1 kg. jagód czarnych 1,00—1.40 zł; poziomek 2,40—2,80 zł; pomidorów 1 kg. 4 zł. Po razpierwszy ukazała się młoda kapusta główka białej lub włoskiej 1—1,20 zł. — Targ ożywiony, dowozy dość duże, zwłaszcza jarzyn, owoców i mięsa. Ryby drogie. Ceny naogół bez zmian. (hu.)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Ujęto i odstawiono władzy sądowej:** Wojciechowską Konstancję z Muściska, pow. wągrowiecki, poszukiwaną przez władze; — Trojanowskiego Jana z Łodzi przy ul. Franciszkańskiej 67, za usiłowaną kradzież kieszonkową. — Mrówkę Franciszka z Poznania przy ul. Matejki 39, za usiłowaną kradzież kieszonkową, oraz Kędziorę Jadwigę z Poznania przy ul. Składowej 1, za kradzież swetra wartości 50 zł w pawilonie konfekcyjnym na P. W. K. (z.)

— * **Kradzieże i włamania.** W gimnazjum Jana Kantego przy ul. Strzeleckiej nr. 29 skradziono Jankowskiemu Leonowi z Grudziądza paczkę z bielizną wartości 150 zł. — Z klatki schodowej realności Za Bramką 12 skradziono p. Józefowi Zarembie przewód elektryczny wartości 100

Dzisiaj w Kinie

Apollo: „Grzesznice" i „Kandydatki do rozwodu".
Aurora: Sąd polowy z wojny światowej.
Bajka: Otwarcie w niedzielę.
Casino: „Pat i Patachon jako bohaterowie".
Colosseum: „Nieznany ojciec" i „Czarna róża".
Corso: „Nat Pinkerton i Sherlock Holmes w Ameryce".
Edison: Tancerka Orchidea" (Jak kochają gwiazdy).
Kapitol: „Pat i Patachon jako bohaterowie".
Metropolis: „W królestwie knuta".
Odeon: „Dziewica Orleańska".
Reniassance: „Sfałszowane miljardy".
Słońce: Tajemnica skrzynki pocztowej
Wilsona: „Wampiry Warszawy"

Poleca się łaskawej pamięci

Gazeta Bydgoska

w Bydgoszczy
ul. Jagiellońska 10

złotych. — Z ogrodu przed restauracją p. Palacza Czesława przy ul. Polnej 18 skradziono rower. — Z kiosku na terenie wystawy skradziono p. Przybylskiemu Józefowi 30 butelek wina owocowego wartości 34 złotych. — Z kiosku 64 na P. W. K. skradziono firmie „Fuchs" z Warszawy cukierków i czekolady na sumę 57,80 zł. W tramwaju skradziono p. Silbigerowi Józefowi z ul. Matejki 39 portfel, zawierający 840 złotych, 3 bilety okrężne, 2 dowody osobiste, legitymację L. O. P. P. i Czerwonego Krzyża. — Na głównym dworcu skradziono p. Radlińskiemu Wojciechowi, mieszkającemu przy Grobli 17, z kieszeni portfel, zawierający 90 złotych, wykaz osobisty oraz fotografję, ogólnej wartości 100 złotych. — W poczekalni IV klasy dworca głównego skradziono p. Duckiemu Władysławowi z Junikowa portfel, zawierający dokument na pobyt w Polsce, książeczkę inwalidzką i 10 złotych. (z.)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— * **Uciekł z niewoli cygańskiej.** Przed kilku dniami znikł bez śladu 7-letni synek stolarza Cichoradzkiego z Grudziądza. Obecnie wrócił chłopiec do domu rodzicielskiego i opowiada, że został zabrany przez cyganów. W Sartowicach, po drugiej stronie Wisły a oddalonych od Grudziądza o 16 klm., zmylił chłopak czujność cyganów i uciekł. Wrócił on rzeczywiście ubrany w cygańskie łachmany. Policja niewątpliwie wyjaśni tę zagadkową sprawę. (ski.)

— * **Śmierć pod kołami samochodu.** Na szosie pomiędzy Tarpnem a Owczarkami najechał samochód, zdążający w kierunku Łasina, pewną kobietę w chwili, gdy spieszyła ku swym na szosie bawiącym się dzieciom. Pochwycona przez samochód, upadła na kamień przydrożny tak nieszczęśliwie, że w drodze do szpitala miejskiego zmarła. (ski.)

— * **Pożar od gromu.** W majętności Radziwiłłów w pow. odolanowskim uderzył grom w oborę, w której było złożonych około 60 fur siana. Straty wynoszą około 40 tys. złotych. (k.)

— * **Napadu rabunkowego na dwór** dokonano w nocy na 3 bm. w Turlejewie w powiecie inowrocławskim. Nieznany bandyta wtargnął do dworu, wyjmując szybę na werandzie, a po przetrząśnięciu mieszkania zabrał około 150 zł. Następnie wyszedł na korytarz i strzelając dwukrotnie z rewolweru do właścicielki p. Marty Schreiberowej, zranił ją w głowę, poczem zbiegł. Za zbrodniarzem zarządzono natychmiastowy pościg. (k.)

— * **Krótko po dokonaniu napadu** aresztowano 21-letniego Józefa Stachowiaka z Pszczółczyna w pow. szubińskim. W dniu 3 bm. na drodze pod Pszczółczynem Stachowiak zaatakował wracającego z Bydgoszczy mleczarka Mazura z Pszczółczyna. Mając zasłoniętą twarz, podjechał Stachowiak do Mazura na rowerze i zatrzymał go z podniesionemi rękami i okrzykiem: wydać pieniądze! Następnie bandyta zabrał Mazurowi pieniądze i zbiegł. W wyniku natychmiastowego pościgu napastnika aresztowano. Przyznał się on do napadu i pokazał, gdzie zakopał w lesie pieniądze, które też odnaleziono. (k.)

— * **Pożar** wybuchł w Łącku Wielkiem w pow. bydgoskim w zabudowaniach rolnika Józefa Różewickiego; spaliła się stodoła z narzędziami rolniczemi. Przyczyny powstania ognia są w sferze domysłów, tem bardziej, że pogorzelec prowadził z korzystnym dla siebie wynikiem proces o 60-morgowe gospodarstwo z Teofilem Arkuszewskim z Łącka Wielkiego. (k.)

— * **Aresztowano drugiego sprawcę napadu rabunkowego na rodzinę** Brzósków w Szkaradowie w osobie Bolesława Rybackiego z Bydgoszczy. Za trzecim bandytą, który ukrywać się ma w lasach państwowych w pobliżu Bydgoszczy, prowadzi się jeszcze energiczny pościg. (k.)

Z WIELKOPOLSKI

— * **Nowy Tomyśl.** (Osobiste.) Srebrne gody małżeńskie obchodzi dnia 6 bm. kolejarz p. Teofil Beder z żoną swą Stanisławą z Opończewskich.

— * **Trzemeszno.** (Zlot Okręgowy Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej.) Trzemeszeński Okręg Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej urządza w Wylatowie dnia 7 bm. z okazji 10-lecia istnienia zlot okręgowy połączony z zawodami. Program powyższej uroczystości jest następujący: O godz. 8 przyjęcie delegatów na dworcu; o godz. 10 nabożeństwo i poświęcenie sztandaru; o godz. 11,30 uroczyste posiedzenie, poczem wspólny obiad. Po południu w ogrodzie p. Palucha odbędą się zawody między poszczególnemi organizacjami i zabawa latowa. Wieczorem zabawa taneczna w sali p. Stojaczyka. (ca.)

Dzisiejsze mistrzowstwa

W ostatniej chwili na zarządzenie władz miejskich zostało zamknięte półkole od Dolnej Wildy na stadjonie miejskim, wobec czego P. O. Z. L. A. musiało przenieść publiczność na trybuny od Wałów Królowej Jadwigi. P. O. Z. L. A. za naszem pośrednictwem uprasza publiczność o uwzględnienie tego faktu, zaznaczając, że z trudem nawet zdołało wywalczyć i to, bowiem chciano zamknąć stadjon wogóle. Początek mistrzostw o godzinie 17-tej.

SPORT

Pływanie

Niedzielne wyścigi zapowiadają się bardzo ciekawie z powodu dobrej formy w jakiej znajdują się zawodnicy Pozn. Tow. Tow. Pływ. Początek o godz. 15 na pływalni związkowej. Wstęp bezpłatny. (wz)

Komisja sportowa zatwierdziła następujących sędziów okręgowych w pływaniu: pp.: Gaszaka, Gettlera, Koehlera, Kultysa, Maciejewskiego i Perzynę; kandydatami są pp: Budych, Chęciński, Lange i Kleminski, w skokach pp:. Gettler i Kultys a w piłce — p. Kultys. (wz)

Mistrzostwa okręgowe rozpoczynają się w dn. 11 bm. o godz. 19 przedbiegami, finały zapowiedziane są na sobotę 13 i niedzielę 14 na pływalni związkowej przy Drodze Dębińskiej. (wz)

Śląsk ostatecznie odmówił rozegrania zawodów międzyokręgowych z Poznaniem i Pomorzem, wobec czego odbędzie się tylko spotkanie Poznań - Pomorze w dniu 11 sierpnia. (wz)

Plenarne zebranie oddziału pływackiego „Legji" odbędzie się 6 bm. o godz. 20 w lokalu p. Fiedlera przy ul. Górna Wilda nr 47. Ze względu na ważność obrad punktualne przybycie wszystkich członków konieczne.

Piłka nożna

„Warta" — „Ujpesti". Najbliższy przeciwnik „zielonych" zawodowa drużyna piłkarska „Ujpesti" z Budajesztu jest jednym z najstarszych i najpopularniejszych klubów sportowych na Węgrzech i posiada obecnie 15 czynnych sekcyj oraz 4.000 członków. W drużynie „Ujpesti" prawie wszyscy gracze znaleźli się już w reprezentacji Węgier, ale ponad wszystkich wybijają się obrońcy bracia Fogl, pomocnik Borsonyi i skrzydowy Sröck. Przedsprzedaż biletów w sekretarjacie klubu codziennie oraz w firmie Camera ul. Fr. Ratajczaka.

Tennis

W turnieju w Wimbledonie odbyły się półfinały w grach podwójnych panów. Angielska para Gregory i Collins pokonała amerykańską Lott i Hennessey w pięciu setach (4:6, 7:5, 6:1, 4:6, 7:5) przyczem najlepszy był na korcie Gregory. W drugim półfinale Allisson i Van Ryn pokonali łatwo w trzech setach Tildena i Huntera.

Turnieje na kortach AZS posunęły się w ciągu czwartku poważnie naprzód dzięki sprzyjającej pogodzie oraz sprężystemu kierownictwu p. St. Kliszczyńskiego i B. Cynki. Z ciekawszych spotkań należy wspomnieć o grze podwójnej J. Stolarow i Foerster przeciw Warmiński i Toczyński. Spotkanie to wykazało zupełny brak zgrania poznańskiej pary oraz spadek formy u Warmińskiego; po zdobyciu pierwszego seta i poważnych szansach na zwycięstwo w drugiem załamali się jednak całkowicie ulegając w trzecim 6:0. Również zmienił się na gorsze p. Stolarow zatracając swój ostry serwis oraz kapitalne smecze; u dr. Foerstera też znać spadek formy i ogromną miękkość. Tłoczyński gra ostro, jednak pracuje za mało głową, to też nigdy nie będzie niebezpieczny dla dobrego taktyka. Takim jest bezsprzecznie gość z Rumunji p. Botez zręcznie plasujący piłki, ruchliwy, szybko orjentujący się, gra wszakże bardzo miękko nie wybijając się ponad przeciętną klasę naszych tennisistów. Jego partner p. Harck jest znacznie słabszy. Doskonale walczy p. Lobda wykazując ogromny postęp od zeszłego roku, piękne opanowanie piłki nietylko z głębi kortu ale również i przy siatce. Wyrobił się też i jego partner p. J. Loth: poza świetnemi jak zawsze smeczami umie sobie dawać doskonale radę w głębi kortu wykazując tak cenną w tennisie intuicję przy ustawianiu się do piłki. Obaj warszawiacy stanowią dobrze zgraną parę i bez trudu prawdopodobnie powinni triumfować w finale. Z pań bezkonkurencyjna jest p. Jędrzejowska, która jeżeli będzie czynić takie postępy jak w tym roku może liczyć na poważne sukcesy nawet w walce z dobrą klasą zagraniczną. Dodatnio reprezentowała się też p. Junżanka grająca ostro oraz p. Cara Costea (Rum.), wszakże ta ostatnia nie umie opanować nerwów co daje się jej bardzo we znaki.

Dzisiejsze ranne wyniki są następujące: Loth — Stolarow 6:4, 9:7; Boniecka — Warmińska — 11:9, 7:5; Grabowiecki i Pimonow — Wegner i Stetka 3:6, 6:1, 6:3; dr. Foerster — Stadtlaender 6:3, 6:1; Cara Costea i Botez — Junżanka i Loth 6:2, 3:6, 6:4.

Wioślarstwo

Wielka ilość zgłoszeń do regat bydgoskich. Do 20 biegów zgłosiło się 18 towarzystw wioślarskich, z Warszawy, Krakowa, Poznania, Bydgoszczy, Torunia, Grudziądza, Włocławka, Płocka, Świecia i Chełmży. Wszystkie biegi zapowiadają się bardzo interesująco. Najciekawsze będą naturalnie eliminacyjne do mistrzostw wioślarskich Europy w Bydgoszczy.

RADJO

Programy radjofoniczne

Sobota, dnia 6 lipca 1929 r.

Poznań (335 m) godz. **7.00** gimnastyka poranna (prof. J. Waxman); godz. **11.00** transmisja uroczystości Zjazdu Związku Ziemian w Poznaniu (transmisja z sali reprezentacyjnej P. W. K.) Program: Przemówienia: 1) Prezesa Wielkopolskiego Związku Ziemian (hr. Jana Żółtowskiego), 2) Prez. Rady Naczelnej Organizacyj Ziemiańskich ks. Kazimierza Lubomirskiego, 3) Wice-dyrektora Działu Rolniczego P. W. K. p. Szczęsnego — Jaxa-Bykowskiego; godz. **12.50** komunikaty P. W. K.; godzina **13.00** sygnał czasu — hejnał z wieży ratuszowej; godz. **13.05** koncert gramofonowy; godz. **14.00** notowania giełdy pien.; godz. **14.15** komunikaty: gosp., roln., PAT, sprawozdanie o ruchu statków itd.; godz. **16.30** gawęda harcerska; godz. **16.45** kurs wyższy języka angielskiego (wykł. dr. Arend, lektor U. P.); godz. **17.05** odczyt z cyklu o dziennikarstwie; godz. **17.25** odczyt p. t. „Narody i ludzkość" (wygł. dr. prof. Wincenty Lutosławski); godz. **17.50** komunikaty P. W. K.; godz. **18.00** transmisja nabożeństwa z Ostrej Bramy w Wilnie; godz. **19.00** nadprogram; godz. **19.20** audycja wokalna. Wykonawca: Jan Romanowicz art. op. (bas), Z. Wojciechowski kap. opery (akomp.); godz. **19.45** ze świata kobiecego (wygł. p. Sabina Kazanowska); godz. **20.00** odczyt p. t. „Śląsk na łonie macierzy" — c. d. (wygł. p. Stanisław Janicki); godzina **20.30** koncert popularny (transmisja z Warszawy z Doliny Szwajcarskiej); godz. **22.00** sygnał czasu — komunikaty PAT; godz. **22.15** radjografja (syst. Fultona); godzina **22.45** Radjo - Kabaret; godz. **24.00** 65-ty koncert nocny firmy „Philips" w wykonaniu orkiestry pod batutą p. Mieczysława Paszkieta.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Stow. Polskiej Młodzieży Katolickiej pod wezw. św. Kazimierza, Poznań-Jeżyce.** Lekcja śpiewu odbędzie się w piątek o godz. 20 w salce parafjalnej. Jednocześnie zapraszamy wszystkich członków, druhów senjorów oraz gości na nasz doroczny kiermasz, który odbędzie się dnia 7-go bm. przy udziale orkiestry wojskowej w ogrodzie p. Knasieckiego przy ul. Bukowskiej (za radjostacją). Początek o godzinie 16.

— **Zw. Pomocników Tapicerów i Dekoratorów.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 19 w lokalu p. Pohla przy moście Bolesława Chrobrego.

— **Zw. Werkmistrzów Polskich.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 20 w lokalu p. Handkowej, przy ul. Masztalarskiej.

— **Tow. Obywateli Polaków z Obczyzny.** Zebranie odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 20 u p. Jarockiego przy ul. Masztalarskiej 8.

— **Tow. Sportowe „Jutrzenka".** Zebranie odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 19,30 w lokalu p. Olszewskiego przy ul. Gen. Kosińskiego 17 a.

— **Polski Związek Przykrawaczy Krawieckich.** Zebranie odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 20 w lokalu p. Młodożyńskiego, W. Garbary 41. Wycieczka familijna odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 6 rano do ogrodu p. Bohna na Miasteczku.

— **„Sokół" — Rataje.** Zebranie odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 20 w lokalu posiedzeń.

— **Tow. Powstańców i Wojaków — Jeżyce.** Dnia 7 bm. o godz. 19,30 zbiórka członków w lokalu posiedzeń. Przybycie wszystkich członków konieczne, celem wzięcia udziału w pochodzie.

— **Tow. Zjednoczonych Malarzy, Lakierników i Pozłotników w Poznaniu.** — Półroczne walne zebranie odbędzie się dn. 7 bm. o godz. 14 w lokalu p. Ograbowicza przy ul. Ślusarskiej 6.

— **Zw. Malarzy i Strycharzy.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 11 w lokalu przy ul. Wronieckiej 6.

— **Cech Murarzy.** Miesięczne zebranie odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 11 w lokalu p. Ograbowicza, ul. Ślusarska 6.

— **Koło Śpiewackie im. „Moniuszki".** urządza dnia 7 bm. całodzienną wycieczkę parowcem do Radojewa. Odjazd o godzinie 9 rano z przystani za Tamą Garbarską.

— **Związek Inwalidów Cywilnych.** Zebranie odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 16 w sali p. Koniecznego, przy ul. Masztalarskiej 2.

— **Tow. Uczniów Handlowych** urządza w dniu 7 bm. wycieczkę do Gołuchowa. — Zbiórka o godz. 5,30 w westybulu dworca głównego. Koszt podróży łącznie z obiadem wynosić będzie 12 zł od osoby. — Zgłoszenia przyjmujemy w sekretarj. Al. Marcinkowskiego 26. Korzystając z funduszu wycieczkowego, możemy udzielić subwencji tym członkom, którzy własnemi funduszami kosztów wycieczki pokryć nie zdołają.

— **Tow. Powstańców i Wojaków — Stare Miasto.** Celem wzięcia udziału w apelu Związku zarządza się zbiórkę w niedzielę o godz. 7,30 przy ul. Wieżowej nr. 10. Mundury, czapki i odznaki przywdziać. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

TEATRY

— * **Z Teatru Wielkiego.** Dziś opera Pucciniego „Jaskółka". W sobotę wspaniale wystawiony balet-opera Nowowiejskiego „Tatry". W niedzielę pod kierunkiem dyr. Stermicza „Halka" z pp. Zacharską, Majem, Perkowiczem i Urbanowiczem. W poniedziałek opera narodowa „Straszny dwór" z pp. Dudiczówną, Gogojewiczową, Majchrzakówną, Czarneckim, Karpackim, Romanowiczem. Wawrzynieckim i Urbanowiczem. We wtorek, 9 bm. pod kierunkiem dyr. Stermicza „Aida" z pp. Marynowicz, dr. Roesslerówną, Perkowiczem i Urbanowiczem. Przedstawienie urozmaici taniec „złotych posągów" w wykonaniu pp. Jedyńskiej i Statkiewicza.

— * **Z Teatru Polskiego.** Dziś i cały tydzień następny rekordowa krotochwila Adama Grzymały-Siedleckiego „Maman do wzięcia", na której codziennie teatr jest wyprzedany, a to dzięki swej przezabawnej treści i świetnej grze całego zespołu. W próbach wyborna krotochwila Wincentego Rapackiego „W czepku urodzony", którą reżyseruje p. Nowacki.

— * **Z Teatru Nowego.** Dziś i dni następnych pyszna farsa p. t „Wesoła spółka", rozśmieszająca do łez publiczność. — Doskonałe, farsowe sytuacje, składają się na całość, pozwalającą na miłe spędzenie wieczoru. W rolach głównych pp. Kowalikówna, Turońska, Żeromska oraz pp. Balcerzak, Brodzikowski, Bystrzyński, Chmurkowski, Ilcewicz, Szarski, Kitka-Sokołowski i Tylczyński. Reżyserja p. F. Chmurkowskiego, dekoracje Al. Kobrynia. „Wesoła spółka" cieszy się dużem powodzeniem i niewątpliwie dalsze przedstawienia będą wypełniać salę teatru.

TEATR „REWJA" NA P. W. K.
(Dwór Huggera, ul. Śniadeckich 12)

Dziś i codziennie odegrana będzie o godzinie 19,15 wielka rewja p. t. „Kulig".

Dwa kapitalne zespoły baletowe Tacjanny Wysockiej i Eugenjusza Koszutskiego. Przepyszne dekoracje i kostjumy według projektów najwybitniejszych malarzy.

120 osób na scenie, przeszło 800 kostjumów.

O godzinie 22 wieczorem „Jazda na wystawę", wielka rewja arcywesoła pełna humoru, komizmu i dowcipów pióra dr. Pietraszka i dr. Ptaszka.

W obydwóch rewjach występuje genjalna Elna Gistedt, niewyczerpana skarbnica komizmu Romuald Gierasieński, pełen młodzieńczej werwy i humoru Władysław Szczawiński, miły nasz Czesław Skonieczny jako i Głowacka, Żabczyńska, Buczyńska, Skwierczyńska, Leonowicz, Żabczyński, Zbyszewski, Zawistowski i inni.

Atrakcją do tego, ze wszechmiar ciekawego widowiska, są występy fenomenalnego pianisty Sienkiewicza i cieszącej się ogromnem powodzeniem akrobatycznej tancerki Mony.

Bilety nabywać można wcześniej w składzie cygar p. Fr. Zygarłowskiego, ul. Gwarna, narożnik 27 Grudnia i przy kasie teatru na P. W. K., a dla osób nie mających wejścia na Wystawę w kasie teatralnej przy ul. Śniadeckich 12.

KONCERT JÓZEFA WOLIŃSKIEGO

Józef Woliński, znakomity tenor polski, b artysta opery poznańskiej i warszawskiej, po powrocie z Ameryki, gdzie odniósł olbrzymie sukcesy, wystąpi z jedynym koncertem w Poznaniu w piątek, dnia 12 lipca wiecz., o godz. 8, w Auli Uniwersyteckiej. Występ Józefa Wolińskiego, który od dłuższego czasu nie śpiewał w Poznaniu, a który za każdorazowem ukazaniu się na scenie naszej wywoływał wielki zachwyt i podziw dla jego niezrównanego pięknego głosu, zgromadzi niewątpliwie wszystkich wielbicieli i znawców jego sztuk śpiewaczej. Sprzedaż biletów u p. Szrejbrowskiego (skład cygar), ul. Gwarna 20.
zw 17 378

Teatr Wielki

DZIŚ — „Jaskółka", opera Pucciniego.
Sobota, 6. 7. „Tatry", balet-opera Nowowiejskiego.
Niedziela, 7. 7. „Halka", opera Moniuszki.
Poniedziałek, 8. 7. „Straszny dwór", opera Moniuszki.
Początek o godzinie 20.

Teatr Polski

DZIŚ — „Maman do wzięcia".
Sobota, 6. 7. „Maman do wzięcia".
Niedziela, 7. 7. „Maman do wzięcia".
Poniedziałek, 8. 7. „Maman do wzięcia".
Początek o godzinie 20.
Bilety poprzednio do nabycia w kasie teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia).

Teatr Nowy

DZIŚ — „Wesoła spółka".
Sobota, 6. 7. „Wesoła spółka".
Niedziela, 7. 7. „Wesoła spółka".
Poniedziałek, 8. 7. „Wesoła spółka".
Początek o godzinie 20.
Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

Teatr „Rewja" na P. W. K.

Dziś i codziennie: o godz. 19.15 wielka rewja polska w 19 obrazach „Kulig". — o godz. 22 arcywesoła rewja „Jazda na wystawę".

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia i w kasie teatralnej ul. Śniadeckich 12. Na P. W. K. Dwór Huggera, Centr. Restauracja PWK.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Poczta a życie gospodarcze

W kwietniu r. b. zrzeszenie związków przemysłowych zachodniej i południowej Polski oraz poszczególne izby przemysłowo - handlowe zwróciły się do rządu z postulatem możliwie rychłego powołania do życia państwowej rady pocztowej. Jak się dowiadujemy, wniosek ten stanowi przedmiot studjów w ministerstwie poczt i telegrafów; istnieje zamiar zwrócenia się do Niemiec, gdzie działa taka instytucja od dosyć dawna,; projekt polski ma się opierać na przepisach niemieckich. Podobno w łonie ministerstwa poczt i telegrafów istnieją dwa obozy, z których jeden popiera koncepcję zrzeszenia, a drugi ją zwalcza. Sprawa ma być zdecydowana w najbliższych tygodniach.

Opozycja przeciwko wnioskowi kół gospodarczych jest zupełnie nieuzasadniona, o ile oczywiście nie uznaje się za wystarczające uzasadnienie — wstręt biurokracji do obywatelskich ciał kontrolnych. Wbrew praktyce, jaką obserwujemy w państwach zachodnich, przemysł, handel i finanse w Polsce nie mają żadnego wpływu na tę dziedzinę. Konieczność uzgadniania taryf pocztowych, rozszerzania sieci telefonicznej i telegraficznej, zgodnie z potrzebami życia gospodarczego, wydaje się być tak jasną, że utworzeniu państwowej rady pocztowej, na wzór istniejącej rady kolejowej, jest postulatem wszystkich sfer zainteresowanych.

Żyjemy w czasach ogromnej i nieustannej intensyfikacji i racjonalizacji życia społecznego. W procesie tym musi wziąć udział i poczta polska. Instytucja ta nie jest przeznaczona na zysk, jest przedewszystkiem przedsiębiorstwem użyteczności publicznej w najszerszem tego słowa znaczeniu. Zadaniem jej jest w pierwszej linji służyć sprawnej i taniej komunikacji. Sprawność i taniość poczty jest wykładnikiem tętna życia społecznego i jego kultury materjalnej. Dobrze byłoby, gdyby ministerstwo poczt i telegrafów, które zresztą dokonało dość dużych postępów w organizacji naszej poczty w stosunkowo krótkim czasie, nie ustawało w wytężonej pracy nad dalszem doskonaleniem techniki i nie absorbowało swej uwagi wyłącznie sprawą perjodycznego podwyższania taryf pocztowych. Przeciwnie, byłby wskazany proces odwrotny: aby po usprawnieniu techniki przystąpiono do obniżenia taryfy pocztowej.

A rada państwowa, składająca się z przedstawicieli życia gospodarczego, mogłaby w dziale racjonalizacji polskiej poczty, telefonu i telegrafu oddać bardzo cenne usługi.

Krótkie informacje gospodarcze

— City londyńska oczekuje z wielkiem napięciem wyniku obrad prezydjum Banku Angielskiego. Z powodu znacznego odpływu złota z Anglji, a zwłaszcza ostatniego zakupu złota w wysokości 2 i pół milj. funtów, dokonanego w Londynie przez niemiecki Reichsbank, oczekuje się dość znacznego podwyższenia stopy dyskontowej.

— Sprawozdanie Banku Dammann stwierdza, że w ub. miesiącu zbyt potasu niemieckiego wykazał dalszy wzrost. Zbyt w odpowiednim okresie r. ub., który wynosił 990,000 p. c., będzie znowu prawdopodobnie przekroczony.

— Na podstawie nowej ustawy, przyjętej przez parlament belgijski, rząd powiększył sumę kredytów eksportowych z 250 do 600 miljonów franków.

— Prasa amerykańska donosi, że w stanie Utah odkryto nowe tereny gazu naturalnego, zawierającego 7,07 proc. heljum.

— Komisarjat Ludowy rolnictwa Z. S. R R. postanowił utworzyć we wszystkich większych miastach europejskich specjalne biura, których zadaniem będzie studjowanie ważniejszych zdobyczy z zakresu nauki oraz techniki rolnictwa. Prasa sowiecka podkreśla, że praca tych biur ma nosić charakter wyłącznie badawczy.

— Według wiadomości Wolffa wypowiedział rząd Rzeszy umowę handlową niemiecko-szwedzką z dniem 15 lutego 1930 r. Jako motyw podano konieczność swobody postępowania w stosunku do pewnych stawek celnych.

— Rząd sowiecki postanowił powiększyć obszar ozimych zasiewów zboża o 41 milj. ha,, czyli o 7% w stosunku do roku ub., zamierzając jednocześnie powziąć szereg środków, celem podniesienia wydajności zbiorów o 8%.

(—) Bilans handlowy Rosji sowieckiej wykazał za czas od października 1928 r. do maja 1929 r. — 22 miljony rb. przewyżki eksportu nad importem. Za ten sam czasokres w r. 1927/28 bilans handlowy Rosji wykazał deficyt w sumie 106 miljonów rubli.

Dokoła towarzystwa „Riunione"

Przychodzi nam wrócić dzisiaj ponownie do sprawy rzekomych „kłopotów Tow. Riunione", o których pisaliśmy na podstawie rewelacyjnego artykułu „Wiener Bank- und Börsenzeitung" (por. nasz artykuł w nr. 287 z 24 ub. m.). Okazuje się obecnie, że szczegóły podane przez to pismo, będące oficjalnym organem wiedeńskiego Związku Giełdowego, w znacznej mierze mijały się z prawdą albo były przedstawione w sposób przejaskrawiony.

W tych dniach otrzymaliśmy od redakcji tegoż pisma obszerny list, w którym całokształt spraw poruszonych w wspomnianym artykule obecnie przedstawiony jest w zgoła innem świetle. Ponadto przedstawicielstwo Tow. ‚Riunione" na Polskę nadesłało nam obszerne wyjaśnienie istotnego stanu rzeczy, które prostuje zarówno szczegóły podane przez pismo wiedeńskie, jak i niektóre nasze uwagi. Jakkolwiek umieściliśmy już lojalnie wyjaśnienia poznańskiego przedstawiciela „Riunione" (por. nr. 295 z 28. ub. m.), zgodziliśmy się na dodatkowe zamieszczenie wyjaśnień zawierających nowe momenty.

Bilans „Riunione" za ostatni rok wykazuje, że towarzystwo to lokuje swe rezerwy przeważnie w wartościach pewnych, nie ulegających znacznym wahaniom konjunktur. I tak w nieruchomościach ulokowanych jest przeszło 200 miljonów lirów (wartość książkowa), podczas gdy w papierach procentowych przeszło 243 milj. lirów, z czego jednak na pożyczki państwowe, komunalne, listy zastawne i obligacje, a więc papiery o stałem oprocentowaniu, przypada kwota przeszło 200 miljonów, a na akcje banków, przedsiębiorstw przemysłowych, finansowych i żeglugowych tylko około 18 milj. lirów. Zaznaczyć tutaj wypada, że wszystkie państwowe instytucje nadzorujące działalność instytucyj ubezpieczeniowych czuwają bacznie nad tem, by rezerwy składek lokowane były w sposób odpowiadający przepisom.

Druga sprawa wymagająca wyjaśnienia dotyczy stosunków między tow. „Riunione" a t. zw. koncernem Brunnera. Informują nas, że „Riunione" posiada tylko drobną stosunkowo kwotę 400 000 lirów nom. wartości akcyj tow. „Sicmat" należącego do Brunnera.

Dalej wahania kursu akcyj „Riunione" na giełdzie trjesteńskiej odbywały się w stosunkowo wąskich granicach, gdyż kurs ten wynosił w końcu marca rb. — lirów 2.405, w końcu kwietnia — 2.360, w końcu maja — 2.175, a w dn. 27 czerwca rb. — 2.245 Nieznaczny spadek kursu pozostaje w związku z ogólną depresją panującą na giełdzie trjesteńskiej, na innych giełdach europejskich akcje „Riunione" nie spadły w kursie. Jak czytamy w liście „Wiener Bank- und Börsenzeitung", podany przez to pismo spadek kursu akcyj tow. „Riunione" o 1.000 wzgl. 3.000 lirów odbył się istotnie w ramach 100 wzgl. 300 lirów, przez niedopatrzenie dodano jedno zero.

W świetle tych wyjaśnień, otrzymanych z dwóch stron, zdaje się nie ulegać wątpliwości, że podstawy finansowe tow. „Riunione" są zupełnie solidne.

Sprawę całą poruszyliśmy pod wpływem rewelacyjnych wynurzeń pisma wiedeńskiego, które jednak wprowadziło nas, jak obecnie się okazuje, w błąd. Ubolewać należy, że pismo utrzymujące ścisły kontakt ze sferami giełdowemi mogło wystąpić z tak alarmującemi, choć niesłusznemi i krzywdzącemi rewelacjami.

Jakkolwiek utrzymujemy stanowczo, że obowiązkiem każdego Polaka jest popierać w dziedzinie ubezpieczeniowej tylko solidne instytucje krajowe, a takich przecież nie brak, to jednak przyznać musimy, że interesy ubezpieczonych są chronione również w stosunkach z towarzystwami zagranicznemi, działającemi na terenie Rzpltej, a ponadto, że pogłoski o „kłopotach" finansowych „Riunione" są nieuzasadnione.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Bilans Banku Polskiego.** Bilans Banku Polskiego za trzecią dekadę czerwca r. b. wykazuje wzrost zapasu złota o 705 tys. zł. (626,3 mil. zł.) Pieniądze i należności zagraniczne wzrosły o 6,9 mil. zł. (350 mil. zł.) Portfel wekslowy wzrósł o 19,3 mil. zł. (741,3 mil. zł.) Pożyczki zastawowe wzrosły o 4,1 mil. zł. (97,2 mil. zł.) Natychmiast płatne zobowiązania (467,6 mil. zł.) i obieg biletów bankowych (1.298,4 mil. zł.) łącznie wzrosły o 33,1 mil, zł. do sumy 1.766,1 mil. zł. Inne pozycjie bez większych zmian.

(k) **Z działalności polskich hut związkowych w maju 1929 r.** Pogorszenie się sytuacji, które nastąpiło w hutnictwie żelaznem w maju, zostało spowodowane dosyć znacznym zmniejszeniem się zapotrzebowania na rynku krajowym. Zmniejszenia tego nie mógł pokryć wydatniej wzmożony wywóz naszych wyrobów walcowniach, wskutek czego wytwórczość walcowni w miesiącu sprawozdawczym uległa poważniejszemu spadkowi. Z powodu braku zamówień na blachę niektóre huty zostały zmuszone do poważniejszego ograniczenia ruchu w odnośnych działach swych zakładów. Jednocześnie z tem pewne zmniejszenie wykazuje również wytwórczość stalowni, natomiast wytwórczość wielkich pieców nieco wzrosła.

(k) **Rudy żelazne w kwietniu.** Ogółem w Polsce wydobyto w kwietniu 54.715 tonn, t. j. o 3.080 t. więcej aniżeli w marcu, czyli o 6%. Konjunktura ogólna dla kopalnictwa rudy żelaznej w kwietniu nie uległa zmianie. W radomskim okręgu górniczym zostały uruchomione po przerwie zimowej dwie odkrywkowe kopalnie rudy żelaznej; na pierwszej z nich wydobyto do końca miesiąca sprawozdawczego 800 t. rudy żelaznej, na drugiej zaś były prowadzone narazie jedynie tylko roboty przygotowawcze. Ceny rudy żelaznej pozostały bez zmiany. W kwietniu przywieziono do Polski 80.527 t. rudy żelaznej, podczas gdy w marcu — 36.456 t. Przywóz rudy manganowej wyraził się w kwietniu liczbą 10.055 t., podczas gdy w marcu przywieziono do Polski 2.928 t.

(k) **Gospodarka drogowa gmin wiejskich w pow. święciańskim.** O świetnych wynikach gospodarki gmin wiejskich w pow. święciańskim dobitnie świadczą następujące liczby: w ciągu 1928 r. gminy wiejskie tego powiatu wybudowały 25.645 klm. kw. dróg, wykopały 171.447 metrów rowów, odbudowały 438 mostów ogólnej długości 1.067 mtr., dostarczając na ten cel 93.251 mtr. sześc. żwiru oraz 15.999 mtr. sześc. kamienia.

(k) **W sprawie umowy komunikacyjnej polsko-rumuńskiej.** Wobec możliwości uzyskania poważnych udogodnień natury taryfowej, technicznej i administracyjnej od rządu rumuńskiego dla tranzytu polskich wyrobów przez Rumunję do portów dunajowych, czarnomorskich (rosyjskich, rumuńskich, tureckich) i lewantyjskich, Izba przem.-handlowa w Bydgoszczy prosi o podanie następujących informacyj: a) czy i ewtl. jakie artykuły mogą być wysyłane tranzytem przez Rumunję, — b) jakie ilości, o ile chodzi o produkowane w danem przedsiębiorstwie artykuły (ewtl. w okresie miesięcznym lub półrocznym), — c) w jakich warunkach (koszt przewozu, czas transportu, jakość statku, urządzenia przeładunkowe w portach, jak często mają statki kursować itd.) — d) do jakich portów pożądane jest połączenie, — e) inne uwagi. — Ponadto Izba prosi o zakomunikowanie jej analogicznych danych co do możliwości importu do Polski przez Rumunję. Dane powyższe mają posłużyć za podstawę dla rumuńskiej polityki tranzytowej na linjach Śniatyń — porty rumuńskie i za materjał dla odpowiedniej umowy komunikacyjnej polsko-rumuńskiej. Z tego powodu pożądane jest gruntowne zbadanie realnych potrzeb polskiego handlu w tej dziedzinie. Należałoby wziąć również pod uwagę obroty handlowe z Dalekim Wschodem, bo niektóre z portów lewantyjskich pośredniczą lub rozwijają pośrednictwo w handlu z krajami Dalekiego Wschodu (Haita z Irakiem, Port Said z Indjami i t. p.).

Z ZAGRANICY

(z) **Bilans handlowy Rzeszy w maju.** — Prasa berlińska podając bilans handlowy za maj donosi że bilans ten przy zaliczaniu dostaw reparacyjnych jest czynny i nadwyżka aktywna wynosi 54 miljony marek. Jednakże po potrąceniu pozycji dostaw nadwyżka eksportu nad importem wyniosłaby 23—24 miljony marek. „Vossische Zeitung" podkreśla, że pomyślniejszy stan bilansu handlowego jest wynikiem znaczniejszego zmniejszenie się importu w stosunku do eksportu. Jako ujemny objaw dziennik wskazuje na to, że w pozycjach importowych zmniejszył się najwięcej import surowców, szczególnie surowców tekstylnych (wełna o 19 milj., bawełna o 17 milj. mk.) i że jednocześnie po stronie eksportu zmniejszył się najbardziej eksport towarów gotowych.

(z) **Prasa wiedeńska o rokowaniach handlowych polsko - jugosłowiańskich.** „Wiener Allgemeine Zeitung" donosi, że eksporterzy austrjaccy i węgierscy zaniepokojeni są rokowaniami handlowemi polsko - jugosłowiańskiemi, które zmierzają do nawiązania bezpośrednich stosunków handlowych między Polską a Jugosławją z pominięciem pośrednictwa austrjackiego i węgierskiego. Pisma stwierdzają, że Jugosławja sprowadziła w ostatnim czasie z Polski przeważnie materjały kolejowe, żelazo sztabowe, blachę i wyroby walcowane. Polska natomiast zakupuje w Jugosławji tytoń i rudę.

(z) **Ujemne saldo bilansu handlowego Stanów Zjedn. A. P.** Po raz pierwszy od kwietnia 1926 r. amerykański bilans handlowy za maj r. b. wykazał saldo ujemne w wysokości 14 milj. dolarów. Wartość wywozu w tym miesiącu wynosiła 387 milj. dolarów, zaś wartość przywozu 401 miljonów. W maju 1928 nadwyżka wywozu nad przywozem wynosiła 68 milj. dolarów. Ogłoszenie powyższej wiadomości przez Urząd Handlowy było rewelacją dla kół handlowych.

(Z) **Francja a rolnictwo polskie.** „Ere nouvelle" zamieszcza artykuł przewodniczącego komisji rolniczej, posła Gastona Lalanne, p. t.: „Co Francja otrzymać może od rolnictwa polskiego". Autor podkreśla doniosłą rolę gospodarki rolnej w bilansie handlowym Polski i wylicza szereg produktów rolniczych polskich, stanowiących przedmiot eksportu, wśród których pierwsze miejsce zajmuje żyto i len. Autor stwierdza, że Francja zbyt mało korzysta z polskich produktów rolniczych, przyczem nabywa je często na rynku niemieckim i skandynawskim, ponosząc niepotrzebne straty z powodu pośrednictwa. W końcu autor wzywa kupców francuskich do rozwinięcia bezpośrednich stosunków przywozowych z Polską.

Z WYDAWNICTW

(w) **Województwo Śląskie (1918 - 1928).** Rozwój administracji województwa śląskiego w zarysie. Powyższe wydawnictwo ukazało si ęnakładem Śląskiej Rady Wojewódzkiej, w pięknej szacie zewnętrznej, na doskonałym papierze, w objętości 348 stron, z licznemi ilustracjami i mapkami. Całość pracy dzieli się na dwie części. W pierwszej z nich znajdujemy artykuły omawiające wszystkie aktualne zagadnienia, dotyczące możliwości rozwojowych Województwa jak również historji jego powstania i administracji. Dr. Grażyński, wojewoda śląski daje w obszernym artykule wstępnym wyczerpujący rys dziejów Śląska i wykazuje, jak wielkiem dobrodziejstwem stał się dla ludności Śląska powrót na łono Macierzy. Dalej, w szeregu fachowych artykułów, dotyczących szkolnictwa, opieki społecznej, robót publicznych, kolejnictwa, finansów, przemysłu, rolnictwa, turystyki etc. zabierają głos wybitni specjaliści, przeważnie kierownicy odnośnych wydziałów wojewódzkich, którzy przedstawiają całokształt gospodarki tej kuźni polskiej pracy, jaką jest Śląsk. Druga część pracy, to umiejętnie skonstruowany przewodnik po wystawie Województwa Śląskiego na P. W. K. w Poznaniu. Podobnie, jak i sama wystawa odznacza się ten przewodnik jasnością i przejrzystością, co ułatwia znacznie zorjentowanie się w olbrzymim materjale zgromadzonym na wystawie. Ogólnie biorąc, przedstawia się wydawnictwo doskonale, komitetowi redakcyjnemu zaś, do którego należeli pp dr. L. Regorowicz, dr. M. Dworzański i Mgr. M. Tułacz, należy się wielkie uznanie z powodu dokonania pracy, stojącej rzeczywiście w odpowiednim stosunku do wagi Województwa Śląskiego dla życia gospodarczego i kulturalnego Polski.

TARGOWICA MIEJSKA

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji notowania cen.

Poznań, dnia 5 lipca 1929.

Spędzono: wołów 10, buhai 26, krów 35, bydła 71, świń 888, cieląt 256, owiec —.

Razem 1215 zwierząt.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Warunki: Handel hurtowny, parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca, za 100 kg.:

Standardy: a) żyta pozłeńskiego 699,5 gr. (118,7 f. w. h.); b) żyta pomorskiego 693,5 gr. (117,5 f. w. h.); c) pszenicy poznańskiej i pomorskiej 755 gr. (127,9 f. w. h.); d) owsa poznańskiego i pomorskiego 461,5 gr. (77,9 f. w. h.); e) notowania mąki żytniej na podstawie urzędowo ustalonego typu (70%).

Poznań dnia 5. 7 1929.

„Ceny orjentacyjne"
parytet Poznań

Żyto	25,75—26,75
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	47.50—48 50
Usposobienie stałe.	
Jęczmień przemiałowy	28,00—29,00
Usposobienie spokojne.	
Owies	26,25—27,25
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia wł. workach według urzędowo ustalonego typu (70%)	40,00
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65% wł. worka	68,00—72,00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	18,00—19,00
Otręby pszenne	20,00—21,00
Łubin niebieski	28,00—29,00
Łubin żółty	40,00—45,00
Tatarka	45,00—48,00

Ogólne usposobienie spokojne.

POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA

Wystawa szkolnictwa zawodowego męskiego

Jednym z ciekawszych działów wystawy ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego jest bezsprzecznie dział szkolnictwa zawodowego. Organizacyjnie wystawa tego działu rozpada się na trzy odrębne części obejmujące szkolnictwo zawodowe męskie, szkolnictwo zawodowe żeńskie oraz szkoły sztuki zdobniczej i przemysłu artystycznego.

O pełnej powabu wystawie szkół zawodowych żeńskich czytaliśmy już w „Kurjerze Poznańskim" nader życzliwe słowa; wystawą sztuk zdobniczych winni zająć się artyści, by wypowiedzieć o niej słowa krytyki, czy uznania; w oczekiwaniu tego zajmiemy się wystawą szkolnictwa zawodowego męskiego, obejmującego szkoły techniczne wszystkich szczebli i specjalności, szkoły rzemieślniczo-przemysłowe, szkoły dokształcające i średnie szkoły handlowe.

Meble, wykonane przez uczniów szkoły zawodowej OO. Salezjanów w Oświęcimiu.

Na wstępie — słówko o tem, czem są, a czem powinny być u nas szkoły zawodowe. Sądząc według liczby kształcącej się w nich młodzieży — są one niewielkiem kółkiem w skomplikowanym ustroju naszego szkolnictwa jako całości; powinny zaś stać się w nim potężną sprężyną, jeżeli uwzględnimy, że ono przygotowuje przemysłowi światłych pracowników i uznamy, pozostawiając na uboczu chwilowe trudności, że bujny rozrost naszego przemysłu jest koniecznością i błogosławieństwem okresu, w który wstępujemy. Ideologją szkoły zawodowej jest, by każdy obywatel kraju jak najrychlej zdobywał sobie „zawód" i stawał u warsztatu pracy produktywnej nie jako dyletant, wyrzucony falą przypadku, lecz jako zawodowiec (by nie użyć brzydkiego wyrazu „fachowiec"), świadomy swej roli w całokształcie wysiłku wytwórczego kraju. Jeżeli nawet i nie myśleliśmy o tem, zgodzimy się łatwo, że krzewienie oświaty zawodowej jest jednym z najskuteczniejszych czynników wiodących do pomyślnego rozwiązania nietylko sprawy materjalnego dobrobytu, jednostki i społeczności, ale i, morzem nieporozumień karmionej, ponurej sprawy socjalnej; zresztą rzeczy te wiążą się ze sobą najściślej.

Jeżeli teraz pod tym kątem popatrzymy na szkolnictwo zawodowe, niewątpliwie zdobędziemy się na to, by poświęcić mu odrobinę życzliwego zainteresowania; a wtedy, ani spostrzeżemy się, gdy nas ono zdobędzie, i gdy z nieznajomości płynąca obojętność ustąpi miejsca przekonaniu o jego wartości i potrzebie silnego rozwoju.

Przejdźmy jednak do wystawy. Dobrze się stało, że podzielono ją na dwa odrębne działy, ześrodkowujące osobno wyroby warsztatowe, osobno zaś wszystkie pozostałe eksponaty, jak rysynki i wypracowania uczniowskie, fotografje urządzeń szkolnych, pomoce naukowe, oraz dużo materjału statystycznego, chlubnie obrazującego rozwój szkolnictwa zawodowego w ubiegłem dziesięcioleciu. Ten dział wystawy, mieszczący się w sali 92-ej na II-em piętrze Pałacu Rządowego, najogół mniej jest ciekawy dla przeciętnego widza; zacznijmy więc od niego, — przejdziemy go jednak szybkim krokiem, pozostawiając czytelnikom, bliżej interesującym się szkolnictwem, swobodę poświęcenia dowolnej ilości godzin na zgłębienie go w stopniu, w jakim sami uznają za stosowne; zapewnić możemy ich zgóry, że znajdą tam mnóstwo cennego, rzetelnego materjału, który zezwoli im przejrzeć do dna pracę oświatową naszych szkół zawodowych i osądzić ją na podstawie najbardziej wiarygodnej, bo bezpośredniej oceny prac szkolnych; mnóstwo ich rozwieszono na ścianach lub rozłożono na stołach, wielekroć więcej jednak jeszcze zebrano w tekach umieszczonych w sali „bibljotecznej", dostępnej dla każdego zwiedzającego wystawę. Cechą jej znamienną, że jest ona wystawą nie poszczególnych szkół, lecz szkolnictwa zawodowego jako całości. Olbrzymia różnorodność szkół zarówno co do specjalności, jak i poziomu, sprawiła, że wystawę podzielono na mniejsze działy, skupione w odrębnych stoiskach, obejmujące grupy szkół pokrewnych; układ ten znakomicie ułatwia orjentację i zezwala zwiedzającemu na łatwe odszukanie jakiegoś określonego działu, jeżeli nie interesuje się całością. Poza niewielką ilością wyrobów warsztatowych, które i tu znalazły się dla ożywienia tej „papierowej" wystawy, szczególną uwagę zwracają liczne prace rysunkowe szkół technicznych; zawieszono je częściowo na ścianach odpowiednich stoisk, w przeważnej jednak części na wielkim ekranie zajmującym środek sali; układ ich jest niezwykle przejrzysty; zaczynając od wstępnego rysunku technicznego i geometrji wykreślnej, poprzez części maszyn dochodzimy do projektów z dźwignic, kotłów i silników cieplnych; osobno skupione są projekty architektoniczne szkół budownictwa. Nikt nie posądzi nas o ciasny patrjotyzm dzielnicowy, jeżeli stwierdzimy, że bodaj najokazalej wystąpiły tu w dziale mechanicznym P. Szkoła Budowy Maszyn w Poznaniu i w budowlanym — P. Szkoła Budownictwa w Poznaniu. Również i P. Szkoła Budowy Maszyn w Grudziądzu przedstawiła się z najlepszej strony, wystawiając dużo wartościowych prac rysunkowych. Wreszcie P. Szkoła Przemysłowa w Bydgoszczy wystawiła eksponaty w działach młynarskim, chemicznym i graficznym.

Przejdźmy jednak do drugiej części wystawy, skupiającej same już tylko wyroby warsztatowe, które niezawodnie zaciekawią każdego ze zwiedzających. Urządzono ją w dużej, pięknej hali, utworzonej przez nakrycie szklanym dachem jednego z dziedzińców Pałacu Rządowego. I ta część wystawy obejmuje szkolnictwo zawodowe jako całość; ze względu na znaczną ilość i różnorodność wystawionych przedmiotów wystawę podzielono na działy obejmujące wyroby pokrewne. Najwięcej miejsca zajmują maszyny, przeważnie obrabiarki do metali. Patrząc na nie wielu zwiedzających wierzyć nie chce, że wykonały je ręce młodzieży szkolnej; są bowiem między niemi maszyny istotnie okazałe rozmiarami i tak starannie wykonane, że mogłyby śmiało współzawodniczyć z wyrobami przemysłu maszynowego.

Niewtajemniczonych uderza ta przewaga obrabiarek, znajdująca usprawiedliwienie w dążeniu do częściowej przynajmniej samowystarczalności warsztatów szkół zawodowych. Rzędami stoją więc tokarki, wiertarki, strugarki, duża frezarka specjalna dla obróbki kół zębatych, jakiej na większą skalę nie budowano jeszcze wogóle w kraju. Również bardzo ładnie przedstawiają się obrabiarki do drzewa, w wyrobie których specjalizuje się parę szkół. Z innych maszyn uwagę zwraca grupa pomp i urządzenia hartowni. Poza tem na kilku stołach widzimy mnóstwo pomniejszych obrabiarek i większych narzędzi warsztatowych, oraz w oszklonych gablotach nieprzebrane ilości drobniejszych narzędzi i innych wyrobów metalowych; częściach, przytwierdzona do tablic pokazowych, zawieszono na ścianach.

Trzeba oczywiście znać się na rzeczy, by ocenić wartość wystawionych maszyn i narzędzi; każdy jednak z łatwością oceni wielkość wysiłku dokonanego przez szkolnictwo zawodowe, które umiało w ciągu paru ostatnich lat nagiąć się do zasady, przyjętej powszechnie przez kraje Zachodu, że praca warsztatu szkolnego musi być w całości produkcyjna, gdyż tylko ona kształci naprawdę. Wymagało to olbrzymiego wysiłku pieniężnego dla należytego wyposażenia warsztatów; ocenimy go uwzględniając, że rozbudowa warsztatów P. Szkoły Budowy Maszyn w Poznaniu pochłonęła w roku 1928 — 50 000 zł wyznaczonych przez miasto i trzykroć tyle dotacji rządowej. Szkoła ta dołożyła też wszelkich starań, by udowodnić, że te wielkie wkłady będą należycie procentowały, stawiając poziom jej techniki warsztatowej na wysokim poziomie. Dział metalowy zamyka wysoki sześciokątny cokół uwieńczony pięknym krzyżem żelaznym, górującym nad całą wystawą; do cokołu przytwierdzone są wyroby ślusarstwa artystycznego.

W osobnych stoiskach skupiono maszyny rolnicze i pokrewne, wózki i uprząż, krawiectwo, szewctwo i kuśnierstwo, oraz wyroby włókiennicze, — wszystko robiące nader dodatnie wrażenie i świadczące o wielkiej rozpiętości naszego szkolnictwa zawodowego. Zamyka wreszcie wystawę niezmiernie piękny dział meblowy, obejmujący kilka wnętrz; uwagę zwraca gabinet męski, wykonany przez P. Szkołę Rzemieślniczo - Przemysłową w Poznaniu (według projektu P. Szkoły Zdobniczej i Przemysłu Artystycznego w Poznaniu).

Opuszczamy wystawę, przechodząc przez niewielki, lecz śliczny ogródek, urządzony w sąsiednim dziedzińcu przez P. Szkołę Ogrodniczą w Poznaniu, w miłem przekonaniu, że szkolnictwo zawodowe może być dumne z wyników dziesięciu lat wytężonej pracy.

Inż. W. M.

Bieg kolarski na wystawie

Świat sportowy podjął szereg wspaniałych i nieprzeciętnych przedsięwzięć, aby wyczynami swemi zadokumentować doniosłe znaczenie Powszechnej Wystawy Krajowej, która, jako wykładnik siły twórczej narodu polskiego, godną jest największego hołdu.

W ślad za wielkim marszem pieszym Warszawa—Poznań, za wyprawą wioślarską z Druskienik, w dniu 28 bm. podjęty zostaje bieg kolarski z Gdyni. Cały dystans biegu szosowego 322 klm. podzielony został na 2 etapy.

Zgłoszenia do tego biegu przyjmuje Klub Kolarski Grudziądz, ul. Kwiatowa 12.

Dyrekcja P. W. K. ofiarowała kilka nagród dla zwycięzców.

Z wystawy zwierząt hodowlanych

Krowa Odehsi II., która w roku ubiegłym dała 10,114 litrów mleka.

Maciora rasy „cornwall", zupełnie czarna.

Napad bandycki na plebanję

Bandyci uciekają w kierunku Śląska.

We wtorek w nocy na plebanję we wsi Wygiełzów pod Łaskiem dokonano krwawego napadu bandyckiego.

Szczegóły przedstawiają się następująco: O godz. 2 w nocy śpiąca w przyległym pokoju siostrzenica proboszcza Suzickiego, studentka uniwersytetu warszawskiego Janina Mordasówna usłyszała podejrzane szmery. W pewnej chwili straszny krzyk postawił ją na nogi. Tknięta złem przeczuciem włożyła na siebie szlafrok i wpadła do drugiego pokoju. Oczom jej przedstawił się straszny widok. Ujrzała swego sędziwego wujka walczącego rozpaczliwie z podejrzanymi osobnikami, których było sześciu.

Ksiądz proboszcz mimo podeszłego wieku dzielnie bronił się przed napastnikami, wzywając jednocześnie pomocy. W pewnym momencie jeden z bandytów wystrzelił z rewolweru. Kula drasnęła proboszcza w twarz. Widząc to drugi bandyta kolbą rewolweru uderzył go z całej siły między oczy. Ksiądz z cichym jękiem zwalił się z nóg.

Janina Mordasówna rzuciła się wówczas na jednego ze zbirów i powaliwszy go na podłogę poczęła go dusić. Opryszka z tej opresji wyratował trzeci napastnik strzeliwszy do odważnej kobiety. Kula zraniła ją w nogę. Tym sposobem domownicy zostali unieszkodliwieni.

Wówczas bandyci porozbijali szuflady biurka i szaf i zabrawszy łup pod postacią cennej biżuterji i platerów, wartości kilkunastu tysięcy złotych, zbiegli.

Zaalarmowany o bestjalskim napadzie urząd śledczy w Łodzi zarządził natychmiastową obławę. Zmobilizowano policję z czterech okolicznych powiatów. Jednocześnie z Łodzi na miejsce wypadku wyjechał podinspektor Nosek ze sztabem wywiadowców. Bandyci ścigani przez policję schronili się do pobliskich lasów, gdzie w czasie obławy porzucili zabrany łup. Zrabowane przedmioty oddano proboszczowi Suzickiemu. Mimo energicznych wysiłków policji, bandyci dotychczas nie zostali schwytani. Starają się oni przedrzeć przez lasy w kierunku granicy województwa śląskiego.

Szantażystka defraudantka, żona kilku mężów

Prokuratorja państwowa w Katowicach i Poznaniu prowadzi dochodzenia przeciw Anieli z Ładów Kamieńskiej, właścicielce dwóch kamienic w Katowicach, jednej kamienicy w Bydgoszczy i właścicielce ziemskiej z pod Równego, obwinionej o krzywoprzysięstwo, oszustwo, parokrotne związki małżeńskie, wymuszanie i namawianie świadków do fałszywych zeznań. Tło tej sensacyjnej afery jest następujące:

Bohaterka afery jest córką ubogiego dróżnika kolejowego Rusinka z okolic Podwłoszczyk we wschodniej Małopolsce. W czasie wojny była nauczycielką w Limanowej.

Po wojnie w podstępny i dotąd niewyjaśniony sposób otrzymała emeryturę i legitymację kolejową, poczem wyszła za mąż za ślusarza Andrzeja Kamieńskiego z Łodzi. Wkrótce jednak uzyskała z nim separację i jako rzekoma wdowa po kapitanie sztabu armji polskiej otrzymała w r. 1922 bufet kolejowy w Zebrzydowicach. Od tego czasu Kamieńska rozpoczęła „działalność" na szeroką skalę, nawiązując w różny sposób znajomości z wyższymi urzędnikami, bankierami i t. d. i jako ich narzeczona naciągała ich na grube sumy. Ofiarą jej padli: inż. Bagiński ze Lwowa, który naciągnięty przez K. na 23.000 zł, zastrzelił się, hr. Siemieński z Łodzi, hr. Łubieński z Małopolski, hr. Skarbek, naciągnięty na 27.000 zł w gotówcę i 16.000 zł w postaci prezentów, dalej dyrektor znanej firmy w Bielsku, jeden z komisarzy policji na Śląsku, pewien b. generał z Krakowa, pewien dyrektor banku z Katowic, kilku wyższych urzędników i adwokatów z Krakowa, Poznania i t. d.

Po ograbieniu ostatniej ofiary, hr. Skarbka, Kamieńska uciekła z całą gotówką do Równego, gdzie we wsi Kwasiłów podRównem wzięła nielegalny ślub prawosławny z niejakim Archipem Parfeniukiem. Na skutek zażaleń kilku ofiar, policja rozpoczęła poszukiwania, które jednak dotychczas nie dały pozytywnego rezultatu

Sprytna oszustka i szantażystka pozostaje w dalszym ciągu na wolności.

Oryginalny kontrakt małżeński

Ciekawy dokument chwili zamieszcza jedno z pism paryskich. Jest kontrakt ślubny, zupełnie poważnie zawarty i podpisany przez młode małżeństwo brazylijskie. Kontrakt ten zasługuje na podanie go w całości.

Zobowiązanie dane przez narzeczonego sformułowane jest w następujący sposób:

„Obowiązuję się kochać moją żonę i wszystkich krewnych.

„Obiecuję nigdy nie zawierać intymnych stosunków z innemi kobietami".

Zobowiązanie przyszłej żony jest bardziej skomplikowane:

Musiała ona podpisać dokument, w którym złożyła przysięgę, że:

„Nie będzie nigdy wyjmowała pieniędzy z kieszeni męża",

„Nie będzie w rachunkach podawała wydatków większych, niż były one w rzeczywistości".

„Nie będzie urządzała mężowi scen zazdrości, gdy przyjdzie mu chęć poflirtować nawet w obecności żony, z jaką inną kobietą".

„Będzie go ataczała taką opieką i troskliwością, że nigdy nie odczuje on potrzeby odejścia do innej kobiety".

Tajemnica egipskiej niewolnicy

Grób o którym nie zapomniano. — Niewolnica u dworu austrjackiego. — Krewna króla Fuada. — Bronzowa maska.

W Łużycach leży małe miasteczko Muskau ze starożytnym zamkiem wchodzącym w skład olbrzymich dóbr rycerskich hrabiów Arnim - Muskau.

Miasteczko i zamek nieznane są szerszym kołom, gdyż piękny ten zakątek, odległy o 4 godziny drogi koleją do stolicy państwa, daleki od wszelkich uczęszczanych szlaków turystycznych, ukryty jest niejako przed oczyma nie powołanych.

Do tego zamku właśnie wybiera się egipski król Fuad w czasie swej podróży po Niemczech. Jeszcze bawiąc w Egipcie drogą dyplomatyczną prosił hrabiego Arnim - Muskau o pozwolenie odwiedzenia jego posiadłości co odrazu wywołało niezliczone komentarze i domysły, nie umiano sobie bowiem wytłumaczyć tego kaprysu wschodniego władcy.

Niektórzy dopatrują się związku między zamierzoną wizytą króla Fauda a pewnym grobem, znajdującym się na cmentarzu w Muskau. Wśród starych grobów, o pochylonych krzyżach, noszących dawno zapomniane nazwiska i daty z przed wieków, ten jest jakby świeży. Nagrobek jego, składający się z prostego bloku granitowego, po którym pełznie wąż, nosi na sobie zwyczajną czarną tablicę, z wyrytem na niej napisem „Machuba". U stóp bloku wykwita żywy bukiet kwiatów, jakby dopiero co złożony ręką kochanka.

Kochankiem „Muchuby" był książe Hermann Pueckler - Muskau, który zmarł na zamku swym kołoChociebuża w roku 1871 w wieku 86 lat, a który dobrze znany jest literaturze niemieckiej, pod pseudonimem Semilasso, jako autor „Listów człowieka umarłego", oryginał i podróżnik zamiłowany, o którym wspomina Goethe jak Heine. Ten to magnat z podróży swej do Egiptu w roku 1840 przywiózł do ojczyzny dziewczynę, nabytą na jednym z targów jako niewolnicę. Była to dziewczyna o doskonałej piękności, pochodząca podobno z abisyńskiej rodziny panującej, przywiązana do „swego pana" uczuciem, do jakiego są zdolne tylko kobiety pierwotne. Pielęgnowała go z poświęceniem, gdy na statku na Dunaju zapadł na cholerę. Porozumiewał się z nią swoistym językiem, a potem, jako księżniczkę krwi wprowadził ją na dwór austrjacki kpiąc sobie z zgorszonego zdziwienia arystokracji tamtejszej.

Dziewczyna ta umarła w cztery tygodnie po przybyciu do Muskau na suchoty, a hrabia do końca swego długiego życia nie mógł przeboleć jej śmierci. Obecnie mówią, że Machuba nie była ani nieznaną niewolnicą, ani nie pochodziła z panującej rodziny abisyńskiej, lecz należała do tego samego rodu, którego członkiem jest król Fuad. Podczas jednej z tak częstych wówczas wojen między szczepami została wzięta do niewoli i sprzedana, a obecnie król Fuad pragnie oddać cześć jej pamięci.

Pięknie to z jego strony i brzmi bardzo romantycznie, tylko że niezupełnie odpowiada prawdzie. Król egipski nie ma nic wspólnego z małą Machubą. Poprostu przeczytał książki księcia Hermanna, który niegdyś był w stosunkach przyjaźni z jego przodkiem księciem Mehmedem Ali i chciał na własne oczy ujrzeć słynny park Muskau oraz zamek, będący niegdyś siedzibą autora „Listów człowieka umarłego".

Podróż i wizyta w każdym razie mu się opłaci, gdyż obecny właściciel zamku zgromadził w nim wiele bezcennych wprost dzieł sztuki i zabytków starożytności, dywanów, starożytnej chińskiej porcelany itp. tak, że egzotyczny gość będzie miał dość powodu do podziwu i zachwytu. Wśród tych osobliwości honorowe miejsce zajmuje maska bronzowa przedstawiająca drobną twarzyczkę, pełną dziecęcego wdzięku, dumy, ale jakby trwogi przed czemś nieznanem a strasznem. Biedna malutka księżniczka południa! Tak bardzo kochała, a tak krótko cieszyła się miłością w zimnym, okrutnym kraju, do którego ją wywieziono.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na chleb św. Antoniego: M. S. z podziękowaniem za otrzymaną łaskę z prośbą o dalszą pomoc 10 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 42 zł.

Na pomnik Serca Jezusowego: Hagar ze Skarbowej za otrzymaną łaskę z prośbą o Opatrzność Bożą („Przenajświętsze Serce przyjdź Królestwo Twoje") 20 zł. — Walenty Bzik 10 zł. — Jan Bojarski 20 zł. Paulowa, Jarocin 5 zł. — Stanisław Mizerski 5 zł. — Czażakowa, ul. Ratajczaka nr. 31, 50 zł. — A. Szramkiewicz zamiast wieńca na trumnę śp. Zofji Zygmańskiej 30 zł. — Z polecenia J. Krygiera z Posługowa 10 zł. — A. J. 80 lirów włoskich i 10 mk. niem. w złocie. — N. K. z podziękowaniem za doznane łaski z prośbą o opiekę podczas operacji A. J. 129 mkn. w srebrze. Razem z poprzednio pokwitowanemi 497,50 zł, 80 lirów włoskich, 10 mk. niem. w złocie i 29 mkn. w srebrze.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Ignacy Pianka, robotnik, 70 l. Józefa Nowakowa, z domu Królikówna, wdowa, 73 l. Marja Kolęda, z domu Wójcikówna, wdowa, 89 l. Jadwiga Gintrowiczówna, robotnica, 41 l. Stanisław, Aleksander Krąkowski, 4 mies. 7 dni. Stanisława Rochatka, 25 l. Halina Galińska, 2 mies. 25 dni. Marja Kozłowska, z domu Mańczakówna, 61 l. Paweł Doberschütz, 15 min. Piotr Doberschütz, 4 i pół godz. Marja Polewiczowa, z domu Michalska, 38 l. Janina Musielewska, 2 mies. 21 dni.

Magistrat miasta Czempinia ogłasza niniejszem konkurs na posadę

sekretarza miejskiego i podatkowego.

Wymaga się wiedzę praktyczną, wykazanie wybitnych zdolności i conajmniej pięcioletnią praktykę w dziedzinie administracji komunalnej i policyjnej. Wynagrodzenie według umowy, najwyżej X grupy uposażeń z 10% dodatkiem komunalnym. dw 1081

Zgłoszenia z dołączeniem własnoręcznie pisanego życiorysu i uwierzytelnionych odpisów świadectw, należy składać do 15 lipca r. b.

Inwalidzi wojenni o równych kwalifikacjach mają pierwszeństwo.

Zgłoszenia nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Czempiń, dnia 2 lipca 1929 r.

MAGISTRAT.

LOSY

3-ciej klasy 19 Loterji Państwowej są jeszcze wolne. zw 17 321

Nowonabywcy płacą **za ćwiartkę 30 zł, za połowę 60 zł.**

A. KĘDZIORA, kolektor

Poznań, Sieroca 5/6.

Lekarz powiada:

...A poza tem proszę dziecku często dawać kakao, ale dobre. Czekolada oraz kakao Piaseckiego, wyrabiane znaj. szlachetniejszych i najczystszych surowców w największej fabryce czekolady w Polsce, A. Piasecki S. A. w Krakowie, urządzonej według najnowszych zdobyczy techniki, daje dziecku najlepsze siły, które są fundamentem jego późniejszego rozwoju. Pw 11 207-70,385

Kino Wilsona-Łazarz

narożnik Strusia i Małeckiego

Dziś i dni następne

Nowe wydanie wspaniałego filmu polskiego

Wampiry Warszawy

Wielki dramat w 14 aktach z M. Balcerkiewiczówną i Igo Symem.

Początek seansów 5,15, 7,15, 9,15

W niedzielę i święta o godzinie 3 i 4 przedstawienia specjalne dla dzieci.

Gevaert

PAPIERY

BŁONY

PŁYTY

CHEMIKALJA

Gevaert'a

tworzą doskonałą całość, niezbędną dla każdego amatora.

Do nabycia w składach przyborów fotograficznych.

10096 aw

Ofiary na Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu

do kasy komitetu wpłacono w złotych

X. Dz. Poczta, Cerekwica	20,—	E. Złobicki, Tułowice	3,—	Fr. Gramocki, Kutno	5,—
St. Pankallowa, Jaktorowo	15,—	T. Skoczylas	10,—	L. Szelong, Bielsko	5,—
A. Schmidt	5,—	Fr. Lewaczkówna, Lubliniec	5,—	Br. Bartylakówna, Barcin	0,50
St. Stenclówna, Żerków	2,—	M. Łyczywek, Kowalewo	25,—	Fr. Stawecki, Poniec	10,—
X. J. Góralik, Podwilk	5,—	N. Richter, Łódź	5,—	J. Rzoncowa, Bydgoszcz	5,—
J. Krajewska, Częstochowa	5,—	Zalewscy, Brodnica	3,—	Fr. Bronk, Starogard	5,—
Fr. Olejniczak, Oborzyska	2,—	J. Bocheński, Kielce	1,—	X. Grzenia, Rożental	5,—
Błochowiakowo, Rogaczewo	10,—	L. Stawicki, Pyzdry	5,—	SS. Felicjanki, Tarnów	10,—
J. Grabias, Środa	10,—	A. Łuniewska, Sterdyń	5,—	K. Boroń, Grodzisk	5,—
St. Nicke, Śrem	3,—	A. Bilski, Goranin	5,—	St. Wakuta, Raków	4,—
Ig. Pera, Września	2,—	Wł. Dux, Ostrów	20,—	B. Pluciński, Częstochowa	10,—
Skolimowska, Magdalenka	2,—	M. Wojczak, Wronki	10,—	X. Szuman, Nawrat	5,—
M. Stojowska, Miechocin	5,—	W. Kmszyński, Podgórz	5,—	H. Guz, Lublin	5,—
E. Liszczak, Przemyślany	4,—	Sz. Szeląg, Janikowo	5,—	Chełkowska, Starygród	100,—
A. Sprzyczewski, Łanowice	5,—	St. Pałelska, Wybranowo	2,—	A. Szmurło, Lublin	2,—
X. E. Slęczka, Szczyrzyce	2,—	M. Galasowa, Bydgoszcz	5,—	J. Babicki, Lublin	5,—
St. Ochman, Tarn. Góry	5,—	St. Bachorz, Śmigiel	10,—	X. P. Frankiewicz, Ostrowy	5,—
Cz. Łachowski	5,—	M. Biegański, Smiaty	5,—	X. A. S., Kalinówka	5,—
T. Filipowicz	30,—	Konw. Bonofr., Wilno	10,—	SS. Miłosierdzia, Staszów	7,—
Fr. Giełczakowa, Obielewo	5,—	K. Monkiewicz, Wilno	2,40	St. Daniłos, Polubierz	2,—
A. Wachowski, Wojnowo	10,—	H. Krzechowska, Gąbin	5,—	P. Mosiorowa, Zagórze	2,—
Apt. Sieg, Janówiec	10,—	Kubiak, Zalewo	1,—	Zbytniewski, Święcichowa	1,50
T. Kasierski, Rogoźno	5,—	J. Słuszczakowa, Zalewo	1,—	X. St. Zagner, Białaczów	25,—
Goc, Lubcz	5,—	A. Sprenger, Zalewo	2,—	M. Horyń, Janówiec	1,—
A. Kalinka, Niedzielsko	5,—	J. Czarnecki, Żabokowo	10,—	X. J. Pietraszek, Kościel.	2,—
X. W. Gieryszewski, Ligowo	1,50	Jaśkiewiczówna, Ostrzesz.	3,—	St. Górbiel, Żarnowiec	10,—
E. Orłowski, Ostrów	5,—	W. Misiewicz, P.	5,—	A. R. Sandomierz	5,—
Wł. Walkowska	5,—	Dr. J. Kniat, P.	30,—	X. P. Sulatycki	3,—
Dr. J. Trzciński, Ostrów	50,—	N. Pasternakowa, Turew	6,—	L. Nowak, Witkowice	10,—
A. Nowacki	7,—	St. Wiśniewski, P.	5,—	A. Zieliński, Zgołonja	1,—
J. Cholewiński	15,—	L. Seredyńska, Regulice	2,—	Białobrzeska, Wojciechowska	5,—
E. Pater, Gniezno	5,—	X. Kostrzewski, Bodzentyn	4,—	K. Nowak, Kobierzyn	3,—
M. Malinowski	100,—	X. J. Tomasik, Szymbark	5,—	Marszałkowska, Warszawa	10,—
X. Prał. Dembek, Grudz.	10,—	J. Grzesińska, Konin	1,—	H. Sawicka, Warszawa	10,—
W. Gibas, Paździe	5,—	Cz. Sołtysiński, Czeszewo	10,—	X. St. Kowalski, Wołyń	5,—
H. Gembalówna	11,—	Z. Dzięgielewski, Łódź	5,—	K. Fojntowska, Mierucin	5,—
Br. Szweda, Tczew	10,—	St. Marondówna, Warka	5,—	St. Rogoziński, Wolsztyn	5,—
M. Gajowa, Góry	2,—	J. Piecewicz, Warszawa	20,—	W. Malinowski, Błotnica	20,—
B. Białek, Warszawa	2,—	J. Jackowski, Brzeżany	3,—	J. Koloch, Gniewomierz	10,—
J. Krajewski, Czersk	3,—	M. Gustowska, Wielowieś	10,—	M. Pflugratowa, P.	10,—
Z. Pawelec, Kalisz	10,—	Fr. Landowski, Wiele	6,—	L. Kowalski	10,—
A. Knoba, Sępólno	5,—	X. Domachowski, Podgórz	5,—	Chojnacki, Owczarki	5,—
J. Dłużewski, Pemyje	10,—	St. Rogulski, Łomża	5,—	A. Dąbrowska, Strzyżewo	5,—
W. Wyszagrodzka, Łódź	5,—	Szk. Handl. P. M. S., Łomża	5,—		

W czwartek, dnia 4 lipca 1929 r., o godz. 5 zmarł nagle, ś. p.

Jan Bratkowski

Dyrektor Banku Miasta Poznania.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 7 b. m., o godz. 5-tej z domu żałoby Poznań, ul. Różana 4. Nazajutrz msza św. o godz. 9 w Kościele Bożego Ciała.

zw 17385

Ciężko dotknięta i strapiona

rodzina.

Poznań, dnia 5 lipca 1929 r.

W czwartek, dnia 4 lipca 1929 r. o godz. 5 po południu zasnęła w Bogu, po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Olejami św., moja najdroższa żona, nasza najtroskliwsza, najlepsza, nigdy niezapomniana matka, siostra i ciocia, ś. p.

z Bylskich

Marja Magdalena Szulczewska

przeżywszy lat 52. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dn. 7 bm. o godz. 6 po południu z domu żałoby, o czem donoszą

dw 1080

w ciężkim smutku pogrążeni

mąż, dzieci i rodzina.

Mogilno, Poznań.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Podziękowanie.

Przewielebnemu Duchowieństwu i wszystkim, którzy z powodu zgonu ś. p. ojca naszego okazali nam dowody współczucia, szczególnie przez udział w pogrzebie i złożenie wieńcy, wyrażamy serdeczne

Bóg zapłać!

Rodzina Dawidowskich.

Poznań, ul. Gwarna 17.

Pw 8452-27,129

Kupię kamienicę

z większem podwórzem, najchętniej z wolnemi ubikacjami fabrycznemi, ile możności jaknajbliżej śródmieścia Poznania. Zgłoszenia do eksp. Kurjera Poznańskiego pod **zw 17363**

BLOK POLSKI KASOWY
Drukarnia Polska Tow. Akc. Oddział Bydgoszcz Jagiellońska 10

Dnia 3 b. m., o godz. 9, zmarł nagle na udar serca, mój najdroższy mąż i ukochany ojciec, ś. p.

Ignacy Pianka

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 6. 7. 1929, o godzinie 6 po południu, z kostnicy cmentarza św. Trójcy w Dębcu, o czem donoszą

zw 17377

w ciężkim smutku pogrążone

żona i córka.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci najdroższego brata mego, ś. p. zw 17376

ks. prob. Kazimierza Malińskiego

odbędzie się

msza św.

w Kościele O. O. Franciszkanów w sobotę, dnia 6 b. m., o godz. 7.

Siostra z mężem i córką.

ASTMA-Zapalenie oskrzeli

Żądajcie bezpłatnie broszury pouczającej nr. 9. nw 11157

Dr. GEBHARD i S-ka, Gdańsk 235.

!! Nadzwyczajna okazja !!

Dwa wielkie składy przemysłowe wraz z warsztatem, w centrum miasta położone, **bardzo dobrze prosperujące zaraz na sprzedaż.** Reflektanci z większą gotówką mogą się zgłosić do Kurjera Poznańskiego pod **zw 17 383.** Pośrednicy wykluczeni.

WYPRZEDAŻ SEZONOWA

NIGDY *jeszcze nie było podobnej okazji zakupu* ***wprost za bezcen***

najmodniejszych ***płaszczy i sukien, garsonek, bluzek,*** *trykotaży wełnianych i jedwabnych,* ***bielizny, pończoszek, rękawiczek, szali, torebek itp.***

Stefanja Konopińska Gwarna 9

zw 17 387

Bajka!

Najlepsza lokata kapitału dla Polaka - emigranta. Po powrocie do Polski beztroska egzystencja.

W najpiękniejszej dzielnicy Poznania jest do sprzedania

dom 3 piętrowy

z 2-ma tylnemi oficynami, zamieszkały przez 24 lokatorów, solidnie budowany, w ubiegłym roku gruntownie odnowiony wobec czego przez lat kilkanaście niewymagający żadnych remontów, przynoszący miesięcznie dochodu zł 1 200,— za cenę **zł 200 000,—.** Zgłoszenia **„PAR", Poznań,** Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 55,191 Pw 3435-55,191

Samochody osobowe

limuzyny i otwarte 2—4—6-osobowe sportowe, podwozia 4—6 i 8-cyl. Renomowane marki. Nowe 6-cyl. limuzyny z oryg. karoserją po cenie do 14 000,— zł. Dogodne warunki zapłaty. **„KOMNA" T. z o. p. Automobile, Poznań,** ul. Dąbrowskiego 83/85 — Tel. 77-67 i 54-78. nw 2336

Stenotypistki

stenografującej w języku polskim, **poszukuje poważna firma do Gdyni.** Znajomość angielskiego lub francuskiego pożądana. Oferty z życiorysem, fotografją i wymaganiami kierować do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod dw 1082

Bajka!

TYLKO DLA PAŃ

NA SEZON KĄPIELOWY

Trykoty skromne i wykwintne (także na korpulentne figury) **pantofelki, Czapki, parasolki, płaszcze, peleryny, prześcieradła**

WIELKI WYBÓR! ***CENY NISKIE!***

Pozwalam sobie uprzejmie zwrócić uwagę na moją wystawę

Ulica 27. Grudnia 20. **S. Kaczmarek,** Ulica 27. Grudnia 20.

Pw 8184-7,106

AKWIZYTOR

poszukiwany

PAN

na stałe stanowisko **SPRZEDAWCY.**

Wymagane: silny charakter, zdrowa ambicja, lepsze wykształcenie (może być techniczne), poprawne władanie polskim i niemieckim.

Zapewniona stała pensja i dobra prowizja.

Oferty pod „Pilny" do **Tow. Rekl. Międz. g. r. Rudolf Mosse, Warszawa,** ul. Marszałkowska 124. Tw 46

SAMOCHODY

2, 3, 4 i 7 osobowe limuzyny, karetki, kabrioletki, landoletki, fabrycznie nowe oraz taksówki z stałą koncesją bardzo korzystnie z powodu całkowitej wyprzedaży na sprzedaż.

Przy regulacji gotówkowej duży rabat.

HEMPOWICZ - AUTOMOBILE

POZNAŃ, Patrona Jackowskiego 49.

Telefon 65-15 i 22-22. bpw 345

Zdolnego

ekspedjenta

z branży sukien męskich **poszukujemy od 1 sierpnia** Pw 3433-55,184

Jarczewski i Bartlewicz

Poznań, Stary Rynek 86.

Potrzebna zaraz doświadczona

wychowawczyni

(nursa) dla niemowlęcia do Warszawy. Zgłoszenia **ul. Mickiewicza 22. SKRZYDLEWSKA** zw 17381

Potrzebni zaraz lub później

DEKORATOR

samodzielny, biegły fachowiec.

Starszy pomocnik do działu bławatów

Starszy pom. do działu konfekcji męsk.

Dzielne ekspedjentki

do konfekcji damskiej i towarów drobnych.

Zgłoszenia z podaniem pretensyj, fotografji, świadectw i referencyj, przyjmuje firma **„BAZAR" Tczew,** Rynek 6. dw 1084

KELNERA

żonatego, uczciwego i dobrze poleconego, władającego językami: niemieckim, francuskim i możliwie angielskim, poszukujemy na piętro do hotelu. Tylko osoby mogące powołać się na pierwszorzędne referencje będą uwzględnione. Zgłoszenia przyjmuje: dw 1075

DYREKCJA HOTELU „BAZAR"

Poważna firma samochodowa poszukuje zdolnych

sprzedawców

na stałą pensję i prowizję. Dyskrecja zapewniona. Zgłoszenia pod **„4069" do „Reklamy Polskiej", Aleje Marcinkowskiego 6.** Kw 565

Większe przedsiębiorstwo przemysłu ciężkiego poszukuje

młodszej siły męskiej

piszącej na maszynie, z gruntowną znajomością języka polskiego i niemieckiego oraz stenografji polskiej i niemieckiej. Oferty należy przesłać pod **„WK 532"** do **Tow. Rekl. Międzyn.** Sp. z o. o. **Gen. Repr. RUDOLF MOSSE, Katowice,** ul. Mickiewicza 4. Tw 34

Ludzie tracą

majątki tylko dlatego, iż nie posiadają wartościowych rezerw.

Pamiętaj, iż kupując za tanie pieniądze w firmie F. Tarkowskiej (pl. Wolności 11, Poznań) drogocenne kamienie i biżuterję, przyczyniasz się do własnego dobrobytu i upiększasz życie dla ukochanych kobiet.

Nie obawiajcie się wielkiego wydatku, gdyż możecie płacić na raty. Pw 3426-26,94

F. Tarkowska, Poznań, plac Wolności nr. 11.

Poszukujemy pierwszorzędnej

ekspedjentki

do oddziału konfekcji damskiej, od zaraz lub później. Oferty wraz z odpisami świadectw, podaniem pensji i dołączeniem fotografji prosimy skierować: **Bydgoszcz, skrzynka pocztowa 80.** Pw 3440-63,649

Poszukujemy młodego

ekspedjenta (dekoratora)

bławatnika. Płacimy dobrze, a żądamy sumienności i pracowitości. Prosimy skierować oferty z podaniem życiorysu i żądanej pensji do **F-my B. Górski i S-ka, Czarnków n./Notecią, ul. Wieleńska 8, skład bławatów, konfekcji i towarów krótkich.** zw 17 345

Spólnika

z branży win, z kapitałem 30—50 000,— złotych, **poszukuje dobrze zaprowadzona wytwórnia win owocowych.** Łaskawe zgłoszenia do **„PAR", Poznań,** Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 55,173 Pw 3347-55,173

POSZUKUJEMY

zastępcy

dla Poznania i okolicy, do sprzedaży stołowych wag automatycznych. W rachubę wchodzą tylko panowie, którzy mają nadzwyczajne zdolności sprzedaży i silną wolę do popłatnej pracy! Przy zaangażowaniu jest wyłączna praca dla naszych artykułów żądana! Przy dobrych rezultatach sprzedaży egzystencja zapewniona. Szczegółowe zgłoszenia do eksp. Kurjera Pozn pod zw 17 371

Na plażę! Do kąpieli!

Wszelkie artykuły kąpielowe!

Największy wybór! Najtańsze ceny!

Ręczniki kąpielowe	od zł 3,25
Czapki kąpielowe . .	od zł 1,40
Kostjumy kąpielowe	od zł 4,40
Pantofelki kąpielowe	od zł 3,20

Najnowsze trykoty kąpielowe!

Prześcieradła -:- Płaszcze

S. KAŁAMAJSKI

POZNAŃ. TORUN.

Pw 3286-27,30

20 000 zł

poszukuję zaraz na 4 miesiące do wykonania zlecenia magistratu, wartości 50 000,—, poważna fabryka. Daję zysku 1 500,— oraz cesję należności. Zgłoszenia do eksp. Kurjera Poznańskiego pod zw 17 370

Serwety i Narzuty

K. Kużaj

27 Grudnia 9

K.K.

P.

Pw 6389/80-0,6547 | 6559

Dreny

w znanej jakości dostarcza w każdej jakości po dostępnych cenach

M. Perkiewicz, Cegielnia Parowa, Ludwikowo p. Mosina.

Pw 3418-27,120

Bajka!

Bajka!

zw 17372

Możecie śmiało prać w domu wszelkie jedwabie ale tylko według niżej podanych instrukcyj..

ODKĄD istnieje Lux minęły obawy przy kupowaniu jasnego jedwabnego materjału, które wyrażały się mniej więcej w tej formie: "czy będzie można to prać?"—Otóż tak, można wszystko idealnie uprać—i to w domu, —ale tylko w pianie Lux'u.

W każdym razie należy stosować się ściśle do tych wskazówek: garstkę Lux'u rozpuścić w odpowiedniej ilości wody gorącej, dodać trochę zimnej wody by mieć letni roztwór i ubić z tego gęstą pianę. Z całą ostrożnością prać delikatne rzeczy przez wygniatanie w dłoniach, w końcu spłukiwać w letniej wodzie zmieniając ją trzy razy, a nadmiar wody usuwać bez wykręcania materjałów.

Najlepiej wieszać jedwabie w przewiewnem miejscu, a prasować gdy nawpół suche z lewej strony niezbyt gorącem żelazkiem.

LUX

nw 2098

kr-o18?

Szanownej Publiczności podaje się do wiadomości, że stosownie do uchwały Magistratu wprowadza się **z dniem 6 lipca 1929 r. nowy rozkład jazdy** z równoczesną zmianą nowych linji tramwajowych Poznańskiej Kolei Elektrycznej według niżej podanego planu:

Plan jazdy linji tramwajowej P. K. E.

Linja	Kursuje	Odjazd pierwszego wagonu	O godzinie	Odjazd ostatniego wagonu	O godzinie
1.	**Dworzec — Wielka — co 5 minut:** ul.: Wjazdowa — Gwarna — 27 Grudnia — Pl. Wolności — St. Rynek Wielka.	z Dworca z Wielkiej	5.50 5.35	z Dworca z Wielkiej	24.00 24.12
2.	**Polna — Śródka — co 19 minut:** ul.: Dąbrowskiego — Most Teatralny Fredry — 27 Grudnia — Pl. Wolności — St. Rynek — Chwaliszewo — Śródka.	z Polnej z Śródki	6.15 6.22	z Polnej z Śródki	23.47 24.12
3.	**Rynek Jeżycki — Łazienki co 10 minut** ul.: Kraszewskiego — Zwierzyniecka Wjazdowa — św. Marcin — Podgórna — Pl. Świętokrzyski — Br. Dębińska — Łazienki.	z Rynku Jeżyckiego z Łazienek	7.19 7.16	z Rynku Jeżyckiego z Łazienek	21.39 22.06
4.	**Dworzec św. Łazarza — Dębiec co 20 minut.** ul.: Marszałka Focha — Jasna — Most Teatralny — Fredry — 27 Grudnia — Pl. Wolności — Pl. Świętokrzyski — Górna Wilda — Dębiec.	z Pałacza z Dw. św. Łazarza z Dębca	5.38 6.04 6.24	z Dw. św. Łazarza z Dębca	23.34 24.24
5.	**ul. Pałacza — Wielka co 10 minut:** ul.: M. Focha — Wjazdowa — św. Marcin — Al. Marcinkowskiego Nowa — St. Rynek — Wielka.	z Pałacza z Wielkiej	6.53 7.13	z Pałacza z Wielkiej	23.24 23.46
6.	**Al. Reymonta — Tama Garbarska co 10 minut:** ul.: Grunwaldzka — Jasna — Most Teatralny — Fredry — 27 Grudnia — Pl. Wolności — St. Rynek W. Garbary — Tama Garbarska.	z Al. Reymonta z Tamy Garb.	6.46 6.30	z Al. Reymonta z Tamy Garb.	23.46 24.10
7.	**Ogr. Botaniczny (Jeżyce) — Traugutta co 10 minut:** ul.: Dąbrowskiego — Kraszewskiego Zwierzyniecką — M. Focha — Most Dworcowy — Wierzbięcice — Górna Wilda — Traugutta.	z Ogrodu Botan. z Traugutta	6.21 6.15	z Ogrodu Botan. z Traugutta	23.51 24.15
8.	**Polna — Traugutta — co 10 minut:** ul.: Dąbrowskiego — Kraszewskiego Zwierzyniecką — Wjazdową — św. Marcin — Podgórna — Półwiejska — Górna Wilda — Traugutta.	z Polnej z Traugutta	6.20 6.53	z Polnej z Traugutta	22.50 23.23
9.	**Gołęcin — Wielka — co 10 minut:** ul.: Sołacka — Wołyńska — Al. Małopolska — Al. Wielkop. — Jasna Most Teatralny — Fredry — 27 Grudnia — Pl. Wolności — St. Rynek — Wielka.	z Gołęcina z Wielkiej	6.25 6.25	z Gołęcina z Wielkiej	24.25 23.55
10.	**Em. Sczanieckiej — Rynek Wildecki co 10 minut:** ul.: M. Focha — Most Dworcowy — Wierzbięcice — Rynek Wildecki.	z Emilji Sczan. z Rynku Wild.	7.10 7.23	z Emilji Sczan. z Rynku Wild.	21.10 21.23
11.	**Al. Reymonta — St. Rynek co 10 minut** ul.: Grunwaldzka — Wjazdowa — św. Marcin — Al. Marcinkowskiego Nowa — St. Rynek.	z Al. Reymonta z St. Rynku	7.21 7.20	z Al. Reymonta z St. Rynku	21.21 21.50
12.	**Em. Sczanieckiej — St. Rynek co 10 minut:** ul.: M. Focha — Wjazdowa — św. Marcin — Al. Marcinkowskiego Nowa — St. Rynek.	z Emilji Sczan. z St. Rynku	7.25 7.43	W miarę potrzeby	

UWAGA: Wagony linji 7-mej i 8-mej kursować będą przez pewien czas nie z ulicy Traugutta lecz jak dotąd z ulicy Fabrycznej. dw 1068/9

NOWE angielskie

MATJASY

w cryg. ¾, beczk. i kopowych sądeczkach polecają w znanych wyborowych jakościach przy fachowej i rzetelnej obsłudze Pw 12005-26,31

MACIEJEWSKI & CO

Pierwsza i Najstarsza Polska Hurtownia Śledzi zał. w roku 1901

POZNAŃ, Wielkie Garbary 29. — Telefon 21-00

Adres telegraficzny: ŚLEDZIOHURT — Poznań.

Zał. 1899 **Dachy** Zał. 1899

rozmaite nowo pokrywa, stare naprawia i smoli. Wykonanie izolacji, murów i posadzek asfaltowych. Dogodne warunki spłaty. Kw 2338

Przedsiębiorstwo pokrywania dachów. Skład Materjałów Budowlanych.

JAN SOBECKI - Poznań

Fabryka papy na dachy i asfaltu, plac Wolności 17 — Tel. 32-50

Większe

ubikacje i kantor l. ptr.

w ruchliwej części miasta, przy Starym Rynku, na składnicę manufaktury, lub konfekcji, **zaraz do wynajęcia.** Oferty pod rw 5694 do ekspedycji Kurjera Poznańskiego.

Wykwalifikowanego

montera

w zakresie prądów słabych **poszukujemy.**

Polskie Zakłady „Siemens"

Warszawa, Foksal nr. 18. zw 17373

Kantówkę i belkowinę

podług listy, deski odziemkowe, podłogowe, łaty i t. d. dostarcza po cenach konkurencyjnych

Tartak M. Perkiewicz,

Ludwikowo, p. Mosina.

Pw 3449-27,118

Na raty miesięcznie **18 zł.**

pierwsza wpłata 36,00 zł

Kromczyński

Poznań

Aleje Marcinkowskiego 5.

bpw 3650

500-800 mórg

dzierżawy poszukuję natychmiast. Dobra ziemia i komunikacja. Wpłacę do 100 000 zł ew. dam willę w Poznaniu wart. 70 000 zł z dopłatą. Oferty do „Par", Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11 pod 58,397

Pw 3441-58,397

Meble

wszelkiego rodzaju jak: sypialnie, kuchnie, szafy polerowane, łóżka, stoły, lustra itd. poleca „Dąbkowski, Poznań ul Szewska nr. 2. Najtańsze źródło zakupu dla każdego. r 55 62

Kupujemy

l-a jęczmień browarniany

dobry, suchosprzątni, szklisty i jasnokolorowy towar. Płacimy wysokie ceny i prosimy posiedzicieli ziemskich i przedsiębiorstwa zbożowe o złożenie ofert.

DANZIGER AKTIEN-BIERBRAUEREI

Gdańsk-Wrzeszcz (Langfuhr).

nw 2309

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: **1-łamowy milimetr 50 groszy**

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

29 POWSZECHNA WYSTAWA KRAJ.

Kwatery
komfortowe, kompletne (150) dla szkolnictwa zagranicznego, polskiego także inteligencji pozaszkolnej, 3—5 zł. Zamówienia, zadatek: Administracja Kwater, Matejki 8, telefon 60-91. zdw 91 868

Dla Polaka
z zagranicy sprzedam pamiątkę z Polski. Dominikańska 5, I. lewo zdw 25 195

Kapelusze
damskie słomowe za bezcen, filcowe, najnowsze modele poleca Regina, św. Marcin 78. zdw 20 868

1 SPRZEDAŻE

Obrączki
ślubne zegarki najtaniej Matysiak, św Marcin 9. bpw 1159

Hamaki
szpagaty, szczotki, pendzle. — Skład Fabryczny, Pertek, Pocztowa 16 Pw 11 209-25,44

Tanio
się ubierzesz, umeblujesz w Domu Komisowym, św Marcin 78a Pw 8928

Kanapy
leżanki, kluby, materace najtaniej, za gotówkę, raty. Strzelecka 31. zdw 25 622/3

Kamienica
narożnikowa 2 piętrowa 24 lokatorów, 1 skład, dochód roczny 7.300, cena 75.000, wpłaty 35.000 złotych sprzeda „Polkomis", — Plac Sapieżyński 2 a. zdw 25 533/4

Wóz
jak nowy, 3 calowy, tanio sprzedam. Sierakowski, Żydowska 5. rw 5704/5

Dom
murowany, kryty dachówką, dla nabywcy 3 pokoje, skład wolny, ładny ogród, blisko Poznania. Cena 8.000, wpłaty 4.000. „Centrum", Żydowska 5. rw 5702/3

Maszyna
do pisania 180, wirówkę do ściągania mleka 100 złotych, sprzedam. Poznańska 38, III., lewo. zdw 25 673/3

3 maszyny
Singera, 2 damskie, 1 krawiecka, tanio sprzedam. Warsztat Mechaniczny, Kraszewskiego 5. zdw 25 685/6

Rzadka okazja
Z powodu wyjazdu sprzedam spiesznie tanio skład kolonjalny z towarem około 3.000 zł całkowitem urządzeniem i mieszkaniem, pokój kuchnia w dużej wsi kościelnej 14 kl. od Chodzieży, cena 3.300 zł. Matczyński, Morzewo, poczta Kaszory, pow. Chodzież. zdw 25 735

Młyn
wodny, do tego 38 mórg, zabudowania gospodarskie, dom 6 pokoi, cena 42.000 zł, wpłaty 25.000 zł, resztę hipoteka lub zamiana na dom ze składem. Zgłoszenia „Pawilon", Poznań, Marsz. Focha 112 a. Kw 563/4

Dom
w dużej wsi kościelnej, w tem skład, do tego 3 pokoje, kuchnia, stosowne dla obuwnika, krawca, fryzjera, za 8.500 zł, wpłaty 4.000 spiesznie sprzeda „Pawilon", Poznań, Marsz. Focha 112 a. Kw 561/2

Dom
z ogrodem owocowym, 5 mórg dobrej ziemi zaraz na sprzedaż. — Majętność Lasek, poczta Żabikowo, stacja Luboń. R. Gluma. zdw 25 236/7

Gospodarstwo
dom, chlew, stodoła, kuźnia, masywne, welbowane, z czterema morgami ziemi, przy budynkach zaraz na sprzedaż. Cena według ugody. Oferty Oredownik d 1050

Słoma luźna
na sprzedaż. Nowy Rynek 3, skład, telefon 1451. d 1046

Witold Leworski
Wrocławska 36 najtaniej obrazy i oprawa obrazów. Kw 2351/52

Meble
komplety i pojedyńcze, największy wybór, najniższe ceny, dogodne warunki spłaty. Marcin Żytkowiak, Chwaliszewo 5, tel. 24-63. Na prowincję dostawa samochodem. bpw 331-2

Składy
różnych branż Poznaniu, na prowincji, począwszy od 300 do 30 000 wielkim wyborze, poleca „Fragut", Kozia 21. zdw 25 677

Skład
św. Marcin, tanio sprzedam. — Tomczak, Poznań, Wierzbięcice 31. zdw 25 688

Skład
w rynku, 2 pokoje i kuchnia zaraz do wynajęcia od gospodarza, nadaje się na skład delikatesów, towarów krótkich, kolonjalnych lub obuwia. Zgłoszenia do właściciela domu, Zbąszyń, Rynek 17 zdw 25 703

Biurko
orzechowe, stół do rozciągania, kanapa, 2 fotele dobrze utrzymane, lampę gazową sprzedam. F. Stanisz, Nowa 2. rw 5697

Biurko
fotel, czarne dębowe fournier, najlepszym stanie, do sprzedania. (150 zł.) Aleje Marcinkowskiego 19, III. zdw 25 643

Złote
ślubne obrączki, pierścienie zaręczynowe, zegarki szwajcarskie na minutę regulowane poleca — C. Chwiłkowski, Poznań św. Marcin 40. zdw 25 636

Pies
rasowy, doberman, ostry, na sprzedaż. Ziołek, W. Garbary 5. zdw 25 633

Kolonjalkę
z towarem za 2,000 sprzedam. — Zgłoszenia Kurjer zdw 25 690

Sprzedam
zaraz skład rzeźnicki, dobrze prosperujący, nadający się na inne przedsiębiorstwo. Zgłoszenia Grochowe Łąki 3, IV. piętro. rw 5696

Skład obuwia
i warsztat z 3 pokojowem mieszkaniem i kuchnią w rynku, narożnik, w powiat. mieście, gimnazjalnem i garniz. wielki obrót, oraz plac budowlany ¾ morg. z koncesją, z powodu stosunków rodzinnych natychmiast do odstąpienia. Zgłoszenia pod „Gwiazda" Lubinia Mała, p. Sierszew, Wlkp. zdw 25 661

Kamienica
II. piętrowa narożnikowa przedmieście Poznania z przyległym placem budowlanym bez długu 3 pokoje, skład zaraz do objęcia, przy wpłacie do 40.000 zł korzystnie na sprzedaż, bliższych wiadomości udzieli Bilski, Poznań, Łąkowa 10. zdw 25 607

Kaszarnia
w Poznaniu przy bocznicy, przerabiająca na dobę ca 200 ctr., przed rokiem zupełnie nowocześnie urządzona, z obszernemi śpichlerzami z powodu podeszłego wieku właściciela zaraz do sprzedania. Ewtl. sprzedane zostaną poszczególne maszyny osobno. — Zgłoszenia — Poznań, skrzynka pocztowa 70. zdw 25 613

Bandonium
na sprzedaż. Roszkiewicz, Nad Bogdanką 9. zdw 25 620

Baczność
do PT. Panów Oficerów Wojsk Polskich, muzea i amatorów broni. Okazyjnie do sprzedania szabla, darowizna Cara z oznakami dostojeństwa carskiego. Oferty Kurjer zdw 25 610

Cytrę
koncertową z stolikiem sprzeda Cichocki, Szkolna 7/8, II. p. zdw 25 499

3.000.000
dobrej cegły mam do oddania. — Zgłoszenia upraszam do Kurjera zdw 25 524

Ford
kryty w najlepszem stanie gotowy do jazdy sprzedam za 3.800 zł. Pośrednicy pożądani. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 25 518

Piekarnia
istniejąca przeszło 30 lat dobrze prosperująca przy Poznaniu, z powodu śmierci właściciela na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 25 517

2 wozy
pudłowe, 4 calowe nośne, 100 ctr., mało używane na sprzedaż „Węglówka", Pocztowa 30. zdw 25 539

Skład
kolonjalny z towarem pokój i kuchnia, sprzedam za cenę 3.500 zł lub zamienię na 2 pokoje i kuchnię za dopłatą. Adres wskaże H. Ciszyński, Nowy Rynek 2. zdw 25 522

Radjoodbiornik
5 lampowy „Neutrodyna" Pozn. Tow. Telef. wraz głośnikiem „Tefag" akumulatorem i baterją anodową 120 volt marki „Tudor" korzystnie do sprzedania św. Wojciech 31, III. prawo. zdw 25 565

Fortepian
wiedeński krótki starszy do sprzedania. Spokojna 11, właścicielka. zdw 25 564

Skład rzeźnicki
dobrze zaprowadzony z mieszkaniem, warsztatem (elektr. urządzenie) zaraz do sprzedania. — Oferty Kurjer zdw 25 556

Skład
tow. krótkich, mieszkanie sprzedam, świetne miejsce na dział przefasonywania kapeluszy lub przyjmę kapelusznika. Odpowiedź znaczek. Oferty Agencja Kurjera, Ostrów Wielkp. nw 2348

Skład
delikatesów, śródmieście, z mieszkaniem sprzedam zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 597

Okazja
Nowy raglan tanio na sprzedaż. Strzelecka 11, parter, lewo. zdw 25 601

Mahoniowa
sypialnia tanio na sprzedaż. Szyperska 3, I. prawo. zdw 25 284

Wózek
dziecięcy, dobrze utrzymany, tanio do sprzedania. Niegolewskich 18 Luboński, w podwórzu, lewo, I. zdw 25 599

Majątki
gospodarstwa, kamienice, tereny, cegielnie, młyny w wielkim wyborze na dogodnych warunkach spłaty poleca bez najmniejszych poprzednich kosztów, obsługa rzetelna „Lech" Poznań, Grobla nr. 22. Tel. 29-45 zdw 25 632

Skład
kolonjalny z urządzeniem, towarem, magiel, do tego 3 pokoje kuchnia, za 5.500 zł spiesznie sprzeda „Pawilon", Poznań, ulica Marszałka Focha 112 a. Kw 559

Elegancka
powózka (polowczyk) 6 osobowy koloru naturalnego jesion zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera zdw 25 707

Wózek
i łóżeczko dziecięce okazyjnie na sprzedaż. Mickiewicza 26, III., pomiędzy 8—9 rano. zdw 25 723

Wilk
bardzo ostry, czujny, tresowany na sprzedaż. Frąckowiak, Grobla 6. zdw 25 740

Okazyjna sprzedaż
Z powodu nagłego wyjazdu sprzedam zaraz skład kawy, cukierków, połączony z wyszynkiem piwa, z mieszkaniem, miasto powiatowe Bardzo dobry interes dla młodych ludzi. Do objęcia towaru i urządzenia potrzeba 1850 złotych. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 25 745

Węzę sztuczną

przybory bartnicze, nawozy ogrodnicze — poleca tanio K. Mazur, św. Marcin 11, narożnik Piekar. Kw 536-7

Srebro
stołowe, nieużywane, obrus ręczny (fiolet) tanio sprzedam. Oferty Kurjer zdw 25 754

Gospodarstwa
każdej wielkości, osobiście zbadane, dogodne warunki kupna polecam. Informacje udzielam bezpłatnie Strabel, Poznań, Wierzbięcice 43. zdw 25 724

Majątek
90 mórg buraczanej ziemi, zabudowanie masywne, umeblowanie, wodociągi, dom 6 pokojowy, śliczny ogród i położenie bardzo tanio sprzedam przy wpłacie 25.000 zł, resztę dłuższe lata. Informacje: ul. Siemiradzkiego 11, 3 piętro lewo. Pw 3340-55,16

Baczność młynarze
Gospodarstwo 120 mórg, ziemia pszenna w tem 20 łąki do tego młyn wodny, nowoczesny, turbina 25 koni, motor elektryczny, własne dynamo, inwentarz żywy, martwy, nadkompletny, cena 120.000, wpłaty podług ugody. — „Lech", Grobla 22. Tel. 2945 zdw 25 629

Gospodarstwo
wzorowe, 90 mórg, ziemia pszenno-buraczana w jednym planie zabudowania dobre, dom 4 pokoje i kuchnia, inwentarz żywy nadkomlpetny, 40 km. od Poznania. Cena 50.000, wpłaty 35 000. „Lech, Grobla 22. zdw 25 628

W Gdyni
handel win i towarów kolonjalnych z detaliczną sprzedażą wyrobów tytuniowych, przy tem dwa pokoje, kuchnia, piwnica do sprzedania za 4.500 dolarów. Oferty Kurjer Poznański zdw 98 425

Hamaki
korzystnie sprzedam. — K. Gapczyński, Szewska 20. zdw 25 398

Meble
we wielkim wyborze za gotówkę i na miesięczne spłaty poleca Stanikowski. Woźna 12 (Butelska). bpw 3 794

Wóz
pudłowy 3 calowy w dobrym stanie tanio na sprzedaż. Szwajcarska 12, od 4—6 zdw 24 645

Antyczne
meble mahoniowe, brzozowe sprzedam tanio. Kopernika 3, stolarnia. zdw 24 382

Brylanty okazyjnie
sprzedaje. Zygmunt Kutzner, św. Marcin 50. zdw 24 509

Majątków
ziemskich różnej wielkości dla poważnych reflektantów poszukuje Biuro Rolnicze Włocławek. nw 2289

Forda
w dobrym stanie sprzedam, warunki korzystne. Wejman, Kościelna 24. zdw 24 202

Antyki
używane. Wielki wybór, Pocztowa 22. Pw 30 64-55,141

Biżuterję na spłaty
nabyć mogą pp. urzędnicy i wojskowi w firmie F. Tarkowska, plac Wolności 11 Pw 3062-26.83

Motocykle Rex-Akme
najnowsze modele nadeszły. Koszczyński, Pasaż Apollo pod kinem zdw 23 629

Doskonale
prosperujące przedsiębiorstwo przemysłowe sprzedam z powodu wyjazdu za 80.000 złotych. Oferty „Dorobek" Reklama Polska, Poznań, Marcinkowskiego 6. Kw 525

Gospodarstwo
30 mórg ziemi, z całem żniwem i i kompletnem inwentarzem za cenę 25.000 zł. przy wpłacie 12.000 zł zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 25 418

Drogerję
25-letnią w obrębie wystawy sprzedam. Wartość 30.000. Kurjer zdw 99 389.

Meble
tanio za gotówkę na raty poleca Kałkus, Wrocławska 19. zdp 23 814

Gramofony
i płyty poleca Brudziński i S-ka, Al. Marcinkowskiego 8, na I. piętrze. Wymiana starych płyt naprawa mechanizmów. Tel. 40-51. zdw 24 952

Antyki
wielki wybór. Bracia Pióro. Aleje Marcinkowskiego 28. Kp 543

Łóżka metalowe
materace sprężynowe i wyściełane, leżanki, łóżka polowe oraz wózki dziecięce. Dogodne warunki spłaty. Pokrzywa. Półwiejska 22. tel. 58-76 bpp 339

Wózek
sportowy Brenabor dobrze utrzymany oraz lampa wisząca naftowa tanio na sprzedaż. Szwajcarska 13, II. lewo. zdw 25 471

Młyn
parowy w bogatej okolicy zaraz na sprzedaż .cena 85.000 zł, wpłaty 45.000 zł. Matecki, Pleszew, ul. Sienkiewicza. nw 2328

Stół
rozciągany, dębowy na 24 osoby do jadalni tanio na sprzedaż. — Półwiejska 4, I. Pw 3357-27,81

Spedytorstwo
kolejowe bezkonkurencyjne w mieście powiatowem zaraz do sprzedania. Zgłoszenia do Agentury Kurjera Pozn. Pleszew, Dworzec, Kiosk. nw 2330

Repozytorjum
nadające się do każdej branży na sprzedaż. Kajtek, Dąbrowskiego 38. zdw 25 462

Wózek
sportowy bez budki sprzedam. — Kraszewskiego 16, I. prawo. zdw 25 495

Dom
z lokatorami wraz z remizami i ogrodem, nadający na każde przedsiębiorstwo sprzedam za cenę 30 tysięcy złotych. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 494

MOLINA

Najpewniejszy środek przeciw molom! Bez wstrętnego zapachu. Znany od lat 20. Do nabycia w każdej drogerji! Tylko w paczkach oryginalnych po 0.75, 1.25 i 2.50 zł. Pp 9809-18.335

Parcelę
ogrodniczo-budowlane na sprzedaż — przedłużenie Dąbrowskiego, ogrody naprzeciw lotniska. — Zgłoszenia Matejki 51, parter, prawo. Przybora. zdw 22 027

8 złotych
i 50 groszy serwis do kawy, 6 osob. porcel. za 35 zł, serwis obiadowy, 6 osob. porcel. za 55 zł, serwis obiadowy 12 osob. porcel. lecz tylko w Hurtowni Wroniecka 24, w podwórzu. Tamże kufle, szklanki do piwa, słoje, aparaty do zapraw. zdw 23 956

Licencję
wyrobu opatentowanego siewnika ogrodowego oddajemy poważnej fabryce. Schroeder, Synowie, Wyrzysk. zdw 23 792

Restauracja
ze składem kolonjalnym, rzeźnictwem i piekarnią we wielkiej si kościelnej zaraz do wydzierżawienia lub do sprzedania. Obrót miesięczny 7000 zł. Zgłoszenie do Kurjera Poznańskiego zdw 25 417

Dom
III. piętrowy, z trzema składami z 1½ morgowym ogrodem warzywnym, na prowincji w mieście powiatowem z powodu stosunków rodzinnych zaraz b. korzystnie na sprzedaż. Bliższych informacji udziela: Fr. Stendera, kierownik łazienek Apollo, ul. Fr. Ratajczaka, tamże zgłoszenia osobiste pomiędzy godz. 8—8. zdw 25 488

Dachówki
cementowe używane oddam korzystnie Napieralski, Grunwaldzka 25. zdw 25 414

Na sprzedaż
okazyjnie sypialnia biała, damska i sypialnia dębowa. Meble nowe nieużywane. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 482

Akumulator
nowy 5 minut używany, 4 volt, 5—6 amper, sprzedam tanio. Cieślak, Małeckiego 24. zdw 25 410

Samochód
Ford model 1927 otwarty, zupełnie odnowiony po całkowitem remoncie, nowe opony, korzystnie sprzedam. Ziętkowski, Chwaliszewo 48, II. zdw 25 483

Meble
używane w dobrym stanie do sprzedania: łóżka, szafy, szyfonierka, stoły, obrazy, umywalka, kanapa, lustro salonowe, kuchenka gazowa i inne rzeczy. Półwiejska 28, III. piętro. zdw 25 438

Tanio
2 nowe eleg. suknie sprzedam z powodu żałoby. Zbąska, Słowackiego 8. zdw 25 406

Skład
konfekcji towarów krótkich — sprzedam z powodu choroby, cena 8.000 złotych. Zgłoszenia: Skład, Nakło n/N., ul. Dąbrowskiego 282/3. zdw 25 409

Meble
tanio na sprzedaż: kanapa, 2 fotele, szafa, stół salonowy i łóżko Zapytania: Johannenhaus, ul. Cieszkowskiego 3. zdw 25 130

Folwark
720 mórg pszynny, nadkompletny w granicy, budynki masywne dla stałego letniska, cena 285.000 — wpłaty do 180.000. Znaczek, Laszkiewicz, Wągrowiec, Strzelecka 50. zdw 25 735

5 KUPNA

Kupię
kilka dolarówek. Oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdw 25 448

Kupię
magiel za gotówkę. Adres Kurjer zdw 25 487

Kupię
samochód używany, wymagający remontu. Oferty Kurjer zdw 25 602

Kupię
list hipoteczny do 20.000 zł, lub parcelę Poznaniu. Oferty Kurjer zdw 25 659

Poszukuję
kupna majątku 1.000 do 1.200 mórg Poznańsk. lub Pomorskiem. przy wpłacie 800.000 zł. Oferty Kurjer zdw 25 658

Meble
mało używane, nadające się do gościnnych pokoi, oraz ławki ogrodowe kupię. Oferty z podaniem ceny upraszam do „Par", Aleje Marcinkowskiego 11, pod 55,185. Pw 3424-55.185

6 KAMIENICE

Dol. 4 000.—
wpłacę na kupno nieruchomości w Poznaniu. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 25 712/3

Kamienicę
nowoczesną przy tramwaju, mieszkanie wolne, cena 75.000. wpłata 45 000 reszta amortyzacja dwudziestoletnia, sześcioprocentowa sprzeda Dutkiewicz, Poznań, Chwaliszewo 70. zdw 25 700

Kamienica
nowczesna w centrum, dochód 13.000, cena 130 mieszkanie 5 pokojowe wolne. „Lech", Grobla nr. 22, Tel. 24 45 zdw 25 631

Dom
składem kolonjalnym, wolnem mieszkaniem, ogrodem, przy Poznaniu, za 21,000. Tomczak, Poznań, Wierzbięcice 31. zdw 25 379

7 PIENIĄDZ

100 zł
poszukuję do 1 sierpnia. Procent zapewniam. Zgłoszenia Kurjer zdw 24 588

3—5 000 zł.
poszukuję. Dam gwarancję właściciela domu. Oferty Kurjer zdw 25 392

1 000—2 000 zł
poszukuję. Dam dobry zastaw i procent. Oferty Kurjer zdw 25 393

Baczność
właściciel restauracji, piekarni wędzarni poszukuje wspólnika z kapitałem do wielkiego składu ryb. Mam również parcele na sprzedaż. Emil Hermann, Bór-Jastarnia, Hel. zdw 25 416

Pożyczki
3000 dolarów na pierwszą hipotekę majątku wiejskiego, wartości 9.000 dolarów. Za dobrem oprocentowaniem poszukuję. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 25 419

Uczciwego wspólnika
zbożowca z kapitałem do 30.000 szukam. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 491

Cegielnia
wartości 300.000 zł poszukuje pożyczki od 15—50.000 zł po 18 proc. w stosunku rocznym. Oferty upraszam do Kurjera zdw 25 525

10 000.—
złotych wypożyczę za absolutną gwarancją, lub wstąpię jako cichy wspólnik. Zgłoszenia pod 27,102, „Par", Aleje Marcinkowskiego. Pw 3428-27,102

1 500—2 000
poszukuję celem powiększenia interesu, zastaw interes. — Oferty Kurjer zdw 25 689

1 500 — 2 000
poszukuję, procent pokój, utrzymanie, zastaw. Kurjer zdw 25 687

Poszukuję
15 do 20 tysięcy na 1 hipotekę do powiększenia interesu, wartość realności 75, blisko Poznania. — Zgłoszenia Kurjer zdw 25 693

3—5.000 złotych
pożyczki za dobry procent i zastaw poszukuję. Łaskawe oferty pod „4067" do Reklamy Polskiej, Aleje Marcinkowskiego 6. Kw 557

15.000 zł.
pożyczki poszukuję na pierwszą hipotekę na kamienicę wartości 100.000 zł celem rozbudowy. Oferty Kurjer zdw 25 590

8 DO WYNAJĘCIA

Dwa
pokoje i kuchnia zaraz do wynajęcia. Walkowiak, Kostrzyn. zdw 25 441

Mieszkania
1 i 2 pokojowe z kuchnią wprost od gospodarza odda Biuro, Wroniecka 12, I. zdw 25 432

Pokój
kuchnia, 4 pokoje z komfortem i 5 pokoi z komofortem za dzierżawę wskaże Świercz. Słowackiego 27, III. zdw 25 551

Pokój
kuchnia, 500, od gospodarza, — „Centrum", Żydowska 5. rw 5700/1

Mieszkanie
pięciopokojowe, wygodami, Jeżyce, za jednorocznym czynszem, wskaże „Informator", Ratajczaka 15. zdw 25 594

Mieszkanie
3 pokoje, kuchnia, łazienka, wynajmę przy ul. Grudzieniec (przy Sołaczu) w nowo wybudowanem domu za czynsz zgóry dwa lata. Zgłoszenia do Kurjera zdw 25 746

3 pokojowe
mieszkanie Wilda zaraz. Biedermann, ul. Fredry 6. zdw 25 751

Mieszkania
1 i 3 pokoje i kuchnia spiesznie wynajmie „Pawilon", Poznań, Marsz. Focha 112 a. Kw 548/49

Mieszkania
do wynajęcia przy Poznaniu wprost od gospodarza za dzierżawę rok zgóry. Wynajmie Więckowski, Stary Rynek 5, jatki. rw 5692

Mieszkania
1, 2, 3, 4, 5 pokojowe za dzierżawę, meblami, wskaże „Fragut", Kozia 21. zdw 25 676

Mieszkanie
w Ostrowie, Pozn. komfortowe, 4 pokojowe, kuchnia, łazienka, 2 balkony, I. piętro z meblami sprzedam za zgodą gospodarza, czynsz dłuższy czas zgóry. Oferty do Kurjera pod zdw 25 663

Mieszkanie
pokój, kuchnia gospodarza, 1.200 zł. Zgłoszenia „Nigrol", Zielona 3, I. zdw 25 698

Mieszkanie
2 pokoje, kuchnia gospodarza, 1.800, rok dzierżawa. Zgłoszenia „Nigrol", Zielona 3, I. zdw 25 697

Mieszkanie
pokój z meblami od gospodarza 850. Zgłoszenia „Nigrol", Zielona 3, I. zdw 25 696

9 SZUKA MIESZK.

Który
z pp. właścicieli domu odstąpi młodemu małżeństwu mieszkanie dwupokojowe lub 2 pokojowe z kuchnią? Dzierżawa na rok lub dwa zgóry. Zgłoszenia proszę: Łuczak Józef, Golańcz, Hotel, powiat wągrowiecki, Rynek 31. zdw 24 709

2—3
pokojowego mieszkania poszukuje starszy urzędnik bankowy. Oferty pod adr. Grzelczak, Wierzbięcice nr. 59, parter. zdw 25 164

Mieszkania
próżnego 1 do 2 pokojowego z kuchnią poszukuje spiesznie, — czynsz zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 25 187

Starsze
bezdzietne małżeństwo poszukuje od 1 sierpnia lub września 2 pokoi z kuchnią, parter, I. piętro wprost od właściciela. Adres wskaże Kurjer zdw 24 656

Poszukuję
mieszkania wprost od gospodarza 6 do 7 pokoi na pierwszym piętrze na Łazarzu, lub Jeżycach. Czynsz zapłacę zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 24 644

Poważny
przemysłowiec poszukuje 4 do 5-cio pokojowego mieszkania komfortowego. Warunki według umowy. Oferty z dokładnym opisem mieszkania do „Par", Aleje Marcinkowskiego 11, pod 27,94 Pw 3431-27,94

Urzędnik
poszukuje mieszkania wprost od gospodarza jednego lub dwupokojowego z kuchnią najchętniej w śródmieściu, płacę czynsz zgóry. Oferty Kurjer zdw 25 73

Pokoju
próżnego za dzierżawę zgóry — wprost od gospodarza poszukuję. Oferty Kurjer zdw 25 541

Szukam
4—5 pokoi z meblami lub bez, parter, lub pierwsze piętro. Cena obojętna. Oferty Kurjer zdw 25 548

Bezdzietne małżeństwo
poszukuje w Poznaniu 3 pokojowego mieszkania z kuchnią i łazienką od 1. 10. rb. Jako emeryt. oficer adm. mogę za wynajęcie mieszkania objąć ewentualnie administrację domu. Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdw 25 665

Mieszkanie
3 pokojowe wynajmę wprost od gospodarza. Zapłacę czynsz zgóry i przeprowadzę renowacje. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 709

Młode
małżeństwo poszukuje pokoju z kuchnią, płacę dzierżawę, 3 lata zgóry. Łaskawe oferty Kurjer zdw 25 634

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię
mieszkanie 3 pokojowe w Poznaniu na takie lub inne w Katowicach. Oferty Kurjer zdw 24 858

Młode
małżeństwo poszukuje portjerstwa w porządnym domu na zamianę. Oferty Kurjer zdw 25 387

Zamienię
4 pokojowe komforotowe słoneczne mieszkanie na takie same lub mniejsze najchętniej w śródmieściu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 25 521

Zamienię
mieszkanie 1 pokój i kuchnię na 2 względnie 3 pokojowe mieszkanie. Marszałka Focha 71, front, II. ptr. lewo. zdw 25 532

Zamienię
3-pokojowe, komfortowe mieszkanie 2. piętro, centrum, na 4 do 5-ciopokojowe z dopłatą. Oferty z dokładnym opisem do „Par", Aleje Marcinkowskiego 11, pod 27,98 Pw 3430-27,98

11 POKOJE UMEBL.

Dla 2 panów
pokój umeblowany, blisko dworca poczty i wystawy do wynajęcia ul. Gąsiorowskich 10., II. piętro, lewo. zdw 25 757

Pokój
niekrępujący z wygodami dla inteligentnej osoby, blisko Opery. Adres Kurjer zdw 25 204

Gimnazjastów
przyjmę na pensję. Kolska, Zielona 2, II. zdw 24 950

Pokój
3 min. od Wystawy duży, wspólny, wynajmę zaraz. Dąbrowskiego 5, III. Renc. rw 5 650

Pokój
dwuosobowy, dobrze umeblowany, wynajmę. Działyńskich 8, II., lewo. zdw 25 587

Pokój
osobnem wejściem 2 panom wynajmę. Gwarna 18, III. lewo. zdw 25 473

Przyjmę
panią na wspólny pokój blisko Zoologu, własna pościel. Adres wskaże Kurjer zdw 25 472

Pokoje
dla przyjezdnych. Słowackiego 34 I. lewo. zdw 25 467

Skromny
pokój do wynajęcia dla dwóch panienek zaraz. Adres wskaże Kurjer zdw 25 459

Pokoje
umebl. zaraz. Długa 3, II. lewo. zdw 25 498

40
miesięcznie pokoik bez pościeli — 27 Grudnia panu. Oferty Kurjer zdw 25 492

Czysty
mniejszy pokój elektr. Matejki 66 III. lewo. zdw 25 485

Wynajmę
pokój na 2 osoby (nie małżeństwu) oraz 1 mniejszy spokojnym solidnym lokatorom. Jeżyce blisko przystanku tramwajowego. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 481

Pokój
umeblowany z światłem elektrycznem lepszemu panu do wynajęcia. Pościel i bielizna pożądana. Śniadeckich 18, drugie piętro, lewo. zdw 95 950

Pokój
umeblowany dla 1—2 panów wynajmę (niekrępujący). Wierzbięcice 66, I. lewo. zdw 25 430

Pokój
słoneczny, dobrze umeblowany wynajmę 1 wzgl. 2 panom zaraz. Górna Wilda 13, III., prawo — (przy ul. Półwiejskiej). zdw 25 625

Słoneczny
mały, biały pokój dla 2—3 osób wynajmę bardzo tanio. Widok na ogródki i ulice. Jeżyce, Poznańska 27, w podwórzu, prosto, II. ptr., prawo. zdw 25 536

Pokój
umeblowany blisko dworca ul. Marszałka Focha 29. IV. piętro, front. zdw 25 401

Eleganckie
pokoje jeden i dwuosobowy wynajmę. Strzelecka 18. II. wejście Łąkowa, Glinkiewicz zdw 25 511

Pokój
2 łóżka i otomana na stałe również doby wynajmę. Skryta 11, parter, lewo. zdw 25 526

Pokój
Żurawska Półwiejska 6, front. zdw 25 415

Pokój
umeblowany frontowy elektryczność wynajmę. Działyńskich 2, parter, prawo. zdw 25 567

Panów
na stancję przyjmę. Mostowa 30, parter, prawo. zdw 25 577

Gościom
wystawy pokój blisko terenów zaraz. Kraszewskiego 12, III., prawo. jw 2157

Pokój
duży wynajmę 2—3 osobom. Szamarzewskiego 19, I., lewo. zdw 25 603

Pokój
frontowy zaraz wolny dla panienek lub małżeństwa. Ul. Staszica 6, II., prawo. zdw 25 584

Pokój
umeblowany z używaniem kuchni dla bezdzietnego małżeństwa zaraz do wynajęcia. Wieczorek, ul. Dąbrówki 14. zdw 25 612

Pokój
w centrum, z osobnem wejściem dobrze umeblowany, jednemu lub dwom panom wynajmę. Pilczek, ul. Ratajczaka 38. zdw 25 6

Pokój
umeblowany wynajmę małżeństwu. Gen. Umińskiego 9, III. wejście. zdw 25 608

Wolny
pokój balkonowy z używaniem kuchni. Gen. Prądzyńskiego 42, II. lewo (Wilda). zdw 25 660

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Strzelecka 11, na prawo w podw. III. zdw 25 657

Ogrodowa 18
parter lewo. Pokój słoneczny do wynajęcia. zdw 25 704

2 panienki
na pokój, ewentl. z własną pościelą. przyjmę. Wolnica 4/5, I., lewo. rw 5690/1

Pokój
dla 2 pań lub panów zaraz do wynajęcia. Piekary 22/23, parter, lewo, dom ogrodowy. dw 6684

Pokoje
umeblowane, również dla małżeństw stale wynajmuje także proszę zgłaszać „Pawilon" Marsz. Focha 112 a. Kw 560

Pokój
wolny św. Józefa 9, III., prawo. zdw 25 714

Informator
poleca pokoje umeblowane od 30 złotych miesięcznie. Dla przyjezdnych złotych 3—5 dziennie. Ratajczaka 15 (Pasaż Apollo). — Tele- 58-17. zdw 25 593

Pokój
umeblowany zaraz wynajmę. Półwiejska 11, front, II., lewo. zdw 25 598

„Centrala"
Św. Marcin 11, poleca oraz poszukuje pokoi umeblowanych. zdw 25 580

Pokoik
dla pana wynajmę. A. Lewandowska, Wały Królowej Jadwigi nr. 7a, wysoki parter. zdw 25 749

Pokoje
elegancko umeblowane dla przyjezdnych, ceny normalne. Wały Jagiełły 20, II., prawo. rw 5688

Małżeństwu
wynajmie pokój, używanie kuchni, „Fragut", Kozia 21. zdw 25 675

Pokój
umeblowany panu inteligentnemu wynajmę. Spokojna 1, I. piętro, prawo. zdw 25 682

Elegancki
pokój dla 2 osób z utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Telefon, łazienka, światło elek. Cieszkowskiego 7. Misiurewicz. zdw 25 346

Pokój
utrzymaniem, korzystnie wolny zaraz lub 15. 7., niekrępującem wejściem. Adres Kurjer zdw 25 630

Pokój
frontowy, inteligentnym panom korzystnie wynajmę. Szyperska 1 III., lewo. zdw 25 617

Pokój
tanio dziennie wynajmę. Piekary 8 a, parter, front. zdw 25 699

Elegancki
pokój solidnym panom wynajmę. Plac Sapieżyński 5, III., prawo. zdw 25695

Ładny
pokój wynajmę zaraz lub 15. — Szyperska 21, lewo. zdw 25 694

Pokój
dla pań. Żupańskiego 3, I., wprost zd 25 672

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
próżnego wprost od gospodarza na cichą pracownię poszukuję w centrum miasta. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 221

Poszukuję
próżnego pokoju na Jeżycach, okolica Dąbrowskiego. Oferty Kurjer zdw 25 457

Pokój
skromny dla studenta bez utrzymania potrzebny zaraz. Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 25 561

Pokoju
z używaniem kuchni poszukuje młode małżeństwo. Oferty Kurjer zdw 25 542

Próżnego
pokoju poszukuję zaraz lub później. Dokładne informacje Kurjer zdw 25 739

Poszukujemy
umeblowanych pokoi dla stałych i przyjezdnych. „Informator" Ratajczaka 15. zdw 25 592

13 LOKALE

Składu
nadającego się na drogerję w mieście powiatowem poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdw 25 133

Skład paszy
kompletnie urządzony sprzeda — Deierling, Górna Wilda 160. I. zdw 24 711

Składu
niedużego, centrum lub 2—3 pokoi parter szukam. Oferty Kurjer zdw 25 508

Dużego
pokoju poszukuje się, centrum miasta na warsztat obuwniczy wprost od gospodarza albo przez Biuro Komisowe. Zgłoszenia do Kurjera zdw 25 512

Ubikacji
na warsztat przemysłowy poszukuję. Oferty do Kurjera zdw 25 555

14 DZIERŻAWY

Składnica
700 kw. mtr. Dąbrowskiego 78 a zdw 24 772

Poszukuję dzierżawy
tylko dobra ziemia, z dworem, 1000 do 2,000 mórg. Oferty nadsyłać pod adresem Dzieduszycki, Szlachcin, pow. Środa. Pw 3348-55,178

Wiśniową
aleje wydzierżawię. Kurjer zdw 25 569

Skład
z mieszkaniem, ewentl. warsztatem, w Mogilnie, w Rynku, wprost od gospodarza zaraz do wydzierżawienia. W. Złotowicz, Jagiełły 20. dw 1078

Magazyn
masywnie budowany, z bocznicą kolejową, składający się z parteru i 2 piętr, wielkości 825 m.² zaraz korzystnie do wydzierżawienia. Deierling i S-ka, Poznań, Składowa 4. Pw 3432-27,86

15 LETNISKA

Zagórze pod Gdynią
nowozałożony pensjonat oraz schronisko dla wycieczek, obok dworca Rumja—Zagórze, u podnórza malowniczych lasów Szwajcarji Kaszubskiej. Do Gdyni 18 pociągów dziennie. Pensjonat 8 zł. dw 1042

Zakopane
Biuro J. Kubińskiego sprzeda budynek murowany z parcelą 8 tys. kw. mtr. — odpowiedni dla Związków, Stowarzyszeń — pięknie na południowym stoku Gubałówki położony. nw 2041

W Puszczykówku
wynajmę na lato pokój z werandą. Adres wskaże Kurjer zdw 25 014

Letnisko
w Kobylnicy pokój z używaniem kuchni. Adres wskaże Kurjer zdw 24 361

Pensjonat - hotel Złota Pantera
doktorowej Musiałowej i doktorowej Urbańskiej w Zakopanem ul. Chramcówki 31. zdw 23 818

Tatarów
uroczy zakątek Karpat, bory świerkowe. Kąpiele w Prucie, wycieczki, słoneczne pokoje, werandy, wykwintna kuchnia. Zamówienia przyjmuje pensjonat „Willa Leśna" Tatarów. nw 11 258

Letnisko
(leśniczówka) w pięknej, lesistej i suchej miejscowości pod Poznaniem na 2 osoby z całodziennem utrzymaniem po 7 zł dziennie zaraz do wynajęcia, w bliskości jeziora, komunikacja kolejowa i autobusowa. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 25 513

Letnisko
poszukują 2 panów w majątku lub leśniczówce. Proszę o podanie warunków do Kurjera zdw 25 557

Pokoje
dla rodzin z utrzymaniem wynajmę po przystępnej cenie. Blisko Poznania, przy lesie, w pięknej, zdrowej miejscowości. Oferty Kurjer zdw 25 568

2 pokoje
2—3 osobowe z utrzymaniem w pięknej okolicy, przy lesie blisko Poznania wynajmę po cenie przystępnej. Kurjer zdw 25 570

Zaleszczyki
nad Dniestrem pensjonat „Świt" A. Psarskiej — Kuchnia wykwintna. Pokoje duże. słoneczne. Elektryczność. nw 2345

Karwia
najpiękniejsza plaża nad Bałtykiem, pensjonat Bieńkiewiczowej, ceny umiarkowane, dobra kuchnia. zdw 25 748

Morszyn
uzdrowisko, pierwszorzędny pensjonat „Stefanja", kuchnia djetetyczna, pokoje wygodne, ceny niskie. zdw 25 662

16 OSOBISTE

Obelgę
rzuconą na Brunona Bryla, jakoby miał trzewiki wziąć na moje nazwisko, odwołuję i przepraszam. Stanisław Precz. nw 2327

Ostrzegam
przed nabyciem weksla od p. Leona Błocha i Wiśniewskiego, ponieważ za takowe nic nie otrzymałem i uznawać ich nie będę. Józef Nowaczyk. zdw 25 549

W.....
Napisz proszę kilka słów. W. zdw 25 571

21 ZGUBY

Zgubiono
dnia 4 bm. w Columbji na zabawie dziecięcej torebkę, uczciwego znalazcę proszę o zwrot takowej, zawierające pieniądze proszę zatrzymać jako wynagrodzenie. — Adres znajduje się na świadectwie choroby. zdw 25 764

Zgubiłam
złoty zegarek w Poznaniu, proszę uczciwego znalazcę zwrócić za wynagrodzeniem. Buksch. Mosina Kościuszki. zdw 25 742

22 ROZMAITE

„PREMJER"

Fotochemigrafja
wytwórnia klisz drukarskich. — Aleje Marcinkowskiego 1 (Dom Królowej Jadwigi). Kw 566

Kołdry
przyjmuje w pracę. Smoczyńska, Kwiatowa 8, bpp 338

Zakład kąpielowy
ul. Woźna 18, przy Starym Rynku poleca kąpiele parowe, wanny i wszelkie inne rodzaje. zdw 22 902

Fryzjernia
dla pań i panów w hotelu „Polonia" otwarta od 7—22. Także w niedzielę i święta. bpw 3782

Nowoczesny Gabinet Leczniczo - kosmetyczny „Halina"
prowadzi wytrawna dyplomowana specjalistka. Wykonywa ściśle indywidualnie wszelkie najnowsze zabiegi kosmetyczne systemem amerykańskim francuskim. Racjonalne usuwanie wszelkich wad cery. Pielęgnowanie urody. Ceny przystępne. Rzeczypospolitej 4, telefon 22-78. zdw 24 669

Wszelkie
reparacje zegarków oraz naprawy wszelkiej biżuterji wykonuje sumiennie tanio firma F. Tarkowska, plac Wolności 11 (pod filarami). Pw 1726-052,96

Robótki ręczne
monogramy rysuję. Jankowska, Stary Rynek 48. II. bpw 340

Rysunki
Litografje
wykonuje Specjalna Wytwórnia Przyborów Artystyczno-Dekoracyjnych, Poznań, Jeżycka 25. Pw 3352-55,180

Plisuję
natychmiast suknie. Ratajczaka 38, II. lewo. zdw 25 466

Dywanów
brzegi prawie każdym domu wystrzępione, kunsztownie reparujemy. Wytwórnia Dywanów. Oferty Kurjer zdw 25 497

Adresy
do pisania w dom oddamy. Reklama Polska, Aleje Marcinkowskiego 6. Kw 558

Żaluzje
meble wyściełane, dywany reparuje akuratnie Szafranek, Małeckiego 15. rw 5695

23 OŻENKI

Studentka
lat 23, przystojna, elegancka, wesoła, dobra gospodyni, posiadająca wyprawę oraz umeblowanie 3 pokojowe z pianinem, pozna pana na dobrem stanowisku celem zamążpójścia, wiek obojętny. Zgłoszenia z fotografją do Kurjera zdw 25 480

Wdowiec
lat 55, właściciel realności wartości 200 tys. szuka żony do lat 55 z majątkiem od 30 do 50 tys. — Oferty nadesłać wraz z fotografją, którą pod słowem honoru zwracam Kurjer zdw 25 493

Kawaler
lat 28, na dobrem stanowisku, własnem mieszkaniem szuka żony z posagiem 6—8 tys. dla własnego dobra. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 733/4

Panna
lat 24, nie dzisiejszych zasad zamożna, wykształcona, wyjdzie zamąż za pana z wykształceniem akad., najchętniej wyższego urzędnika państw. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 744

Kawaler
lat 27, urzędnik, posiadający 5000 zł. gotówki i własne meble (później spadek po rodzicach) pragnie poznać pannę do lat 25, celem ożenku, posiadającą odpowiednią gotówkę (lub skład) ponadto biuro obrony prywatnej. — Zgłoszenie pod zdw 25 745

Kawaler
agronom, lat 36, na poważnem stanowisku społecznem, brunet, zadowalniającej powierzchowności, mógłby tą drogą nawiązać kontakt z osobą inteligentną o uwarstwowieniu cech pokrewnych mu duszy w celu matrymonjalnym. Osoba, uznająca zbliżenie tą drogą, prześle swe łaskawe zgłoszenia z streszczeniem swego alibi pod Lublin, ul. Dolna, Trzeciego Maja 2, m. 3. Ludwik Malewicz, dla agronoma. zdw 25 669

24 NAUKA

Kursy stenografji
pisania na maszynach. Kantaka 1, II. piętro. bpw 3789

Stenografji
książkowości udziela Kromczyńska, Ogrodowa 16. zdw 25 450

Który
z profesorów lub studentów przygotowałby byłego gimnazjasta do matury? Zgłoszenia Kurjer zdw 25 470

Kadet
starszy do korepetycji potrzebny. Buczkowski, Piekary 9, III. piętro. zdw 25 586

25 MUZYKA

Kto?
udzieli codziennie ćwiczeń na fortepianie. Pawlak, Szamarzewskiego 23. zdw 22 932

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Inteligentna Kresowianka
lat 44, doskonale znająca wiejskie gospodarstwo, wykwintne gotowanie poszukuje posady gospodyni, chlubne długoletnie świadectwa. Gdynia, szosa Gdańska willa Małgorzata 2 p., M. W. nw 2298

Wdowa
w młodszym wieku, lepszem wychowaniem szuka w Poznaniu posady gospodyni. Oferty Kurjer zdw 24 699

Przedstawicielstwo
poważnych firm na woj. Pozn. poszukuje rutynowany, wymowny, dobrze reprezentujący się kupiec. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 24 187

Ogrodowy
w starszym wieku, z dobremi świadectwami, rutynowany w swym zawodzie, uczciwy, znajdujący się w przykrem położeniu z rodziną, poszukuje jakiejkolwiek posady, ewentl. stróżostwa. Zna się także na centralnem ogrzewaniu. Oferty do Kurjera zdw 20 839

Osoba
intel. lat średnich, zna dobre gotowanie, wszystko co wchodzi w zakres gospodarstwa lepszego domu. Posiada chlubne świadectwa, szuka stałej posady u samotnej osoby, najchętniej Poznaniu, lub okolicy. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 24 291

Kasjerka dominjalna
znająca dobrze język niemiecki, oraz stenografję, pisząca biegle na maszynie poszukuje posady kasjerki lub książkowej w majątku ewetl. niemieckim. Łaskawe oferty Kurjer zdw 24 680

Gospodyni - kucharka
samodzielna poszukuje posady. — Oferty Kurjer zdw 24 69

Młynarz
samodzielny w młodszym wieku, poszukuję stałej posady Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 24 710

Syn
uczciwych rodziców posiada 4 kl. gimn. szuka miejsca wyuczenia się leśnictwa. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 207

Handlowiec
rutynowany branży metalowo-technicznej dłuższą praktyką zagranicą przyjmie poważne zastępstwo lub posadę. Gwarancja 6.000 zł. Oferty Kurjer zdw 25 311

Praczka
uczciwa poleca się do prania. — Zgłoszenia Kurjer zdw 25 215

Krawcowa
dzielna poleca się poza dom i na wyjazd. Oferty Kurjer zdw 24 606

Posadę
kierownika, podróżującego, inkasenta lub inną w zawodzie drzewnym przyjmę. Kaucja 2.000. — Oferty Kurjer zdw 25 066

Posługaczka
szuka posługi na kilka godzin, czysta i pracowita. Oferty do Kurjera zdw 25 642

Panienka
z ukończonym kursem stenografji polskiej i pisania na maszynie poszukuje stałej posady. Oferty Kurjer zdw 25 624

Handlowiec
kolonjalno-delikatesowy, były kierownik, rzutki, inteligentny, biuralista z ładnym charakterem pisma, znajomością buchalterji i niemieckiego (500 złotych kaucji) szuka jakiejkolwiek posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 671

Służąca
z gotowaniem szuka zaraz posady. Oferty Kurjer zdw 25 716

Młoda
mamka szuka posady zaraz. — Zgłoszenia Kurjer zdw 25 715

Bona
I kl. inteligentna, kochająca dzieci poszukuje posady do 1 lub 2 dzieci najchętniej na majątek. — Zgłoszenia Kurjer zdw 25 717

Szofer-służący
kawaler, lat 26, poszukuje posady zaraz lub 15. 7. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 738

Bufetowa
młodsza, z dobremi świadectwami, poszukuje posady do cukierni lub restauracji. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 579

Początkująca
stenotypistka poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer zdw 25 647

Książkowa
rutynowana, z kilkoletnią praktyką, znająca wszystkie systemy książkowości, pisząca na maszynie, szuka posady. Zgłoszenia Kurjer dw 1076

Młodszy
książkowy- bilansista, znający dokładnie swój zawód, obeznany z książkowością każdej branży, piszący biegle na maszynie poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 25 752

Sekretarka-kasjerka
rutynowana przyjmie zaraz posadę zaufaną. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 25 722

Maszynistka
pisząca biegle na maszynie poszukuje posady od 1 8. 29. — Łaskawe oferty Kurjer zdw 25 638

Poszukuję
posługi w lepszym domu przed południem. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 637

Kapitan
adm. służby int. przechodzący w stan spoczynku, 38 lat, język polski i niemiecki z wybitnemi kwalifikacjami w zakresie administracji i biurowości, z wykształceniem kupieckiem, poszukuje z dniem 1. 10. rb. w Poznaniu lub okolicy odpowiedniego stanowiska kasjera, pomocnika buchaltera, zarządcy magazynów, Spółdzielni lub kierownika biura. Wymagania skromne. Zgłoszenia do Kurjera zdw 25 664

Praczka
młoda i czysta szuka prania. — Zgłoszenia Kurjer zdw 25 680

Ekspedjentka
z dobrej rodziny, z branży piekarskiej, poszukuje posady zaraz. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 25 683

Panienka
z ukończonym kursem szkoły handlowej poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 25 626

Służąca
uczciwa poszukuje posady do wszelkiej pracy domowej od 15. 7. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 25 062

Szofer
kawaler z dłuższą praktyką poszukuje zaraz posady. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 25 083

Absolwent
dwuletni szkoły handlowej z bardzo dobremi świadectwami poszukuje posady woźnego, lub jakiejkolwiek pracy. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 079

Panna
z lepszej rodziny, umiejąca szyć, prasować sztywną bieliznę poszukuje posady od 15 lipca albo zaraz pokojowej, albo panny do dzieci. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 078

Panienka
z porządnej rodziny znająca się na gospodarstwie oprócz tego wyuczona dokładnie krawieczczyzny szuka posady wyręczycielki pani domu. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 077

Początkująca
maszynistka polsk.-niem., szuka posady za małem wynagrodzeniem. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 25 104

Ogrodnik
kawaler, lat 27, szuka posady samodzielnej zaraz lub 15. 7. ośmioletnią praktyką, dobremi referencjami. Oferty Kurjer zdw 25 113

Fryzjerka
manikurzystka poszukuje posady w pierwszorzędnych firmach w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 136

Pozostawiono

paczkę Crepe de Chine, wiadro zawierające czapkę, wstążkę i fartuch do odebrania

CENTRALNA DROGERJA J. CZEPCZYŃSKI

Poznań, Stary Rynek 8. Pw 3429-27,100

Biegła
maszynistka poszukuje praktyki biurowej zaraz Zgłoszenia Kurjer zdw 25 174

Gospodyni
lat 34, poszukuję posady na folwark lub majątek, z wykwintnem gotowaniem. Oferty Biskupice, powiat Poznań-wschód, A. Prarżyńska. zdw 25 198

Bona
z dobrej rodziny, władająca niemieckim, polskim językiem, muzykalna, lubiąca dzieci, poszukuje posady. Świadectwo może okazać. Oferty pod „Bona" do „Par", Bydgoszcz, Dworcowa 72. Pw 3341-63,644

Kto
przyjmie w posadę sumiennego i uczciwego człowieka do biura, składu lub podobne. Oferty Kurjer Poznański zdw 25 265

Sekretarz adwokacki
lat średnich, obecnie na Pomorzu, sumienny i pracowity, poszukuje posady od 15 bm. ewtl. rychlej lub później. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 25 420

Mechanik
kierowca samochodowy z dyplomem jazdy, znający się na wszelkich silnikach poszukuje posady. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 25 422

Aptekarska
siła pomocnicza żeńska z kilkoletnią praktyką, obeznana z receptami i taksowaniem recept zmieni posadę. Oferty Kurjer Poznański zdw 25 423

Stenotypistka
z kilkoletnią praktyką władająca językiem niemieckiem obeznana z wszelkiemi pracami biurowemi zmieni posadę. Oferty do Kurj. Pozn. zdw 25 424

Szofer-kawaler
uczony mechanik, z dobremi świadectwami poszukuję posady. Oferty Kurjer zdw 25 434

Książkowy
który również prowadzi kontokorent poszukuje posady zaraz. — Zgłoszenia do Kurjera zdw 25 292

Szofer - kawaler
z kilkoletnią praktyką poszukuje posady jako szofer. Oferty Kurjer zdw 25 186. Miejscowość obojętna.

Czeladnik
rzeźnicki sumienny, uczciwy, z dobremi świadectwami, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer rw 5676

Rutynowany
kierownik pługów parowych oraz ślusarz, znający wszelki remont maszyn rolniczych, z kilkoletnią praktyką, poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod jw 2152

Szofer
stangret lat 22 poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer zdw 25 454

Kowal
maszynista, długoletnią praktyką z egzaminem przy parowej maszynie szuka poasdy. Oferty Kurjer zdw 25 469

Szofer
obeznany w ślusarstwie poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 468

Pomocnik
kucharski czteroletnią praktyką i rok samodzielnie szuka posady celem dalszej praktyki. Oferty Kurjer zdw 25 480

Niania
z praktyką poszukuje posady. — Oferty Kurjer d 1051

Praktykant
starszy, przystojny, uczciwy, śmiały z praktyką w większem biurze przedsiębiorczem, poszukuję posady w jakimkolwiek zakresie. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 154/5

Młody
zdolny pomocnik handlowy dział bufetowiec, płatniczy lub kelner z kaucją poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 156/7

Sierota
wykształcona, energiczna, poszukuje posady nauczycielki, wychowawczyni, może się zająć domem. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 25 464

Krawczyni
rutynowana, sierota poszukuje posady w salonie, może do dworu lub u państwa. Oferty Kurjer zdw 25 463

Uczeń fryzjerski
mający 2 lata nauki za sobą poszukuje miejsca celem douczenia się. Zgłoszenia do Kurjera zdw 25 475

Książkowy
bilansista poszukuje posady, ustawia bilanse, reguluje książki. Oferty Kurjer zdw 25 476

Inteligentna
panienka poszukuje posady wyręczycielki lub do dzieci z 2½ l. prakt., miejscowość obojętna. — Zgłoszenia do Kurjera zdw 25 474

Wolontarjusz
branży kol. delikatesów, obeznany dekorowaniem okien oraz pisaniem reklam szuka posady celem dokończenia nauki. Kaucje mogę złożyć. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 25 446

Inteligentny
młodzieniec kupieckiem wykształceniem szuka posady w charakterze woźnego, wojażera lub tym podobnym. Kaucję mogę złożyć. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 25 447

Rutynowany krojczy
cywilnym i wojskowym, dłuższą praktyką w pierwszorzędnych firmach poszukuje posady od 1. 8. rb. lub później. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 25 412

Maszynistka
początkująca szuka posady za małem wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 404

Panienka
inteligentna z lepszej rodziny poszukuje posady, najchętniej do dzieci. Oferty Kurjer Kurjer zdw 25 403

Panienka
z ukończoną szkołą licealną poszukuję posady od 15. 7. 29. jako początkująca biuralistka. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 25 509

Inteligentna
osoba lat średnich dobrze polecona szuka posady gospodyni na probostwo lub u lepszej samotnej osoby od 1 sierpnia lub później. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 25 507

Kasjerka - wyręczycielka
starsza, samodzielna poszukuje stanowiska w większem majątku lub Poznaniu zaraz lub później. Oferty Kurjer zdw 25 506

Służąca
kochająca dzieci i do samodzielnego prowadzenia domu a przedewszystkiem porządna może się zgłosić zaraz. Ul. Strzelecka 33, restauracja, w godz. pomiędzy 10—11. zdw 25 500

Panienka
z dobrego domu, pracowita, umiejąca szyć szuka jakiegokolwiek zajęcia, najchętniej z dołączeniem do rodziny, miejscowość obojętna Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 25 523

Początkująca
biuralistka — stenotypistka poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 520

Młody pomocnik
kupiecki branży kol. spożyw. władający także dobrze językiem niemieckim z kursem szkoły handlowej poszukuje jakiejkolwiek posady zaraz lub później, najchętniej jako ekspedjent, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 25 516

Sierota
poszukuję posługi na kilka godz. Oferty Kurjer zdw 25 538

Czeladnik
młynarski, kawaler poszukuje pracy zaraz lub później, obeznany większych i mniejszych młynach, kilkuletnią praktyką, najchętniej za samodzielnego lub podmłynarza. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 535

Rzeźbiarz
w drzewie poszukuje posady. — Oferty do Kurjera zdw 25 530

Szukam
posady jako bufetowa do hotelu lub restauracji. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 566

Gospodyni
kucharka poszukuje posady. — Oferty Kurjer zdw 25 554

Aptekarska
siła pomocnicza żeńska 8 lat praktyki, obeznana z wszelkiemi pracami poszukuje od 1. 9. posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 550

Służąca
uczciwa do wszystkiego z gotowaniem, z dobremi świadectwami poszukuje posady od 15. 7. lub od 1. 8. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 547

Manipulant
tartaczny, młody, energiczny z dobrem świadectwem poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer zdw 25 455/6

Mechanik
szofer poszukuje posady prywatnej zaraz. Oferty Kurjer zdw 25 574

Pielęgniarka
poszukuje posady do chorej osoby lub do dzieci w Poznaniu lub na prowincji. Język polski i niemiecki. Zgłoszenie Kurjera zdw 25 572

Książkowa
kasjerka, z długoletnią praktyką, poszukuje stanowiska. Oferty do Kurjera zdw 25 596

Maszynę do pisania
posiadam, poszukuję stałej posady lub ubocznego zajęcia, zdolny korespondent i książkowy. Oferty Kurjer zdw 25 605

Służąca
z dobrej rodziny szuka posady zaraz lub 15. 7. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 604

Urzędnik
państwowy na kierowniczem stanowisku, obecnie emerytowany, pragnie przyjąć posadę. Łaskawe porozumienie się przez Kurjer Poznański zdw 25 589

Początkujący
książkowy biegły w korespondencji, pisze na maszynie poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 615

Szofer
kawaler, 6 lat praktyki z dobremi świadectwami poszukuje zaraz posady lub od 1. 8. 29. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 25 611

Rzutki kupiec
z własnym samochodem, poszukuje dobrego przedstawicielstwa na Poznańskie i Pomorze. Wynagrodzenie według umowy. Łaskawe oferty proszę kierować pod Kurjer Poznański zdw 25 656

Młodszy
kelner poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer zdw 25 193/4

Piekarz
majster piekarski samotny, dobry fachowiec poszukuje posady samodzielnego zaraz lub później. — Zgłoszenia Kurjer zdw 25 545/6

Młody
pomocnik ogrodniczy lat 20, egzaminowany przez Izbę Rolnicza, z dobremi świadectwami poszukuję posady. Szczepan Tomala. Tuczympy, poczta Mnichy, powiat Międzychód. zdw 24 444/5

Inwalida
wojenny, sumienny, samotny szuka posady portjera. Oferty Kurjer zdw 25 543

Szofer kowal
poszukuje posady. Miejscowość obojętna. Machajewski, Poznań X. ul. Główna113. dw 1029

28 WOLNE MIEJSCA

Natychmiastowa wypłata
1 500 do 2 000 zł miesięcznie mogą zarobić zdolni i poważni zastępcy przy sprzedaży obligacyj państwowych (dolarówki-premjówki) systemu kombinowanego. Oferty zdw 20 184 do ekspedycji Kurjera Poznańskiego.

Dzielnego pomocnika zegarmistrzowskiego
obeznanego z wszelkiemi pracami zegarmistrzowskiemi oraz doświadczoną zaufaną i rzetelną ekspedjentkę do składu jubilersko-zegarmistrzowskiego (z łaskawą przysyłką fotografji) potrzebuje zaraz lub później B. Majchrowicz, skład jubilersko-zegarmistrzowski, Toruń. Królowej Jadwigi 5. dw 1053

Służąca
bez spania natychmiast potrzebna. Ul. Młyńska 6, III., lewo. zdw 25 578

Służąca
biegła w gotowaniu, potrzebna zaraz. Zgłoszenia 15. p. ułanów, kasyno podoficerskie. zdw 25 581

Uczenica
do składu rzeźnickiego, biegła w liczeniu, potrzebna zaraz. Zgłoszenia Skibiński, Grobla 29 a. rw 5693

Ekspedjentki
z branży obuwia potrzebne. Walczak, Pocztowa 3. rw 5699

Pomocnik
fryzjerski zaraz potrzebny. Małe Garbary 14, I. rw 5698

Dziewczyna
do posług potrzebna Graniczna 15, Dudo. zdw 25 747

Żelaźniaka
zdolnego z książkowością na pensję i prowizję poszukuje. Kaucja konieczna. Zgłoszenia do Kurjera zdw 25 755

Fryzjerka
dobra siła potrzebna na dobrych warunkach. Wielkie Garbary 46, zakład fryzjerski. zdw 25 6

Wolontarjusz
fryzjerski potrzebny zaraz do ukończenia nauki. Rożański. Za Bramka 4. zdw 25 102

Poszukuję
biegłej krawcowej. Adres wskaże Kurjer, Stary Rynek rw 5689

Fryzjer
dzielny potrzebny zaraz, stała posada. Paprzycki, Krotoszyn, Zdunowska 34. dw 1061

Dentysta - asystent
biegły w operatywie i pracach technicznych poszukiwany zaraz. Oferty z odpisem świadectw nadesłać. K. Szalczyński, Chodzież, (Wlkp.) dentysta. dw 1060

Wolontarjusz
i uczeń do składu kolonjalnego mogą się zgłosić zaraz lub później. Zgłoszenia do firmy: M. Kalinowski (dawn. J. Sebel), Półwiejska 12. zdw 25 347

Potrzebuję
na stałą pracę dzielnych ślusarzy do naprawy młocarń parowych i innych maszyn rolniczych. Józef Rydlewski, Fabryka maszyn — Strzelno. zdw 25 428

Krojczyni
szwaczka samodzielna, wprawna w krajaniu fartuchów, kitelków, koszul potrzebna. Marjan Garstecki, Fabryka Fartuchów, Poznań, ul. Kozia 19. rw 5665

Zastępców
do sprzedaży ratalnej obligacyj premjowych (systemem kombinowanym) poszukuje poważny Bank Najwyższa prowizja przy wydatnej pracy wykupujemy patent. Kontrakt bezpośredni. Reflektujemy tylko na rutynowane siły akwizycyjno-organizatorskie. Kapitał zbędny. Oferty: Skrytka pocztowa 206. Lwów nw 2001

Służąca
potrzebna zaraz. Półwiejska 19, parter, lewo. zdw 25 588

Aptekarza (ki)
na zastępstwo lub na stałe poszukuje Apteka w Pelplinie. dw 1065

Urzędnik
gospodarczy kawaler, dobrze polecony potrzebny na folwark pod dyspozycję właściciela zaraz. Obznajmieni z ogrodnictwem mają pierwszeństwo. Zgłoszenia do Kurejra zdw 25 465

Szofer
mechanik z kilkoletnią praktyką szuka posady, najchętniej na reklamówkę. Oferty Kurjer zdw 25 461

Młoda
przystojna dziewczyna wykwalifikowana do lekarza na małe miasto do wszelkich prac domowych potrzebna zaraz. Zgłoszenia Łakowa 18 a, I. lewo, w niedzielę i poniedziałek od godz. 3—4 po poł. zdw 25 458

Kuchmistrzyni
pierwszorzędnej z doskonałemi świadectwami poszukuje w Poznaniu od 1 sierpnia. Stanisława Turno, Poznań, Aleje Chopina 4 zdw 25 477

Gosposia-kucharka
potrzebna na wiejskie probostwo. Oferty z podaniem wieku, wymagań i odpisem świadectw do ekspedycji Kurjera zdw 25 496

Posługaczka
potrzebna zaraz. Libera, Wodna 15. zdw 25 431

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna, obowązek uczciwa. Winiarnia - Śniadalnia Fredry 6. zdw 25 429

1.500—2.000 zł
potrzebny kasjer, ekspedjent do fabryki. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 440

Posługaczka
młodsza, uczciwa potrzebna zaraz na pół dnia. Adres wskaże Kurjer zdw 25 439

Dziewczyna
do 3 osób z gotowaniem zaraz. Górna Wilda 67, I. prawo. zdw 25 402

Cukiernik
samodzielny, siła pierwszorzędna z dobremi świadectwami potrzebny zaraz. Adres wskaże Kurjer zdw 25 413

Posługaczka
przed południem potrzebna. — Zbąska, Słowackiego 8. zdw 25 405

Służąca
może się zgłosić. Lisiewicz, Kochanowskiego 5, I. ptr. lewo. zdw 25 408

Malarz
dzielny firmista poszukuje stałej pracy. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 769

Niania
do rocznego dziecka od 15. 7. lub 1. 8. 29. na wieś potrzebna. — Uwzględnia się osoby, które już na wsi u dzieci były. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 510

Ucznia
lub wolontarjusza poszukuję do mej drogerji zaraz. Józef Dressler, ul. Kraszewskiego 30. zdw 25 514

Chłopiec
do posyłek, syn uczciwych rodziców poszukuje posady Michał Wiśniewski, Aleje Marcinkowskiego 1. zdw 25 750

Pannę
do składu spożywczego, zdrową z podaniem pensji szuka. Zgłoszenia Kurjer Poznański. zdw 25 627

Poszukuję
uczenicy i ucznia. M. Modzelewicz Dom Handlowy, Kramarska 19/20. zdw 25 503/4

Potrzebna
przychodnia służąca z praniem. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 646

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. Andrys, Górna Wilda 95. zdw 25 274

Pomocnik
fryzjerski może się zgłosić. Orzałkiewicz, Chwaliszewo 33. dw 1079

Służąca
do lekkich prac domowych potrzebna zaraz. W. Łuczak, Kraszewskiego 15. zdw 25 591

Służąca
potrzebna zaraz. Sew. Mielżyńskiego 1, skład elektr. zdw 25 595

Dziewczyna
młodsza, uczciwa potrzebna zaraz. Dąbrowskiego 86, II., lewo. zdw 25 600

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Nitecy Ślusarska 7. zdw 25 585

Książkowa - kasjerka
samodzielna potrzebna zaraz lub później na wieś. Zgłoszenia z życiorysem, odpisami świadectw i podaniem żądanej pensji należy przesłać: Poznań, skrzynka pocztowa 70. zdw 25 616

Służąca
z gotowaniem potrzebna zaraz. Restauracja Półwiejska 38 a. zdw 25 609

Poszukuję
współpracownika z kaucją na stanowisko zastępcy (kierownika) zgłoszenia 4—6 Aleje Marcinkowskiego 17 a, najchętniej oficera rezerwy. zdw 25 655

Poszukuję
zaraz woźnego z kaucją 1.000 zł. Zgłoszenia 4—6 po południu Spółdzielnia Osadnicza, Aleje Marcinkowskiego 17 a, III. p. zdw 25 654

Posada
inkasenta wolna, poważne przedsiębiorstwo, wymagana pożyczka 1.000—2.000 złotych. Zgłoszenia „Wera", Poznań, Sew. Mielżyńskiego 4, II. zdw 25 529

Wiejska
dziewczyna, uczciwa starsza do wszelkiej pracy domowej zaraz lub 15. 7. potrzebna. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 563

Chłopiec
silny od 15—17 lat na praktykę do składu fabrycznego potrzebny. Zgłaszać się z rodzicami do f-y „Arwogaz", ul. Dąbrowskiego 79 zdw 25 559

Uczenica
z uczciwej rodziny potrzebna. — Witkowski, mistrz fryzjerski, — Plac Działowy 11. zdw 25 558

Dzielna
dziewczyna do wszystkiego. Św. Marcin 52/53, wysoki parter, lewo zdw 25 553

Zarządczyni
inteligentna, energiczna, znająca gruntownie zarząd hotelu potrzebna zaraz. Hotel francuski. zdw 25 575

Pomocnika krawieckiego
na duże sztuki oraz ucznia przyjmie zaraz A. Kornecki, Borek, pow. koźmiński. nw 2058/9

Fryzjerka
i manikurzystka może się zaraz zgłosić. G. Schipper, ul. Sew. Mielżyńskiego 21 zdw 25 640

Uczeń
piekarski może się zaraz zgłosić. Piekarnia-Cukiernia, Chwaliszewo 17. zdw 25 090

Dzielne
krawcowe do szycia bielizny mogą się zgłosić. Prusiewicz, Młyńska 9. Pw 3447-27.113

Potrzebna
zaraz starsza służąca do restauracji, bez spania. Zgłoszenia Ogród restauracyjny Okocim, ul. Marszałka Focha 55. zdw 25701

Potrzebni
dwaj zwyczajni mężczyźni do sprzedaży, 150 zł kaucji. Wierzbięcice 46, Bużyński. zdw 25 700

Służąca
bez gotowania, lubiąca dzieci, potrzebna. Kanałowa 4, III. zdw 25 691

Pomocnik
fryzjerski na sobotę potrzebny. Urbański, ul. Gołębia 10/11 narożnik Wrocławskiej. zdw 25 645

Dziewczyna
porządna do 2 dzieci na po południu zaraz. Pawlicka, ul. Piaskowa 2, parter. zdw 25 641

Osoba
młodsza, kochająca dzieci, sumienna i zaradna, do trojga dziewczynek może się zgłosić. St. Wawrzyniakowa, Chwaliszewo 68, I. piętro, prawo. zdw 25 692

Ekspedjentka
do restauracji zaraz potrzebna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 25 681

Potrzebni
zdolni sprzedawcy, sprzedawczynie. Zgłoszenia przyjmuje się do niedzieli włącznie. Grobla 15, pokój 85. Pw 3422-55.188

Panienka
do dzieci, inteligentna, z porządnego domu, z szyciem, zaraz potrzebna. Hotel Centralny, ulica Franciszkańska. rw 5686

Biuralistka
pisząca bardzo biegle na maszynie potrzebna. Uwzględni się w pierwszym względzie siłę, która w Towarzystwach Ubezpieczeniowych już pracowała. Oferty pod nr. 27.104 do „Par", Aleje Marcinkowskiego 11. Pw 3421-27.104

Fryzjerski pomocnik
może się zaraz zgłosić. Św. Marcin 40, pokój 4, I. piętro. zdw 25 684

Młodzi
zgrabni mężczyźni miejscowi mogą się zgłosić tylko w niedzielę i święta przed południem 9—10 w biurze Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Gastronomiczno-Hotel. w Polsce Okręg Poznański, ul. Franciszka Ratajczaka 11 a. zdw 25 515

Służąca
dobrze polecona, kochająca dzieci, do wszelkiej pracy domowej za dobrem wynagrodzeniem zaraz lub od 15. 7. 29. potrzebna. Zgłoszenia Plac Wolności 5, Restauracja Pod Orłem, Marcinkowski. zdw 25 531

Do dzieci
czworga lat 9—2 potrzebna od 15. 7. inetligentna, skromna, pracowita panienka, znająca szycie, władająca poprawnie językiem polskim. Odpisy świadectw, fotogr. uprasza się: Inowrocław, Skrzynka poczt. 75. dw 1073

Pierwsze
siły hafciarskie na sztandary i paramenty kościelne oraz zgrabne uczenice potrzebne zaraz. Polski Zakład Haftów Artystycznych, Poznań, Różana 6. zdw 25 452/3

Chcecie serdecznie ubawić się, spieszcie obejrzeć najnowszy film Pw 3451-27,123

Pata i Patachona jako Bohaterowie

w kinach **Casino i Kapitol**, w niedzielę poraz ostatni.

Od poniedziałku, najgłośniejsza rewelacja świata

Stracenie Jakubowskiego

Sprawa niewinnie skazanego na śmierć Polaka w Niemczech.

Humor zagraniczny

— Słyszałaś, co powiedział doktór? Mam ospę.
— Bój się Boga!
— Tem lepiej — kochanie! gdy teraz się zgłosi jakiś wierzyciel — zaprowadź go do mnie — nareszcie będę w stanie coś im udzielić! (London Opinion) S. F.

Przedpłata na lipiec 1929 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska": w Poznaniu w eksped. zł 4.00, w agencjach w mieście zł 4.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.86, kwartalnie zł 14.58, pod opaską w Polsce zł 9,00, pod opaską w innych krajach zł 11,00. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawn. nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczon. numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąteczne do godz. 9 przed poł. Drobne ogłoszenia słowo napisowe (tłusto) 30 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

Telefony do redakcji i administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.